

บทละคร เรื่องเงาะป่า

พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ฉบับมีรูปภาพ

พิมพ์ในงารฉลองพระชันษา

พระอรรคชายาเธอ พระองค์เจ้าสายสวลีภิรมย์

กรมขุนสุทธาสินีนาฏ

เมื่อบกฤต พ.ศ. ๒๔๖๖

24/06/2565

พิมพ์ที่โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

คำปรารภ

ลยกน พ.ศ. ๒๔๖๖ น พระอรรคชายาเธอ พระองค์เจ้าสายสวลี
ภิรมย์ — กรมขุนสัททาสีนาฏ — ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๖๐ ปี กำหนด
จะมีการบำเพ็ญพระกุศลฉลองพระชันษา ในปลายเดือนมีนาคมคกน
ข้าพเจ้า — สมเด็จพระเจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์
วรเดช — มา มีความคำนึงถึงพระคุณ สมบัติแห่งพระอรรคชายาเธอ ฯ
พระองค์นั้น อันไฉนแล้วแต่อดีตกาล เป็นเหตุให้มีจิตต์เบกบานเพื่อ
เป็นโอกาสจักได้สนองพระคุณในอดีตกาลครั้งนั้น ใคร ๆ โดยมาก
ย่อมทราบอยู่แล้วว่า พระอรรคชายาเธอ ฯ ที่กล่าวพระนามมาแล้วทรง
ตั้งอยู่ในฐานะเช่นไร คือ :-

๑) เป็นพระราชวงศ์พระองค์ ๑ ซึ่งสืบสายตรงลงมาแต่ในรัชกาล
ที่ ๓ อันร่วมสายทางพระชนนของข้าพเจ้าด้วย

๒) เป็นพระภาคิไนยของเสด็จยาย — คือสมเด็จพระมหาสุท
รัตนราชประยูร — ผู้ได้ทรงบำรุงข้าพเจ้ามาตั้งแต่เยาว์วัย และพระอรรค
ชายาเธอ กรมขุนสัททาสีนาฏ ก็ยังพระอรรคชายาเธอ ฯ อีก
๒ พระองค์ผู้เป็นพระเชษฐภคินี ได้เสด็จอยู่ในพระสำนักของเสด็จยาย ฯ
ได้ทรงอุปถัมภ์บำรุงแต่ตั้งเดิมมาเป็นอันดี ทรงพระเมตตาปราณีสันนิ
สนม จนทรงเจริญพระอิทธิยศยิ่งขึ้นโดยลำดับทั้ง ๓ พระองค์ พระ
เชษฐภคินีทั้ง ๒ พระองค์สิ้นพระชนม์ไปเสียแล้ว บัดนี้ยังเหลืออยู่แต่

พระองค์เดียว ซึ่งสำหรับเขาคงเป็นหลักอยู่ในพระองค์นั้น อันความ
พระเมตตาปรานีของเสด็จยายซึ่งมีอยู่ในพระอรรคชายาเธอ ฯ นั้น ย่อม
แพร่หลายสืบเนื่องมาตลอดถึงพระราชโอรสธิดาทัง ๓ สายซึ่งได้สิ้น
พระชนม์ไปแล้ว และที่ยังทรงพระชนม์อยู่ด้วย เพราะเหตุนี้ข้าพเจ้า
จึงได้คุ้นเคยกับท่านทั้งหลายในพระวงศันมาด้วยทุกพระองค์เป็นเอกเทศ

๓) เป็นพระ อรรคชายา ฯ พระองค์ ๓ ในล้นเกล้าล้นกระหม่อม
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบิษยะเสวยสุวิบูลย์พระเกษ
พระคุณอันยอดเยี่ยมของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าต้องใส่ใจไว้ว่าพระอรรคชายา ฯ
พระองค์นี้ เป็นผู้ที่สมเด็จพระบิษยะเสวยสุวิบูลย์ราชของข้าพเจ้าได้ทรงพระ
เมตตาปรานีมาก และทรงยกย่องพระเกียรติยศไว้เป็นชั้นสูงพระองค์ ๓
พระกวีนิพนธ์ของ พระ อรรคชายา อันคเลศทิฐิได้ สืบของพระเศษพระคุณในล้น
เกล้าล้นกระหม่อม เป็นที่คองพระราชหฤทัย ได้ทรงพระเจริญสุข
สถาพรมาชั้วกาลนาน ย่อมเป็นขจยให้ ผู้มีความจงรักภักดี ในสมเด็จพระ
พระพุทธเจ้าหลวง รู้สึกมีใจกตัญญูเพื่อกตเวทีคอยด้วยความเคารพ

๔) เป็นพระมารดาของสมเด็จพระเจ้า — คือสมเด็จพระเจ้าพยุหคัลทิยมมพร
กรมขุนลพบุรีราเมศวร์ — ผู้ ซึ่งเป็นภัสสวาทิตาทรักยกย่องของข้าพเจ้า — คือ
พระองค์เจ้าเฉลิมเขตบรมวงศ์ — ได้มี โอรสสืบกันมาตลอด ๓ พระองค์ คือ
พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล ๓ พระองค์เจ้าเฉลิมพลทิยมมพร ๓ พระองค์
เจ้าอนุสรณ์ยุคลการ ๓ ย่อมเป็นหลักฐานในความสัมพันธ์เกี่ยวดองกันอีก
ชั้น ๓ ในพระวงศันทั้ง ๒ นั้น

๕) เนื่องแต่ความสับสนตามทกล่าแล้ว พระอรรคชายา ๗
 ทรงพระเมตตาประทานในโอกาสที่ทรงของข้าพเจ้าเป็นอันมาก และได้ทรงพระ
 กรุณาบำรุงเป็นอนุเคราะห์ประการ ไซ้แต่เฉพาะผู้เป็นพระสนีสา ยังได้ทรง
 พระกรุณาเป็นอันดีแก่น้อง ๆ ตลอดจนครอบครัวของข้าพเจ้าด้วย โดย
 อาศัยด้วยมีนาพระหฤทัยอารีรอยคอบเป็นพระจริยานุวัตรอยู่ตงนั้น จึงมี
 ได้ทรงย่อโทษในการบริจาคนกัณฑ์การที่จำเป็นทั่วไป จักกล่าว
 แต่ตัวข้าพเจ้าเพียง ซึ่งได้รับพระคุณประการของพระอรรคชายาเธอ
 พระองค์มาแล้วเป็นอนแก่น้อย

เหตุผลทั้ง ๕ ประการที่ได้กล่าวมาข้างบนแล้ว จึงเป็นการสมควร
 ที่ข้าพเจ้าจักกระทำอย่างใดอย่าง ๑ แม้แต่จะเป็นส่วนเล็กน้อย เพื่อให้
 สนิษนาคุณถวายพระอรรคชายา ๗ ในสมัยอภิสิทธิ์มงคลนี้ นอกจาก
 การถวายสิ่งของขวัญเฉพาะพระองค์ตามประเพณีแล้ว ใครจะทำสิ่งใด
 ซึ่งเป็นประโยชน์แก่พระภักดีคุณด้วย ทั้งยังยอมเป็นการยากที่จะทำ
 อะไรให้สมใจพอใจ — และเหมาะที่ ได้ทราบว่าในงานจะพิมพ์หนังสือ
 พระราชนิพนธ์ — ในรัชกาลที่ ๕ — เรื่อง “ไกลบ้าน” เป็นนิพนธ์เรื่อง ๑
 ข้าพเจ้าเห็นว่าหนังสือพระราชนิพนธ์ซึ่ง สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงได้พระ
 ราชทานกรมมสิทธิไว้แก่สมเด็จพระเจ้าน้อง — คือสมเด็จพระเจ้าฟ้ามงกุฎ —
 เหมือนอย่างเรื่องไกลบ้าน มีบทตอนพระราชนิพนธ์เรื่อง “เงาะป่า” อยู่
 อีกเรื่อง ๑ ซึ่งทุกว้นนักหายากเหมือนเช่นเรื่องไกลบ้าน ข้าพเจ้าคิด
 เห็นว่าถ้าพิมพ์แจกในงานฉลองพระชันษาพระอรรคชายาเธอ ๗ ทั้ง ๒ เรื่อง

ด้วยกันก็จะเป็นการสมควรแก่เหตุผล ย่อมจะเป็นที่พอใจของคนทั้งหลาย
ที่จะได้รบแจกทั่วกัน ข้าพเจ้าจึงขออนุญาตต่อสมเด็จพระที่นั่งอัย
ยวดีพิมพิ์ช่วยอีกเรื่อง ๑ ก็ทรงยินดีในการนี้ ข้าพเจ้าจึงได้ขอให้หอพระสม
ตำหรับพระนครพิมพ์หนังสือเรื่องเงาะบ้านขนเป้นจำนวน ๓๐๐๐ เล่ม เพื่อ
ถวายพระอรรคชายา ๆ ได้ทรงแจกในงานครั้งนี้

ข้าพเจ้าหวังใจว่าบรรดาผู้ที่ได้รับหนังสือแจกเรื่องนี้ หรือผู้ที่ได
อ่านหนังสือนี้ จะไม่ตรีจิตตช่วยกันถวายพระพรพระอรรคชายาเธอ
พระองค์เจ้าสายสวลีภิรมย์ กรมขุนสุทธาสินีนาฏ ในอภิภักขิตมงคล
สมัยฉลองพระชันษา ให้ทรงพระเจริญพระชนมายุยืนนาน และให้ทรง
พระเกษมสุขสำราญ ดำรงพระเกียรติยศมีพระกิตติคุณ วิบุลย์ไพศาล
จิรัฐิติกาลทุกประการ

รทพร

วังบูรพาภิรมย์

วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๖๒

พระราชนิพนธ์

คำนำ

เมื่อเดือนก่อนนิจใช้ไป ๒ วัน ครั้นหยกจยแล้วหมอให้
หยกทำงานสำหรับเป็นเวลาकिनยาควินินต่อไปอีก ๘ วัน นอนจน
หลังแขง แลอ้างว้างไม่มีอะไรทำ ครั้นจะคิดอะไรที่เป็นเรื่อง
จริงจริง แลจะเขียนให้ตีจริง กำลังไม่สู้จะบริบูรณ์ จึงได้
เอากระทาตมาเขียน ๆ เรื่องที่ไม่เป็นแก่นสาร คมเป็นเรื่องขบเล่น
พอให้เพลินใจ เมื่อถึงกำหนด ๘ วันก็ต้องจยเรื่องทันที จะทำ
ต่อไปอีกไม่ได้ แต่เมื่อเวลาว่างได้เอามามองแก้ไข ขยายที่
แคบให้กว้างขึ้นบ้าง บางแห่งแก้กลอนแก้ถ้อยคำที่ซ้ำซากพลาด
พลั้ง เห็นว่าเรียบพอใช้ได้ จึงได้คิดจะพิมพ์ไว้ไม่ให้สูญ เพราะ
นึกเสียดาย แลพึงร้องกเพราะคือ
หนังสือที่แต่งนี้ไม่ได้ตั้งใจสำหรับที่จะเล่นละคร แลไม่รู้ว่าจะ
จะตี เพราะแต่งเรื่องชาวยุา ซึ่งกันการเหลือประมาณ เหมือน
คมไต่มีแต่ขนิกะลา แลวิชาตกขาตเท่าโดยมาก จะคมให้งาม
ก็ยากอ้อย แต่ครั้นเมื่อคมเข้าเสร็จแล้วคมนี้ทั้งงามดี ประสาเครื่อง
นาเงินเครื่องแคงฤาชาเลิศชำหนอง ได้คิดคำบรรดาที่สูงเกิน
ไปออกหมด ตั้งเรื่องขนตามความคิดนึกเอาใหม่ แต่้นำความ
จริงมาเจอลงไว้เป็นตอน พอให้ค้อยแยกคายขึ้นสักหน่อย ความ

จริงซึ่งเก็บไว้แต่เล็กน้อย ไต่เขียนไว้ในคำขอกรปต่อไปข้างหน้า
ผู้ซึ่งจะอ่านควรระวังเหตุให้เข้าใจ จึงจะรู้ว่าแต่งอาไศรยหลัก
อยู่เท่าใด

ส่วนศัพท์ภาษาก่อนไล่เรียงจากอายคณังทั้งนั้น แต่ไม่ใช่ไล่
เรียงขึ้นสำหรับหนังสือ ไต่ชำระกันแต่แรกมา เพื่อจะอยากวิรู
ภาษาวามันเป็นอย่างไร แต่คำให้การนั้นไต่มากแต่เรื่องนกหนตัน
หมากรากไม้ เพราะมันยังเป็นเด็ก บางทีผู้อ่านจะเหน้อยหน้า
ด้วยคำที่ไม่เข้าใจมาก จึงไต่จัดคำแปลศัพท์ติดไว้ในสมุดเล่ม
นี้ด้วย

หนังสือไม่ไต่ตั้งใจที่จะแต่งให้ถกถวน แต่ไม่ตั้งใจที่จะเดิน
ตามแบบ ไต่เขียนตามน้ำใจที่นึกจะทำอย่างไรก็ตาม เพราะเวลาที่
เขียนนั้น เป็นเวลาที่ต้องการจะเปิดไม่ให้มีอะไรบังคับใจ เมื่อ
เขียนแล้วเสร็จ เห็นว่าควรจะมีซึ่งชอบพอกันพึงไต่ จึงไต่ให้
พิมพ์ขึ้นไว้เป็นฉบับแรกสำหรับแก้ไข จะได้ไม่เลอะเลือนในเวลาค
กันต่อ ๆ ไป แต่วิธีเรียงเป็นหนังสือล้วนอนอย่างไทย ๆ เก่าเกิน
เวลาแลความพอใจของคนประจุบัน จะอ่านได้แต่เฉพาะตัวผู้ ซึ่ง
พอใจจะอ่านหนังสือแปลก ๆ ไม่เลือกแต่ตามแบบฉาเขือเข
หวังว่าจะไม่เป็นที่เหน้อยหน้าใจของผู้อ่านพวกนี้นัก

พระที่นั่งวรมานเมฆ

วันที่ ๑๔ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๔

บอกรูปพวกเงาะโดยสังเขป

พวกที่เราเรียกว่าเงาะมีหลายจำพวกตามที่เขาคตรวจพบปะ แต่ไม่จำเป็นจะต้องยกมากล่าวในที่นี้ ที่จะกล่าวขันประสงค์เอา พวกที่ตัวมันเองเรียกตัวว่า “ก๊อຍ” ฤๅถ้าจะว่าตามหมวดหมู่ ซึ่งมีสเตอร์อันนั้นเคลเขียนไว้ ก็เป็นพวกที่เรียกตามภาษามลายูว่า “เซมิง” ฤๅ “สโก” แต่จะต้องเข้าใจอย่างภาษาของเราที่เรียกว่า “เงาะ” ซึ่งมันเรียกตัวมันเองว่าก๊อຍ

รูปพรรณไม่สูงใหญ่ ตามักจะแหลม จมูกกว้างแบน ปากไม่เแ่อเช่นนี้ใคร ผมนสั้นอ่อนแลขมวด ผู้ชายไว้ผมกลมรอบคี่ศีรษะ เช่นเงาะหัวโขน แต่ผู้หญิงไว้ยาวอย่างมวยก็มี แต่ที่คี่สั้น เช่นฟัน ผิวดำเแ่อไม่ใช้ดำเขียว ก็ไม่เแ่อแต่ดำอย่างเแ่อขาว ที่สจางออกไปก็มาก ขางพวกสีเหมือนคนปรกติ แต่มักจะเป็นลายเช่นแผลออกผตามตัวมาก ด้วยเมื่อเด็ก ๆ มักเป็นแผลต่าง ๆ เช่นฟัน กำลังย่อมนเป็นคนแข็งแรง

ความคิดอยู่ข้างจะฉลาด จำเแ่นตามปรกติของคนชาติที่ ไม่มีหนังสือ ขันจะอยู่ข้างฉลาดไม่ใช่ชาติที่คร่ำย ไม่มีความคิด ในทางเพาะปลูกฤๅเลี้ยงสัตว์ ซอยแต่หาสิ่งของเกิดจากธรรมชาติ เอง คือคี่คี่หวาย คี่คี่เตย คี่คี่ฝิง ลินนามันยาง ลงมาแลกเปลี่ยน อาหารตามหมู่บ้านคน วิชาช่างที่ทำได้ คือ ลานสุมุกโยเตย สานตกรัว ฤๅกระโปรงที่เรียกว่า “จอง” ด้วยหวาย ลานเสื่อ

กระสอบใบเตย ชุคมันเปงานของผู้หญิงในเวลาที่อยู่ทำงาน
งานอยู่ในป่า

ที่อยู่ตามปรกติ อยู่ในทึบซึ่งทำสังจากพินดินโดยใช้กิ่งไม้ง่าม
เป็นเตาหม้อ หลังคาทำขึ้นมุงด้วยใบไม้ มีใบปลิวอย่างต้นตาล
เป็นต้น ซึ่งไม่สู้มีกลิ่นนัก นำฝนกันฝนไม่ใคร่จะได้ บ่อมเข้าไป
อยู่อาศัยโดยมาก ทึบที่อยู่นั้นมีกระปลอกเป็นหม้อราย ๆ กัน
ตามพวก คงมีต้นไม้ใหญ่ที่เหลือไว้ มีลานที่คักคอกไม่ลงเป็น
ที่แจ้งสำหรับเล่น

ที่ซึ่งตั้งทึบนั้นย่อมหาค่าบิลที่ใกล้ธารน้ำเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าหาก
ว่าจำจะต้องอยู่ใกล้หนอง มีนสามารถที่จะทำรังด้วยไม้ไผ่ต่อให้
มาตกถึงที่อยู่ แลจำจะต้องมีทึบซึ่งเกิดเผือกมันอยู่ในที่ใกล้แห่งหนึ่ง
แห่งใดเป็นเสียบงรัง จึงจะเป็นที่ซึ่งตั้งทึบได้ ถ้าหมคมันฤมี
เหตุคนตายเป็นต้องย้ายไปตั้งทึบเสียบงอื่น

ภาษาที่พูด ซึ่งเป็นภาษาก้อยแท้ แผลจากภาษาไทย
แลภาษามลายูใกล้เคียงมาก มีหางเสียงคล้ายภาษาอังกฤษ แล
เยอรมันบ้าง แต่ไม่ครบทุกสำเนียง ดูเหมือนว่าภาษาก้อยแท้
จะมีคำน้อยนัก จึงต้องใช้ภาษาไทยแลภาษามลายูปนเข้าไปมาก

อาหารปรกตินั้นมีเผือกมันเป็นที่ตั้ง แต่มักจะได้ กินเข้า
เสมอเป็นปรกติ โดยหาสินค้ามาแลกตั้งเช่นว่า ผลไม้ทุก
อย่างเป็นอาหาร สัตว์ต่าง ๆ ชอบค่างเป็นพิน อาจระย่างไว้
กินเป็นของแห่งประจำไม่ขาดได้ นอกนั้นก็เช่นพิน เว้นไว้แต่

บางอย่างเช่นไก่ป่าเป็นต้น ก็อว้ารางวัลความแรง สัตว์สี่เท้ากิน
 น้อยนัก มักเป็นสัตว์ของเลี้ยง ซึ่งได้ไปจากคนไทยตามลายุ
 แลสัตว์ป่า เช่นเนื้อทรายเป็นสัตว์ที่มรางวัลความมาก ไม่ได้เป็น
 อาหารประจำของพวกนี้ ถ้าเป็นอาหารป่าที่เขาหาได้เองใช้เผาไฟ
 กินทั้งนั้น เว้นไว้แต่หึ่งเข้าฤกษ์ ซึ่งได้เวียนไปแลได้ภาชนะ
 จากคนไทย ก็ทำได้ง่าย ๆ ง่าย ๆ ของนอกจากอาหารปรกติ
 ซึ่งเป็นเครื่องเพิ่มเติมความต้องการเช่น เกดอ น้ำตาล พริก
 ตะไคร้ มะพร้าว ผลไม้ของสวน ยาสูบ สุรา เป็นต้นแลก็ได้
 จากคนเหมือนกันแต่ใช้น้อย

ยาที่เป็นโอสถวิเศษของพวกนี้นั้น คือเรื่องออกลก ธรรมชาติ
 ของพวกก็ยังมีลูกตามปรกติของเขา มักกล่าวว่ามีละคน มียา
 ทำภัยพฤกษชาติ ซึ่งคนไทยคนมลายูแถบนั้นไปขอรับมาใช้กัน
 อยู่โดยมาก แต่ใช้เจ็บอย่างอื่น ๆ ใช้น้อย รักษาด้วยอาบน้ำ
 ผิงไฟ เช่นพน

ฤกษ์ฤกษ์ความศุขของพวกนี้ นำหนาวอาไฟศุขของไฟผิงเป็น
 พน เพราะถ้าไม่ใคร่จะมีพอนึ่งห่ม บางทีมันตายด้วยไฟบ่อย ๆ
 แต่เวลากลางวันยังเป็นเวลาสวายเที่ยวไต่มาก หาอาหารไต่มาก
 ครันถึงฤกษ์อันเป็นสวายที่หนึ่ง เป็นเวลาที่เที่ยวหาขบรวงพอนว่า
 อาหารบริบูรณ์ทุกอย่าง ครันถึงฤกษ์ฤกษ์เป็นเวลาที่ไต่สวายเลย
 ที่ขบที่ไม่พอที่จะกินแปะ ต้องอาไฟศุขอยู่ในถ้ำ พนแผ่นดินก็เต็มไปด้วย
 ด้วยตากแลสัตว์สี่เท้าต่าง ๆ เดินไปมาข้างไหนก็ยาก ที่

กลัวอย่างขงน คอทพวกนนั้นเขาเรียกว่าผ่นรอน คอผ่นคกลงมา
แล้วอากาศคอบอวฮัน หายใจไม่ใคร่ออกเช่นนั้นมักเจ็บไซ้ เป็นไซ้
ขา วิธไซ้กนไซ้ขา ไซ้ทาแย่งขาว ๆ ตามลกกคางแก้มแล
หน้าผาก บางทไซ้เชอรททกกลางลำคอให้ต้งว่าเป็นเครื่อง
กนไซ้ขา

นุ่งห่ม ผู้ชายนุ่งผ้าคายหว่างขาแล้วกระหวัดรอยเอวไว้ชายทั้ง
น่าหลัง เรียกว่านุ่ง “เลาะเตี้ยะ” ชายทห้อยข้างน่าเรียกว่า “ไก
พอก” ชายทห้อยข้างหลังเรียกว่า “กอละ” วิธนุ่งผ้าเช่นน
เหมือนอย่างเขมรครั้งพระนควัดนึ่ง ซึ่งปรากฏอยู่ในลายจำหลัก
ศิลา ชั่วแต่ผากว่างแลแคบกว่ากันตามทมีมากแลน้อย พวกก็อบ
นั้นเห็นจะไม่โตเปลี่ยนเปล้งเลย ตั้งแต่ครั้งนั้นมาจนเกยวน ผู้
หญิงนุ่งเตยวชนในเรียกว่า “จรวัด” คอมีสายรคยบเอวแลผ้า
ทายหว่างขา แล้วนุ่งห่มรอยเอวข้างนอกตามแต่จะมี เมื่อไม่มีผ้า
กไซ้ไซ้ไม่ เมื่อมีผากไซ้ผ้า เรียกว่า “ฮอลี่” กว่างแลแคบก็
ตามมี อย่างแคบก็ปกกลงมาเห็นอเข้า ผู้หญิงมีผ้าห่มเรียกว่า
“ไซโย” นั้นเห็นจะเต็มชนใหม่เมื่อใกล้เคียงกัยชวายนเข้า ผู้หญิง
เมื่อยังไม่มีสามีสอคคัมหู ไซ้คอกไม้ โขยมาก คอกจำปูน
เป็นทพิงใจกว่าอน เครื่องประคยบนอกนั้น มีททำค้ายไม้ไม้
ปล้องขนาดใหญ่ม่ากลางจักเป็นช แล้วแต่งลายด้วยเขาตะกัวนาย
แลยอมีสีขง 06/2566 ไล้รอยด้วยเม้ทมกล่า ของเครื่องแต่งตัวเหล่านี้
อาจจะผากมาแลกของซึ่งคองการจากคนชวายนได้

การสู้อภรรยาเป็นหน้าที่ของฝ่ายชายที่จะต้องหาผ้าให้โตะสองผืน
ไปให้แก่บิดามารดาของหญิง เมื่อบิดามารดาของหญิงวัยไว้แล้ว
เป็นอันตกลงว่ายอมให้

สี่ซอบสี่แดงไม่ว่าอะไร เช่น ผ้านุ่งห่ม ถ้าได้สี่แดงเป็น
ดีกว่าอย่างอื่น ดอกไม้ที่ประดับกายมีเสียบในผม เป็นต้น ซอบใช้
ดอกไม้สี่แดง เช่นที่เรียกตามภาษาก่อนว่า “ซาปอง” ไม้รู้ว่า
ดอกอะไร แต่สี่แดงนั้นซอบกันมาก

อาวุธที่เป็นอาวุธสำคัญของพวกนี้ คือกลองลูกคอกสำหรับ
เป่า กลองนี้ใช้ไม้สี่เหลี่ยม แลกวตขึ้นกันเป็นของสำคัญที่จะต้อง
ทำแลรักษาให้งามหมดจดพิเศษ เพราะเป็นของคู่ชีวิตประจำตัว

ในการที่จะลงโทษฤจะเอาความให้มั่นคงแน่นอนแก่พวกเงาะ ซึ่ง
พวกผู้ใหญ่ย่านเหล่านั้นเคยทำแก่เงาะ ก็คือยตกลองนี้ไว้เสียบ คง
จะไม่ทิ้งเลยเป็นอันขาด ไม่ต้องทำโทษอย่างอื่นเลย ไม้กลอง

นี้ยาวประมาณ ๔ ศอกเศษ เรียกภาษาก่อนว่า “ขอลา” ขอลา
นี้ต้องบรรจุในกลักไม้ไผ่ชั้นนอกอีกชั้นหนึ่ง สำหรับถือไปถือมา
เพื่อจะไม่ให้กระทบเคาะหักแลไม่เป็นร้วรอย ลูกคอกทำด้วยไม้

เหนียวเหนียวแหลมหยักคอ เรียกว่า “บิลา” ลูกบิลานเห็นขลง
ในแวนไม้ระกำ ปลายบิลาทายางอีโปะ คือขางนอง เมื่อ
เวลาจะบรรพกลองมีพายักเข้าไว้ให้แน่นด้วย เพื่อจะให้ยึดลมส่ง

ลูกคอกแรง เมื่อเวลาถึงจึงมีเสียงดังผลึ้ว

ลูกบิลานนี้ไต่เก็บไว้โดยผงในกลักไม้เล็ก ๆ อันละกลักถู
รวมในกลักเดียวกันแต่มีช่องกันไม่ให้กระทบกัน กลักบิลานเรียกว่า
“ซอนเล็ก” รวมซอนเล็กทั้งปวงลงในกระบอกอีกกระบอกหนึ่ง
กระบอกใหญ่เรียกว่า “มันน” มีฝาครอบสานด้วยเตย มันน
นี้ทำประณีตนายเป่นลวดลายเหมือนขลุ่ย มีสายคาด สายนั้นเรียก
ว่า “ตอกนุก” เครื่องคาดทั้งสำรับนถึเป็นสำคัญอาจจะกันผีสัง
กระทำยำเหยยไต่ นอกนั้นเมื่อสวมอย่างอื่น เช่น หอก แลขยาตะ
เป่นต้น เป่นฮาวอหรือรับมาจากแขกมลายู ไม่ใช่ฮาวอของตัวเอง
การเล่นมีเครื่องดนตรี คือกลอง เรียกว่า “ปะตง”
ขเรียกว่า “อึแนะ” ตามภาษามลายูเป่นขขวา ขเรียกว่า
“ขักซี” จะเข้สองสายทำด้วยไม้ไผ่ผ่าซีก เหล็กที่สำหรับคึด
ในปากเรียกว่า “จองนอง” ก็คือเครื่องหน่ออย่างของเรา มี
เครื่องเล่นทำด้วยกะลามะพร้าวมีคนซึกด้วยเชือกเรียกว่า “บองบง”
เวลาเต้นแล้วรำใช้ขรับมาก มีไม้ที่เป็นโพรงยาว ๆ สำหรับเคาะ
ด้วยขรับ ก็คือโกร่งเช่นเราใช้ รู้จักร้องขรับแล้วรำ ผิวปาก
นั้นเป่นปรกคิทั่วไปเป่นพน
ที่นี้ขถึ เชื่อมว่ามีเจ้าของข่า ซึ่งเป็นผู้ฮำจะให้รำแก่ผู้
ใด ๆ ที่ไม่ชอบ ให้ค้แก่ผู้ใด ๆ ซึ่งชอบ แลค้คนไม่ขางค้
มีนางไม่รักษาจะค้องประจบนขนอย มีผี มีขกษี ซึ่งเป็นชาติ
ควำยถึฮาวอของอึแนะ เมื่อพบคน เขาฮาวอรับนแหวะทองกินเครื่อง
ใน ถ้าจะแบ่งเป่นสี่จำพวก คือ ๗ เรียกว่า “ญา” เป่นขวัตร

ฤๅวิญญาณที่ออกจากคนตายแล้ว ไปลอยอยู่จนมีที่เกิดอีก เมื่อ
 จะมาเกิดเป็นคน ย่อมเข้าสิงสู่ในรูปอินทรีย์อยู่ในครรภ์ เมื่อ
 เวลาใดหัดเคลื่อนไหว ถ้าหากว่าไม่ได้มาเกิด ที่ไปลอยอยู่นั้น
 อาจให้โทษหลอกหลอนทำอันตรายได้

พวกที่ ๒ เรียกว่า “โรย” คือที่เราเรียกกันว่าเจตคติ
 เวลาคนนอนหลับออกไปเที่ยว เผลอเพลินหลงใหล จนเกิด
 อันตรายบ้าง

๓ เรียกว่า “เซมิงจิต” คือเป็นพรายภูติจำพวกหนึ่ง
 ซึ่งสำหรับผีมีวิชาไสยได้ ทำให้ไปเข้าในควมึ้นให้คลั่งเป็น
 บ้าให้หลงรัก เป็นพวก ผีคุณ ผีเวช ที่ปล้ำอภัยทั้งเสียฤๅ
 ปล้ำอภัยไปเข้าผีหนึ่งผู้ใดได้

พวกที่ ๔ นั้นเรียกว่า “ขาด” ตรงกับที่เราเรียกว่าปรางควาน
 อันเกิดจากสัตว์ต่าง ๆ แต่เขามีมากกว่าของเรา จัดเป็น
 จำพวกของสัตว์ สัตว์พวกนั้นปรางควานแรงปรางควานอ่อน เช่น
 ไก่ป่าที่มีปรางควานแรง เมื่อเขาอาจจะให้ชนไก่อังไปในป่าในดง
 เป็นต้น

การที่จะกินจะแกงทั้งหลายเหล่านี้ มีวัตถุต่าง ๆ ที่เป็น
 เครื่องมีไว้แล้วก็มี ทั้งมีหมอตีสำหรับจะเรียกจะถอนขี้ได้
 ถ้าผู้ใดมีกำลังมากผิเหล่านี้ทำอันตรายยาก ถ้ามีกำลังน้อยผิก็
 ย่างทำอันตรายง่ายชน อกรรมดาที่จะถอนพิษมีแต่ปรางควานนี้ ถ้า
 เป็นสัตว์เดรัจฉานต้องถอนแต่ทางขึ้นไปทางศีรษะ ถ้าเป็นมนุษย์

ตั้งแต่นั้นของเทาซันไปหาปาก เพราะฉะนั้นถ้าหมอจะถอนปราง
ความเอาใจเทาซันที่จุมกส์คว แล้วเรียกให้ขึ้นมาตามนิ้วเท้า ปล่อยให้
ให้มันออกเสียทางปากหมอ ผู้เรียกไต่ต่งนี้เป็นหมอนอย่างวิเศษมาก
เช่นที่ไต่ต่งไว้ในหนังสือ

ในการทำศพของพวกนี้ใช้ฝัง แต่ฝังนั้นคนเหลือเกิน เพราะ
ฝังแล้วทงขายทขทเตยว ซึ่งต้องขายทขทขนด้วยเหตุสองประการ
คือกลัวฝนอย่างหนึ่ง กลัวเสียดมากับศพแล้วทำอันตรายอีกอย่าง
หนึ่ง กระจกของพวกนี้หลายอันถือว่าเป็นเครื่องกัน ถ้าผู้ใด
ไปพบกระจกก็อย่าแตะมันในป่าเก็บมาไว้ ใช้ทาหน้า กันผีเหล่า
นี้ไว้เสีย

ข้อความปรกษิของพวก ก็อยที่ไต่ต่งลงในหนังสือเล่มนี้กล่าว
โดยสังเขปพอสังเกตุท่าน

ภาษาก้อยซึ่งลงไว้ ในบทกลอนนี้

ก

ก้อย

กชคา

กชกัน

กชเลาะ

กาฤ

กาเหว่า

กามัง

กาหลัง

กาคช

กาวย

กาเขอะ

ไกพ้อก

ไกวัด

กะเจ็ก

กรรา

ไทย

ผู้หญิง

ต้นศคช

ชายผ้าข้างหลังผู้ชาย

นกขนาดใหญ่

นกทั้งหลาย

ต้นเตย

เหญ่ยว

แรด

หมี

ผลไม้

ชายผ้าข้างหน้า ชายพก

นกยาง

มะม่วงหิมพานต์

ลิง

ๆ

ก้อย

24/06/2565

เขเฮ็ด

ไทย

ต้นไทย

จ

กีบ

ไทย

จะเวา

ปลวก

จิง

กะโปรงฤากระจาก

๖ ๖ ๗ ๗
ขบขบ ขงขง

เป็นคำร้องเวลาเดิน

ตบขาในการสนุกรนวิ่ง

ช

กีบ

ไทย

ชีใบ

ผ้าห่มหญิง

เซมั้งจัท

ผีพราย

เซเวธา

คนไทร

เซท

เนื้อ

เซตแซต

นกขนาตเล็ก

ญ

กีบ

ไทย

ญา

๗๗ ๗๗
ขั้วตรมนุษย์ ๗๗ ๗๗ ๗๗

ญะห

๗๗ ๗๗
คนไม้

ญกวัต

๗๗ ๗๗
เต็กเล็ก ๆ

ด

กีบ

ไทย

24/06/2565

๗ ๗
คชกคก

๗๗ ๗๗
นกขนาตใหญ่สี่แวง

ต

๘
ก้อย

ตอเตี้ยล

ตายก

ตาเซจ

ตากบ

ตาโกะ

เตาโระ

ทองตง

ต้อตาง

ตอกนุก

ไทย

นกขนาคเล็กสี่ขาหวางยาว

ลิงเสน

นกขนาคใหญ่บินสูง

มัน

เสื่อ

ชัน

มะมค

นกขนาคใหญ่สี่เขี้ยว

สายแล้งลูกตอก

น

๘
ก้อย

นะ

นะณฺาน

ไทย

แม่

เรือนผีทำด้วยไม้ไผ่เหลา

ไขว้กัน ๓ อันเป็นรูปกระโจม

ห้อยหน้าฎาใบตองฉีกเป็น

ฝอยรอบ สำหรับเรียกแด

ชบิศาจจากตัวคนเจ็บให้ไป

อยู่เสียในนะณฺานนี้ คนไข้

ก็หาย

บ

ก๊อ^๕ยไ^๕ทยบช^๕เลาก^๕ล้องบช^๕เือกจ^๕ำเว็ญบ^๕าคป^๕ร^๕างควานบ^๕าซิงค^๕่างบ^๕าวักล^๕ิง^๕ใหญ่^๕ฤ^๕ก^๕น^๕บ^๕้าบ^๕า^๕เระป^๕ระ^๕เระ^๕ภ^๕า^๕ษ^๕า^๕ม^๕ล^๕า^๕บ^๕ูบ^๕ิล^๕าล^๕ก^๕ค^๕อ^๕กบ^๕อง^๕บงค^๕เ^๕ร^๕อง^๕เ^๕ล^๕่น^๕ท^๕ำ^๕ว^๕ัย^๕ก^๕ระ^๕ลาบ^๕ัก^๕ซบ^๕ย

ป

ก๊อ^๕ยไ^๕ทยป^๕ุ^๕เลาน^๕ก^๕ข^๕น^๕า^๕ค^๕เล็^๕กป^๕ะ^๕บงพ^๕ระ^๕จ^๕ัน^๕ท^๕รป^๕ะ^๕ค^๕งก^๕ล^๕อง^๕เว็^๕ก^๕ซ^๕อ^๕เ^๕่น^๕น^๕

ม

ก๊อ^๕ยไ^๕ทยม^๕อ^๕เ^๕นท^๕ู^๕เว็^๕นม^๕า^๕น^๕คไ^๕เก^๕เ^๕อ^๕น

๑๕

ม

ก้อย

ไทย

มเคี้ยว

นกขนาดใหญ่กอกขาวยกคำ

มนน

กระบอกกลูกกอก

เมง

จอมปลวก

บ

ก้อย

ไทย

บวิ้ง

นกขนาดใหญ่

ขด

ลิง

ว

ก้อย

ไทย

ไว

เจดภูต

ด

ก้อย

ไทย

ลาเต้

นกขนาดใหญ่กตัวลาย มี

หัวเขย กินหนอน

ลวาช

คันเส่มัก

ลิงขด

นกขนาดใหญ่ ลีซมภูขี้

โพรงคยไม้ กินมด

24/06/2565

เลาะเคี้ยว

นุ่งผ้าอย่างผู้ชาย

๑๖

ถ

๘
ก้อย

ไทย

เลเตเอเลตา

พวกก้อยเล่นสนุก ๆ
กินข้าวร้องเซ่น

ว

๘
ก้อย

ไทย

วอง

ลูก

ด

๘
ก้อย

ไทย

ลีลล

เล่นซอหนา

สนอก

นกขนาดกลาง

ข

๘
ก้อย

ไทย

ขิเนะ

ขุ
ขญา

อิโปะ

ขางน้อง

คเวย

คั้นหวาย

เขย

พ่อ

๘
เขิงแอง

๘
นกเล็ก ขนาดนกกระจา

๘
ลายคำ กินผลไม้

๓๗

๕

๘
ก้อย

ไทย

ชอลิ^๕

สำนุงรอมเอวหญิง

ชอยะ

ทั้กระท้อม

ซาปอง

ตอกไม้แดง

ซอนเตา

คนลัด^๕

ซอนเล็ก

กระบอกบรรจุกตอก^๕

ชังวิท

อร้อย

สำนักหอสมุด

ชื่อคนที่อยู่ในเรื่อง

หลวงทิพกำแหง	ผู้รั้งราชการเมื่องพิทลุง
นายสินน้อย	ผู้ใหญ่น้อย
นายเวก	ชาวบ้านป่า
นายสมนัยักษ์	ชาวบ้านป่า
นายอ่อน	ชาวบ้านป่า
นายแก้ว	ชาวบ้านป่า
นายแสง	ชาวบ้านป่า

ผู้
ชอ ก้อย
อาเคี้ยว
ขาลัด

ผู้
ชอไทยเรียก
คำขาว ผู้
ควาก เมีย

ผู้
มลูก ก้อ

ผู้
อโม
ใหญ่
แทงกิน
คนึง

งอก
แค
กิน

ชช 06/2565
มาเนาะ

ปาน ผู้
แก้ว เมีย

๑๕
มัลล กือ

ชอกออย

สังกช

กง

เมง

ซารุน

โกช

มัลล กือ

ทอล

ทองยี่

ชอย

มัลล กือ

เฮงแกง

ลำหัย

ไม่ใ

ญา

สี่

๒๔๐๖๒๒๖๕

สังสาท

ช่อไทยเรือก

วำแก้ว

ฮเนา

ป่องสองป่องสุท

ฉิว

ทองใหม่ เมีย

ซ่มพลา

ฉิว

ห้อย เมีย

จัน

ยัง พ้อ

ลูก

เย็ดคำ เปนลูกโกท

ข้อ ๘	ข้อ ๙
ชอกกอย	ชอไทยเรือก
ท้อม	ชวยท้อม เป็นลูกมาแล
มันนง	คือง เป็นลูกลัทมก
ฮาเลค	ทองยิม
กำเว	ทองบวง
ลำปง	ชอมตุก
เองวัง	วางชอง
โยไละ	จองตอง ผัว
ชอลก	ถึง เมีย
ชอลอม	
โอะ	หินขาว พ่อ
คำไล	ลูก
มือซัง	ลูกยาก
วังคอน	ลูกยากำ
โกลัง	จับขี้
กาเซียง	คอเลน

คำเริ่ม

จะเริ่มร่างต่างว่ไปเที่ยวข่า
 แล้วลงเรือมาตีใหญ่ไปพิทลุง
 แวะเกาะยอซอหม้อเขาบนชาย
 บรรลุถึงพิทลุงรุ่งวาศี
 ดงชายแดนแคว้นเขมรเขมรพิท
 เทยวเล่นตามดินแดนบ้านพวกไทย
 จึงวานช่วยพาไปให้ถึงทัก
 พยบายลมทุแก่แม่เจ้าคอง
 นายสินธุ์ช่วยพยุงภาษาเงาะ
 ยายลมทุเล่าความตามเหตุการ
 จึงจดจำมาทำเช่นกลอนไว้
 แม้นใครอ่านคงจะคิดนึกเช่นเคย
 ที่แต่งไว้หวังจะให้ไปนคำเงาะ
 ผู้ใดจะใครฟังเชิญตั้งใจ

ชนสงขลาตามใจคิดหมายมุ่ง
 ตามเขตรั้งทะเลสาบคลื่นนขาบคิ
 แล้วแจวกราบไปเที่ยวแวะชมเกาะสิ
 ออกจากนชนข้างวางเข้าไพร
 ทิวตาส่านกนคนนอ่าเศรย
 เขาเล่าไซ้เรื่องเงาะที่เงาะเง
 มั่นต่อนริยชนสมสมบ่ระสังค
 ชวนให้ตรงขึ้นไชนั่งยังนอกชาน
 ฟังกเพราะคล้ายผ่องกิ่งฉาดฉาน
 คล้ายนิทานแก่งเหลือไม่เขือเลย
 หวังมิให้ลมคำรำเฉลย
 เงาะเงยกั้วางามหลามเหลือไป
 เห็นหมตเหมาะรงตงตามวิไสย
 วางตัวไว้ว่าเปนเงาะอย่าเมาะมัน

ขำป มาจะกล่าวขบไป
 อยุ่ทขบแพยข่าพนาวัน
 ยิคามารตักหาไม
 นางควากหอยกินสนชว
 มีเพอนชอนนกรักใคร
 เคยคยกินใช่ข่าพาเชอนแซ

ถึงเติกนอัยคนึงคนขย
 ทายเขตรจันอพิทลงภว
 คำขาวคองไฟคัยสังขาร์
 อยุ่ด้วยเชะฐาชอฮายแค
 ชอไมใผ่ตวเตงเก็งแก
 ตงแค่พอแมยงไม้คาย

๑ ๒ คำ ๑

บ่นคตัง วันหนง
 จะเจียบวยเป้นไรไม่สขาย
 จำจะไปคให้ถึงทขัย
 ชวนมันคนคคพนาว

ให้คคคว่าพงถงสหาย
 จ้งมีไคพหลายวันมา
 ทอยไกลกันกขัยปากคหา
 เทยเวขายกษาให้สรวณ

๑ ๔ คำ ๑

รำย คิคแล้วเลาะเตยะตัวคคาค
 มีอกุมอ้นกินคคินคยาน

จขยหลอกไม่ม้งาทอจหาอ
 จากสถานเข้าข่าคยวอองไว

๑ ๒ คำ ๑

๐ มาถง

ค้อยคเินยอองข่างวางเข้าไป

คุดพาทขย ฤ กถม
 ยีวตั้งปากชองคหาใหญ่
 ทในชอยะมีคไช

๐ เมอนัน

วังไปกอคคคพาคคคค
 มีธระกังวลกลคคเทวย
 แตมีไคพขพานกัณนาก

๑ ๒ คำ ๑

ไม่ใผ่คใจเป้นหนกหนา
 เข้ามานังในปร่าไสยทัก
 อย่านึงเลยขกกรัคระหนก
 กคคถงเพอนรักจะชาคใจ

๑ ๔ คำ ๑

๑๑ เมื่อนั้น

จึงคอยความตามจิตที่คิดไว้
จึงมาชวนมุ่งไปด้วย
เสาะหาตามมรรคา

นายคนึงพงเพื่อนปราโมทย์

จะใคร่ไปชมพนา
จะได้ช่วยกันเข้าศึกษา
อีกทั้งกาเขะในคงคา

๑ & คำ ๑

๑๒ ฟังว่า

บนชนเลาะเตชะมีทันนาน
คว่ำขอเลาะเข้าล่องล่องตลอด
ชวนเพื่อนรักเกินมาไม่รำคิน

ไม่ใ้ปรีคาเกษมสันท
ไว้ไ้พอกให้ยานประจุกิน
เห็นเกลยงปลอดคั่นชมสมถวิล
ผันผันหากาเหว่าเข้าป่าไป

๑ & คำ ๑ เช็ด

๑๓ รมตนอก เทียวไปเในคงพงชฎ

เห็นมเตียวคักค้อยู่คยไม่
เชิงแอ้งแอยพวงอเว่ยหวาน
กะแจกลกเต็มคั้นจนหล่นลง
นกแซ่คแซ่คช้องช้อคั้นจ้อแซ่ค
ย่างโผลนบินขยบลงจับเคียง
นกกาเอชเรเห็นเวหาสูง
ทรมทางสล้างล่วนคั้นกายัง
บินสำเนียงเพียงเาะอ้ายเงาะน้อบ
ทั้งสองเงาะอ้ายเเในเโคลคลา

ล่วนคั้นคัพกฤษาสสูงไสว
ลาเาะเเเตามกั้งกินคองตง
ลึงยคบินทยานกินหัวหลง
โก้วลวงแวกชวยอ้อยรายเวียง
จงจิกเมล็ดกินพลางต่างส่งเสียง
เปล่งสำเนียงเสนาะยังยั้งนังฟัง
เห็นเป็นฝูงนั้บร้อยลอบสพรัง
นกยวงจับรายลุดสลายคา
ยิงกหน้อยกไม่หน้ถึงสิหว่า
มันเใหญ่กว่าเเกินฮาวลุดลือคาย

นางบาซิงเห็นยวกิ่งมอเจนโนน พาลูกน้อยลอยโจนน่าใจหาย
 บารัจจังวางทุเวียนกนปลันเมลิศคาย ครัว่างกายกำยำล่ำกว่าคน
 วานรยศแลคทายกลกกกเกาะ เทียวได้เหวระตามถึงช่วงชิงผล
 ย้างจับหมักกับแมลงวันคันสกันฉี่ แแต่ลูกสนหลยมองมันว่องไว
 คันลวยถึงชายลงร่วมครม เลียงฟ้าพิมฟูงเคาโระเผลโใส
 แแล้วส่งเสียงข้วข้วทั่วถึงไป วั้งเวงใจจ้องเดินตำเนินมา

๖ ๑๖ คำ ๑ สิงโลก

๐ ชวนกันค้อมอ้อมหากหาเหว่าน้อย พยนิษฐ์อัยบอกกันต่างพรรษา
 มือชวาควักคินพลางข้างย่องคลา คลังไคลกับยอราจนกลมคี่
 แแล้วสอดคอกเข้าไว้ ในลำกล้อง หลิวตามองแนใจเห็นได้ที่
 ก็เข้าไปต้อนนกคกทันที ทั้งสองศรีบงซำคิ้วชำนานู

๖ ๔ คำ ๖ เขียดิ่ง

๐ คุนวนไค้มากมายหลายสียนก ต่างอ้อมอกปรี่เป่วมเกษมสานต์
 กิ่งเถาว์ดืยพณผูกกล้องแทนคาน พาคีเหล่เล่นทยานเห่าครรรไลย

๖ ๒ คำ ๖ เขียด

๐ มาถง บังซงฝั่งขาวลทานใหญ่
 ทั้งสองร้อรนนเปนพันไป ก็ชวนกันลงในลำธาร

๖ ๓ คำ ๖ เสนมอ

สระบุหร้งนอก จมิตะพมพร้ววักคักกวารี รัตวิอินทรย์ฮายสนาน
 ๐ 24/06/2565 นึ่งชุ่มแช่เย็นฉ่ำสำราญ น้ำเปนเกลียวเซียวฉาดทานกายวิญ

เห็นฝูงปลามาเป็นพรวนทวนกระแสด	สองเงาแถมมือจ้องเที่ยวมองจับ
เหยียบศิลากลงกลมลงล้มพยับ	ลงนอนทับกับงอนหงอหัวอวก
โค้งโค้งมองจ้องมือจะซ่อนใหม่	กลัวปลาตกใจไม่กระตือ
พอได้ทีช่วยฉับปลากลับพลิก	คืนดีก็ยกโยนไปไว้กลางทราย
ป็น้อยน้อยวิ่งร้องขอมริมหาก	ทั้งสองมาททหมายตะครมปบเข้ทหาย
คอยปากกรปไม่ทันจะซ่อนกาย	จับเค้หลายตัวชักหักก้ามไว้
จนเห็นฉยอ้อนร้อนอีกลงนอนขวาง	ที่ในกลางสายชลลันหลังไหล
แล้วชวนกันชำระสระเหอโคล	เร่งผ่องใสแสนสำราญยานกระแสด

๗ ๓๐ คำ ๗ เพลงฉิ่ง

ร้าย เสรีจสฺนานเลียบธารเที่ยวแลหา ตามมริมหากาคใหญ่ไค้ต้นสน
 เห็นม้วนพนร่ายชอยกล สองคนพากันชนหยดพิค

๗ ๒ คำ ๗ เสมอ

ลมพัดซาซา	เมื่อนั้น	ไม่ใผ่ใจตระหน่วงหนัก
คิดควรชวนคนึงเพื่อนรัก		เกยกังสนหักมาเป็นกอง
ลวงเหลือกไฟในใปกอกออกค้ค้อย		เหมือนหงษ์ห้อยแหว่ววิจับชคจ้อง
แล้วเข้าชคชคคิตตามทำนอง		จุดพินทั้งสองช่วยกันชก
เขานกหนบ่ปลาเข้ามาเผา		พลิกแล้วพลิกเล่าคจนล็ก
แล้วย่นกนกินเดินเปนกสิญค		สรวลสนกเขษาประสาใจ

๗ ๖ คำ ๗ เส้นเหล้า เจรชา

เส้นเหล้า	เลเลเอเลลา	เลเลเอเลลา
๐		
ซาในซาชีวา		เลเลเอเลลา

เลเลเอเลลา	เลเลเอเลลา
ซังวีชเยแบมซา	เลเลเอเลลา
เลเลเอเลลา	เลเลเอเลลา
ตากบดอเกียนนา	เลเลเอเลลา
เลเลเอเลลา	เลเลเอเลลา
ซอเง็กกาเคียคยา	เลเลเอเลลา
เลเลเอเลลา	เลเลเอเลลา
กาเบอะกอเฮ็ดควา	เลเลเอเลลา
เลเลเอเลลา	เลเลเอเลลา
ปะเยอเจาะโนรา	เลเลเอเลลา
เลเลเอเลลา	เลเลเอเลลา
เหประเยอวา	เลเลเอเลลา
แอกไทร ^๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕ ^๖ ^๗ ^๘ ^๙ ^{๑๐} ^{๑๑} ^{๑๒} ^{๑๓} ^{๑๔} ^{๑๕} ^{๑๖} ^{๑๗} ^{๑๘} ^{๑๙} ^{๒๐} ^{๒๑} ^{๒๒} ^{๒๓} ^{๒๔} ^{๒๕} ^{๒๖} ^{๒๗} ^{๒๘} ^{๒๙} ^{๓๐} ^{๓๑} ^{๓๒} ^{๓๓} ^{๓๔} ^{๓๕} ^{๓๖} ^{๓๗} ^{๓๘} ^{๓๙} ^{๔๐} ^{๔๑} ^{๔๒} ^{๔๓} ^{๔๔} ^{๔๕} ^{๔๖} ^{๔๗} ^{๔๘} ^{๔๙} ^{๕๐} ^{๕๑} ^{๕๒} ^{๕๓} ^{๕๔} ^{๕๕} ^{๕๖} ^{๕๗} ^{๕๘} ^{๕๙} ^{๖๐} ^{๖๑} ^{๖๒} ^{๖๓} ^{๖๔} ^{๖๕} ^{๖๖} ^{๖๗} ^{๖๘} ^{๖๙} ^{๗๐} ^{๗๑} ^{๗๒} ^{๗๓} ^{๗๔} ^{๗๕} ^{๗๖} ^{๗๗} ^{๗๘} ^{๗๙} ^{๘๐} ^{๘๑} ^{๘๒} ^{๘๓} ^{๘๔} ^{๘๕} ^{๘๖} ^{๘๗} ^{๘๘} ^{๘๙} ^{๙๐} ^{๙๑} ^{๙๒} ^{๙๓} ^{๙๔} ^{๙๕} ^{๙๖} ^{๙๗} ^{๙๘} ^{๙๙} ^{๑๐๐}	ใช้อะไรคือกรว
มอมันกำผลไม้	เห็นฤาไม้นั้นแน่กรว
วังข้างหนาวังข้างหลัง	ไม่หยดยังเลยหนอกกรว
เซเวยกันโนน	สิงทโมนฤาอ้อกรว
คันเงาะเปลือกแดงแจ้	แม่แม่ค้อกรว
กอไม้ใบช่อม	เงาะเขนกล่อมลิ้นแแต่กรว
คันไผ่ตายชย	คชกช้อยยลกกกรว
ทักขอยหวทหขยเหนยว	ไม้นกเสยวเลยตุกรว
ทุมนวังขนกึ่งเดิมค	คันเหนยวเคตจิ่งหวากกรว
ไลทโผนโจนร้องแรก	เดียงแจกแจกแจบตุกรว

ไพล่แฝดขี้แฮบไม้อ้อย

หัวขันธ์ยิงพันดา

คันไม้ไผ่ขี้แฮบทุกกิ่ง

ชยากนกฤตอชากมัน

เลียขเลียขเมียงมาไกล

เท่านั้นที่ไม้มหอม

สิ่งทองมอญ ^๑ น่าจะกล่าวขบไป

มีกำลังวังชาอ่องไว

หูกกระเมนเฮนหงายกายห้อยโหน

ลำต้นส้มช่ายทั้งกายกร

กลิ้งกูจัญญูข้ายกร

ซุกควาวเจียวข้ายกร

เฮมากจริงฝูงลิงกร

กินตัวกับทวนข้ายกร

เฮากูใหม่ข้ายกร

เราจะออกเพราะข้ายกร

ถึงเงาะคอกสมปลาเป็นหนุ่มใหญ่

ขันขันไม้แกลวกลำเหมื่อนฉนวน

โจนกระโจนร้ายไม้ไม่หยุกหย่อน

เหมื่อนฉนวนหมุนคว้างกลางมรคา

๑ & คำ ๖

หกบท ^๑ แต่เห็นลำหีบสาวน้อย

เงาะคอกขี้ขี้ใหญ่เป็นนิก

ให้ละห้อยสร้อยเครำกำสรวย

ทำไฉนจะได้สมภิมยรัก

บิตรมารตาก็ปรานี

อกเอียงจะคิดอ่านประการใด

จะโจนน่าผาใหญ่ให้ค้ายเลีย

คิดพลางทางทอผ้าแสนทวี

ลูกนางชอยเงาะเส้นหา

ร่วมครรวากขี้ไม้ไผ่วไลยนัก

คร่ำครวญวิตกเพียงอกหัก

ด้วยประจักษ์ว่าชเนาเขาขอไว้

ทำทวงทีคิดเหมื่อนหนึ่งจะให้

แม้ไม่มีได้ไม่อยู่โยก

ไม่มีเมื่อยขนเลยจนเป็นผี

คงอึกอึกใจไม่ว้าววัน

๑ ๘ คำ ๖ โศก

ว่าพลางทางแก้ชอกกนออก
 เข็ชอนเล็กเห็นบิดาลูกกำลัง
 อันยิลานี้ทายางฮีโฮะ
 เช่นยาพิศม์โลหิตสยสั้นไป
 อันนกลใหญ่ใช้คืนไม่ยู่ชอก
 ถึงกาวันตา ใ้ระกุก์เคย

เอากระยอกมนนมนมาตัง
 แลวกั้เง้งช้เง้งให้เง้งเง้ง
 แม่นเบาไหลระกุก์เนอช้ตรงเ็น
 ไม่มีใครรชคพ้นสั๊กคนเลย
 กจะยชคกวิให้มึงเหวย
 กุกไม่เงยล้มีผยช้ช้อว

๓ ๓๐ คำ ๑

๑ เมื่อนั้น

คังใจพาดเพียรเรียนตำรา
 เบ้าไขไม่ไกลไกล คั้งพิ๊ก
 ชมพลาตชอนสั่งให้คังตน

สคงเงาะนั้งนั้งพงว่า
 หยิบีลามาลดองทังสองคน
 ไม่ช้านักเบาใ้ไม่ผอง
 เถ้งเบาสยสันจนช้านาญ

๓ ๔ คำ ๑ กระยชงกน เเงาะ

๑ เงาะคชชมพลาจว่าไป

ใช้บิลาเปนเห็นพอการ
 มาไปกั๊กกชเตยวหา
 กจะสชอนเองไว้ระไ้ค้

เองว่องไรชลาคหือไม่คชคาน
 แต่จะชลาคกฤจะหาญยังมิรู้
 สัคั้วรายนานาที่คชลู้
 เห็นกุกใช้ก้าลึงวงษา

๓ ๕ คำ ๑

๑ พังชวณ

ลูกชนเตนคณมกนเภา

สองเงาะสำรวลเร้งว่า
 แลลชคตสชคหามฤคั้วย

๓ ๒ คำ ๑ เชิต

๑	ครันถงสัมพุทธมพุกกยา	แปลหาลำคัญนี้หมายความว่า
	เห็นตาโทะโตคว์ลาย	นอนชุ่มชุ่มหวายในคาวว
	เงาะน้อยสของคนจนพอง	แถบคันไม้มีคิงในตาขาว
	เหนียวเลาะเคาะซมพลาเปนนาว	งกนสันหนาวอยู่เต็มที

๑ & คำ ๑

๑	เมอนัน	ซมพลาห้ามว่าอย่าองมี
	เองจงแอกชุ่มพุ่มไม้	กุ่มให้เสื่อมาขีทา
	ว่าพลาทางย่องเข้าไป	แอกโคนไม้ใหญ่ช้องหน้า
	จับกล้องบรรจกลูกบิล่า	แล้วหลัวทาเล็งเหมาะเขาเผละไย

๑ & คำ ๑ เชิดถิ่ง

๑	เทเชิดถิ่ง	ใจกล้า	ซมพลาหลเคยกลัวไม่
	มันแน่นแชนซาตาไว		เจ้าเขี้ยวตึงไซยซาญเคย

๑ ๓ คำ ๑

๑	มือกล้อง	เจ้าไว้องไม่เลิกกลาน
	สอกลูกบิล่าผลาญ	สังหารยกันนัยพันเคย

๑ ๒ คำ ๑

๑	แม่อย่า	ไม่พลาทพลาแม่ยังย่น
	เล็งหลัวแลสาคัญ	แม่นสันลูกถูกทุกคราเคย

๑ ๒ คำ ๑

๑ แขงขง
องอรทงขขว

รขผยผงทงภย
เมมมคว้งกลงพรเอย

๑ ๕ ค่ำ ๑

รข บลลยลขขขว
๑ ทล้งลคทคขขขขข
สองทขขคขนหนขข
คขงขลขรขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข

คขงคขลขขขขขขข
ขขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขขข

๑ ๖ ค่ำ ๑

๑ เมอนน
เวยขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข

ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข

๑ ๖ ค่ำ ๑ โขค

๑ คขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข

ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข
ขขขขขขขขขข

๑ ๕ ค่ำ ๑

๑ ฟังว่า

คอสพักกวักร้ำเรียกร้ำไร
เหยียบไขไม่กรอขกักร้ากราว
เห็นเสือนอนนึ่งไม่ถึงคว
จะให้แน่แท้ยกควยข่ลาขกล้อง
นึ่งลงแลเลงเพ่งพินิจ

สองขิงกร้าหาเชื้อไม่
ก่อขย่องเข้าไปซาสน์รว
รังฆราวโธไปมิใช่ชั่ว
ค้อยคล้ายกลว่ขย่องเข้าไปจนใกล้ขิด
มันนึ่งอยู่ค้ทำนองควยสนิท
เหิมจิตรพิศของลของเป็ดคว

๑ ๖ คำ ๑ เจรวา

กรรวำ

๑ อาเหืออาเหือเส็ดอ้ายกะโค
หุขฮาหุขดยแยกเข็ว
ฮ่าหาฮ่าหาคาถลน
ฉะฉิลาท่าคากาย
โฮยโยะโฮยแย่มแม่แตก
เพอนเหยยเพอนมาช่่วยก
รุษกัแก่งแรงกัหนัก
ให้ฮั่วให้ฮั่วให้เห่

กลิ้งไค้ไโล่เพราะชมพลา
ค้แต่เค็ยวคดอ้ายกราว
หน้าแยกย่นนึ่งโยธา
เล็ยม่งหายคมฎาหาว
ไจนไม่แตกเส็ดยให้ร้ำ
โให้ให้ครผู้แก็ดวักล้า
โให้กธคาร์กัจนเป่นขั
โให้สมคเนอ้ายชมพลา

๑ รำ

๑ เมื่อนั้น

ชักขยาเคระคนค้ชัว
แล้วชวนสองเงาะเลาะลัดขีว
อาบน้ำชำระเหือโศล

ชมพลาเกษมสันค้ทรวรษา
ค้ก็เล็ยพิศมาท้นโค
ตรงมาริมธารท้อไศรย
ล้ารวาญยานใจในวาริ

๑ ๔ คำ ๑ ลงสง

๑ ครั้นเสร็จสิ้นงานสัปดาห์แล้ว ผ่องแผ้วประเพ็รมเกษมศรี
 ชวนเงาะน้อยนอนเล่นบนเตียง นกหวีเทวดาในวิญญา

๑ ๒ คำ ๑

พระธาโต ไอล้ำหีบจับอกของเรียมเอ๋ย ไฉนเลยจะได้สัมปรวาทนา
 ๑ ๑
 ๑ ๑
 ๑ ๑
 ๑ ๑
 ๑ ๑

๑ ๖ คำ ๑

๑ ๑
 ๑ ๑
 ๑ ๑
 ๑ ๑
 ๑ ๑

๑ ๕ คำ ๑

๑ ๑
 ๑ ๑
 ๑ ๑
 ๑ ๑
 ๑ ๑

แมนอลาหยไตกยมง
เองเก่งนิกหว่าชาคร

จะพงใจกสนท
ทงเป็นครกนถนถกรก

๑ ๒ คำ ๑ เจริญ

๑ ฟังว่า
กอดไม้ ไม้กลมชมวกักร
ว่าพลางทางสังสองศรี
จะไปเก็บมาลมีให้ช้ำ

ชมพลาหิวเระอัยคักคัก
แล้วว่าเก่งนิกเจยวน้องขา
จงอย่นสิ๊กหน้อยคอยท่า
แล้วลลาลแลลลคสอค

๑ ๔ คำ ๑ เข็ดฉิ่ง

๑ เข็ดฉิ่ง
๑ เกิดกรายร่วยเระเสาะหา
อีกคอกชายองงวมทร
แล้วเขาเดี่ยวเสื่อทศคีใหม่
หวังเป็นยฤษณายอกท่าทาง
เกิดโยโก่เถื่อนนนั้นมาท้อ
ครันเสร์จสมถวิลยนิค

คอกจำปูนบ่าไตทงค
จะฝากไปให้รู้วาร์กนาง
เห็นยไว ในข้อคอกไม้ข้าง
ว่าแม่นั้นใครซัดขวางจะต่อค
ว่าแม่พ่อไม่ให้ระพาหนี
กลบมายงททงสองพลัน

๑ ๒ คำ ๑ เสมอ

๑ ร้อย
๑ แล้วจึงส่งท้อให้ไม้ไผ่
ให้แก่กล้าหยพมงน

คงจงเอาไปชมขมมัน
บอกทุกสิ่งอันให้แจ้งใจ

๑ ๒ คำ ๑

๑ ฟังว่า
๑ ครันเย็นแล้วขั้วระลาไป

ไม้ไผ่อาษาว่าคงไต
ชวนคนงักรวไโดยมิได้ช้ำ

๑ ๒ คำ ๑ เข็ด

มอญโชนคาม ^{ผู้}เมื่อนั้น

แลตามไม้ไผ่ไปลัษตา

ถ้อยคำค้ำมั่นสัญญา

แล้วหวนนึกอนาถหวนท้อใจ

ทวยชเนาเขากว้างข้างชาวย้าน

ถึงลำห้วยริบสวาทิสมวิญญา

ชมพลาเกษมสันต์หรรษา

ตรีตราว่าพึงคงใน

เห็นไม่เสียวจาไม้ไผ่

กลัวจะไม่สรณวิดิจินตา

จะคิดอ่านช่วยกันนั้นนักหนา

ไฉนจะกล้าซัดผู้ใหญ่ให้ ^{ผู้}ขึ้น

๗ ๖ คำ ๗

คามถวาง ^{ผู้}อนิจาโอ้อาตวัฏ

แม้ว่าเขาได้ไปก็อายครัน

จำจะไปในป่าเสาะหาที่

จะไปมาท่าทางมิดชีวิต

จะสู้เขาได้ที่ ^{ผู้}ไหนนั้น

ถึงจะม้วยชีวันก็ไม่คิด

คหาลับลี้ให้สนิท

เมื่อสุดฤทธิแล้วจะสักพากันไป

๗ ๔ คำ ๗

ร่ำบ ^{ผู้}ตรีเสร์จรเห็จเข้าไพรสณฑ์

ทั่วทุกถ้ำธารที่ในไพร

แสวงหาตำบลที่ขอไครย

จิตที่พิกไว้คงจินตา

๗ ๒ คำ ๗ เกิด เพลงเร็ว เพลงฉิ่ง จินรว

จันทัก ^{ผู้}ชื่นใจ

หอมกระดินกลิ่นไกลใจรวีรว

โลกยนิม่อไรที่ ^{ผู้}ไม่คู้

ดวงจันทร์นยังม้อชาติคย์ช่อง

ตัวเราแหงวอยู่ในโพรงไม้

ยลแต่ฝูงสัตว์หลายไม่วายเว้น

ที่เงาไม้รวบร่วมลมพัดควิว

ฤาใครลุ่มมแลลยมาแอบมอง

ไครเห็นอยู่ทั่วถ้วนล้วนแปนสอง

เดินพบบขิงขางคราวเมื่อเข้าเย็น

พระไพรม้อยู่ ^{ผู้}ไม่รู้เห็น

แปนเพื่อนเล่นพอสมายคลายกัจจวด

รวมดึกไม่ยักหนามฤยามัน
น้อยฤยามันสองเสือกเขอกคน
เข้ากรวางทองนั้นไม่ยักผลมะลิ
ถึงเราเก็บวกก็ไม่เปลี่ยวดวงฤไทย

มายวนยิวารชกนสยสัน
หมยหยตคนผงรวงไม่ห้วงโย
ลองแข่งชนชมกนอยู่พรวันไหว
อยู่ในกลางสมนที่คนเอย

๗ ๓๐ คำ ๖ เพลงฉิ่ง เช็ด

ต้นเพลงฉิ่ง
แกไม่เฝ้ามาแดงแจ่งกีฬา
นางนัถหวาดหัวนพรันใจ
จะเลยลกสามใช่ไมคี่

บางลำห้เียววยอกเส็นหา
ว่าชมพลาช่องระใครเยนไม่คว
กรันจะโตคตมเदनกไซค
มารศรีมิได้จำนรรธา

๗ ๔ คำ ๗

จ่าปาทองเทศ
ทวันชายฉายน้ำอ่วมคา
ทน้ำชยลกชองมองเห็นพน
พ่นน้ำฟูเปนลของค้องแมลงคาย
ยามลมคกนกร้องช้องแซ่เสียง
ลำทวนตงตั้งกลันปร่งกนช
ประจจยจะเขยยามาลองเสียง
แล้วบรวรเลงลำนำคำคมใน

เทาราน้ำอนอิงฟังพุกผ
คคตามชชกลศีสลาชวกระหาย
ปลาน้อยน้อยลชยคนคดูแลหลาย
คกเวยวายเยนภักยาน่าเदनค
เสนาระเพียงลำนำเลอยคำท
นางโอมตรฟังเพลงวังเวงใจ
คคลำเนียงไพเราะให้เสนาระใส่
เงาะไม้เฝ้าสคยเสียงนั้งเอียงคอด

๗ ๘ คำ ๗

จินเส มีจิตา

◎ ไฉนไม่ปรี่ชากกล้าเพียงพอ
สักฌาตาคณแล้ว
อันมุนยัสสัคคผลาตทั้งฮารอง

ช่างผลาตเสาะหาอาหารหนอ
มาล่อปากขี้กษาทถาลง
ยังไม่แคล้วขอลาเจ้าช่างหลง
อย่างวอยงให้เหมือนสัคควบศ็สเอย

๑ ๔ คำ ๑

ร้อย ไม่ใฝ่ฟังคำที่ร่ำขี้

◎ ช่อนเงอนงำจำไว้ไม่พิเปรย
เมื่อวานนทในโพรงต้องไปเห็น
ไท่คังใจไว้ว่าจะมาชวน

ช่างเพราะจับใจสวาทิลลาตเฉลย
เสแสรังเอ่ยโดยขบายย้ายสำนวน
ต้นไม่เป็นคนอกขาวราวกับสวน
ข้าเห็นควรไปเกี่ยวเล่นให้เย็นใจ

๑ ๔ คำ ๑

◎ เมื่อนั้น

จึงว่านะสิ่งไว้ให้พี่ไป
ฮยแถวเตียวกยทมิขุขผา
พรุ่งนี้เจ้าเรามาไปเป็นเพื่อนทาง

นางลำหีบเข็สนิทไม่คิดไหว
ซุดมันหวไหญ่ทึงคาง
คงจะสมปรารถนาทั้งสองอย่าง
ว่าแล้วนางเข้าในทึบหีบโยขนาน

๑ ๔ คำ ๑

◎ เมื่อนั้น

สมจิตรคิดไว้เห็นไค้การ

ไม่ใฝ่ใจคอหัวหาญ
กักรับร่นลนลานวิ่งไป

๑ ๒ คำ ๑ ๑

◎ ครั้นถึงจึงแจ้แก่ซ่มพลา

พรุ่งนี้พวาชะเขวโพย

ขี้ตนจะมายอกลาภาใหญ่
เจ้ามาคงได้พ็พุดกัน

๑ ๒ คำ ๑

๑ เมื่อฉัน
 จึ่งว่าข้าจะชวนคนนั้น
 กุจะไปชวนช่อมพุ่มสอนเตา
 กุขอยใจเองเป็นล้นพัน

ชมพลาปริเปรนเกษมสันต์
 ให้นั้นไปท่วยช่วยคุณ
 ชวนนางเข้าไปให้ใกล้ต้น
 จะรักกันไปจนสิ้นชีวา

๑ ๕ คำ ๑

๑ เมื่อฉัน
 รัยรองถ้อยคำแล้วข้าลา

ไม่ใฝ่ดีใจเป็นนักรหา
 กลั้มมาทอญมไถ่นาย

๑ ๒ คำ ๑ เชิด

พม่าเห่ เมื่อฉัน
 ยินดีปรีตาเหลือประมาณ
 ยึดประตูปักกลอนนอนในทับ
 แสงประกายลงตามใบไม้พรุน
 ออกนอกทับกลั้มเห็นยังราตรี
 เมฆไวรุ่งเรืองแจ่มแสงสุริยง

ชมพลาเกล้าแก้วอาจหาญ
 ทวีการที่จะไปใกล้อรุณ
 ไม่หลยจิตระใจให้ว่ารุ่น
 ขยับหรุณควยขอเสาะจะเข้าคอง
 บวนฤที่กาลจิตรพิศวง
 คลังหลงมิไค้หลยภัยไถ่ยา

๑ ๖ คำ ๑

ทวงพระธาตุ ทวงประกายลงขยับลิไล
 ๑ ๑ ไทยส่องแสงทองรองเรืองตา
 ๑ ๑ มานคไพรไซขันสนั่นก้อง
 ๑ ๑ เวไรร่มภูเฝ้าองหวิมสำเนียง

๑ ๑ อรณไซขาวกระจ่างกลางเวหา
 ๑ ๑ บกษาแคว้องจากรังเวียง
 ๑ ๑ ตุเหว้าร้องไพเราะที่เสนาะเสียง
 ๑ ๑ เสนาะเพียงขยับขานนรรสานพิณ

๑ ๕ คำ ๑

ลงสรรมาญ ^{อุ้ม} จึ่งชำระสระสนานสำราญชาตม์ ^{อุ้ม} ทรวงพาดมาแต่ฮารลหวานหิน
 ๐ วารีไหลไหลสู้อคปราศมลทิน วรรณกลิ่นเกสรขจรกระจาย
 เกลาะเค้ะยะแตงแย่งไว้ชาน้ำหลัง ชักกลีบยั้งขามิคสนิทหาย
 คาคม ^{อุ้ม} นนีสายแนบชูแนบคาย จีบขอเลากวีคกรายเกินออกมา

๑ ๔ คำ ๑ เสมอ

ร้อง ^{อุ้ม} เห็นคนงนึ่งคอยอยู่น้ำทิพย์ ก็ต้อนรับบุคคลันต่างพระรษา
 ๐ แล้วชวนเดินต้นคิดคิ้วคาวนา ไปคอยรุกขฉายาตามนัคไว้
 ๑ ๒ คำ ๑ เชิด

สร้อยสนตัด ^{อุ้ม} เมื่อนั้น นวดนางล้าหีบพิศมัย
 ๐ ครันรุ่งรางสว่างแสงอโหวทัย ทวามวัยแต่งตัวไม่มัวมอม
 สรวมมะกล่ากำไลสายสร้อย ต้มหุพวงห้อยคอกไม้หอม
 หวีไม้ไผ่ยรรงเป็นวงค้อม ล้วนลายย้อมเห็นประคัยรัชมว

๑ ๔ คำ ๑

ร้อง ^{อุ้ม} แล้วยีบของคลอชิงไพลไว้ ^{อุ้ม} เขืองหลัง ^{อุ้ม} ไม่ม่วงรงเขาทกคิสวย
 ๐ ชวนไม้ไผ่ลีลาศนาคนวย ^{อุ้ม} รนรวยเข้าในคงพงพี

๑ ๒ คำ ๑ เพลงเร็ว

๐ ครันลงซงทมขยผา ดวงสถาปรีเปรมเกษมศรี
 ๐ กริตเลียะเกยพวงสูมัลลี ^{อุ้ม} นารชยเพลงวังเวงใจ

๑ ๒ คำ ๑

สมิงทอง ^{อุ้ม} ๒ยามเช็ด ^{อุ้ม} ธุระเราชนແ่มແ่มได้
 ๐ ลู้บกยามาคมขมคอกไม้ ^{อุ้ม} ขำขอบใจมาลิตเบือกขาน

ล้วน^๑อาร์มี^๑ ให้^๑เรามา^๑เกอ^๑
 สาย^๑หยด^๑คก^๑กย^๑อัย^๑ห้อย^๑พวง^๑ยาน^๑
 มลิ^๑วัน^๑พิน^๑กอก^๑พุก^๑ษาค^๑ค^๑
 รค^๑คน^๑ธ^๑ชน^๑เป^๑น^๑ค^๑ง^๑อ^๑ย^๑า^๑หล^๑ง^๑เล^๑ย^๑
 โน^๑น^๑แน^๑อ^๑ย^๑ส^๑ว^๑ร^๑ถ^๑ไม่^๑มี^๑เ^๑ย^๑
 แม^๑ล^๑ง^๑ล^๑อ^๑ม^๑ค^๑อ^๑ม^๑ว^๑อ^๑น^๑เส^๑ย^๑ห^๑ว^๑ว^๑

เฝ^๑ย^๑เฝ^๑ย^๑อ^๑ก^๑ล^๑ย^๑ป^๑ระ^๑ท^๑น^๑ก^๑ล^๑น^๑ห^๑อ^๑ม^๑ห^๑ว^๑น^๑
 ก^๑ล^๑น^๑ท^๑ว^๑ย^๑ช^๑า^๑น^๑า^๑ส^๑า^๑ค^๑อ^๑ก^๑น^๑า^๑เช^๑ย^๑
 เหม^๑อ^๑น^๑ผ^๑้า^๑ด^๑า^๑ค^๑ข^๑าว^๑ล^๑อ^๑ห^๑น^๑อ^๑น^๑อ^๑เ^๑ย^๑
 ก^๑ำ^๑ล^๑ง^๑เฝ^๑ย^๑ก^๑ล^๑ย^๑เก^๑ส^๑ร^๑ส^๑ล^๑อ^๑น^๑ช^๑
 เหม^๑เ^๑อ^๑น^๑ค^๑น^๑เ^๑ม^๑ท^๑อ^๑ง^๑ค^๑ง^๑อ^๑ย^๑ท^๑ง^๑ค^๑ิ^๑
 ไม่^๑มี^๑เ^๑ศ^๑ว^๑ย^๑ส^๑อ^๑ย^๑น^๑อ^๑ย^๑เ^๑ย^๑

๑ ๘ คำ ๑

แช^๑ก^๑ม^๑อ^๑ญ^๑บ^๑าง^๑ช^๑ำ^๑ มา^๑ล^๑
 ฌ^๑เ^๑ื่อ^๑ร^๑อ^๑น^๑ว^๑อ^๑น^๑อ^๑ย^๑ก^๑ว^๑เ^๑ย^๑
 ก^๑ิ^๑น^๑อ^๑ะ^๑ว^๑เ^๑ก^๑ิ^๑ท^๑เ^๑ไ^๑น^๑ฌ^๑เ^๑ื่อ^๑เ^๑ย^๑
 น^๑อ^๑ง^๑จะ^๑ไ^๑่^๑ไป^๑เ^๑ก^๑ิ^๑ท^๑ไป^๑ก^๑ิ^๑น^๑ค^๑า^๑ม^๑

ค^๑ค^๑ก^๑ค^๑ง^๑ล^๑ี^๑ย^๑า^๑น^๑เ^๑็น^๑เ^๑ก^๑ว^๑เ^๑ย^๑
 ง^๑า^๑บ^๑ก^๑ระ^๑ว^๑เ^๑ร^๑น^๑อ^๑ฌ^๑เ^๑ื่อ^๑ช^๑ำ^๑เ^๑ล^๑อ^๑ง^๑า^๑ม^๑
 อ^๑ย^๑ำ^๑ย^๑ิ^๑ค^๑เ^๑ย^๑ค^๑อ^๑บ^๑ค^๑อ^๑ท^๑ช^๑อ^๑ด^๑า^๑ม^๑
 ไ^๑ห^๑อ^๑ว^๑ำ^๑เ^๑หม^๑อ^๑น^๑ฌ^๑เ^๑ื่อ^๑เ^๑ล^๑อ^๑ส^๑ว^๑ย^๑เ^๑ย^๑

๑ ๔ คำ ๑

ร^๑ำ^๑อ^๑ ไม่^๑เ^๑ฝ^๑เ^๑ฝ^๑ง^๑ค^๑ง^๑ห^๑น^๑ง^๑จะ^๑ย^๑น^๑ห^๑ล^๑ย^๑
 ช^๑ม^๑พ^๑ลา^๑แ^๑อ^๑บ^๑เ^๑ไม่^๑ช^๑ม^๑อ^๑ย^๑พ^๑ล^๑อ^๑ย^๑ง^๑ง^๑ว^๑ย^๑
 ช^๑ย^๑น^๑ย^๑ง^๑ฝ^๑ง^๑เ^๑พ^๑ระ^๑เ^๑น^๑ว^๑เ^๑ล^๑ำ^๑
 ส^๑ม^๑ร^๑ป^๑ท^๑ง^๑น^๑ง^๑น^๑ช^๑ส^๑ค^๑ส^๑ำ^๑อ^๑าง^๑
 ก^๑ระ^๑ห^๑ย^๑ม^๑ม^๑อ^๑ง^๑จ^๑อ^๑ง^๑เ^๑ม^๑ี^๑ง^๑ค^๑ำ^๑เ^๑ไม่^๑พ^๑ร^๑ิ^๑ย^๑
 เ^๑ก^๑เ^๑ก^๑น^๑ง^๑น^๑ง^๑ช^๑ม^๑อ^๑ย^๑พ^๑ล^๑อ^๑ย^๑ห^๑ล^๑ย^๑ค^๑ำ^๑

ค^๑ก^๑เ^๑จ^๑ว^๑เ^๑ว^๑ย^๑จ^๑ิ^๑ท^๑ร^๑ค^๑ิ^๑ค^๑เ^๑น^๑ช^๑ว^๑ย^๑
 จะ^๑เ^๑ค^๑ร^๑เ^๑ช^๑ว^๑ย^๑ช^๑า^๑ย^๑ไป^๑ให้^๑เ^๑ก^๑ล^๑เ^๑น^๑าง^๑
 เ^๑ล^๑ย^๑ง^๑เ^๑หม^๑อ^๑น^๑ำ^๑เ^๑เ^๑ช^๑ร^๑ว^๑เ^๑ค^๑น^๑จ^๑ร^๑ส^๑ก^๑ระ^๑จ^๑ำ^๑
 ไม่^๑เ^๑ค^๑ว^๑ร^๑ว^๑าง^๑ย^๑า^๑ม^๑ช^๑ิ^๑ย^๑จ^๑ิ^๑ย^๑ว^๑ิ^๑ญ^๑า^๑
 ท^๑ง^๑ล^๑อ^๑ย^๑ล^๑ิ^๑ย^๑อ^๑ย^๑เ^๑น^๑ก^๑ล^๑าง^๑ห^๑ว^๑าง^๑เว^๑ห^๑า^๑
 ท^๑ง^๑ส^๑อ^๑ง^๑ว^๑า^๑ค^๑ล^๑ง^๑ไป^๑เ^๑ไม่^๑เ^๑ห^๑ว^๑ค^๑ง^๑

๑ ๒ คำ ๑

ส^๑ร^๑อ^๑ธ^๑สน^๑
 ไม่^๑เ^๑ฝ^๑เ^๑ฝ^๑ส^๑อ^๑ย^๑ล^๑อ^๑ย^๑ห^๑ล^๑น^๑ง^๑ม^๑า^๑ก^๑จ^๑ริง^๑

เ^๑ก^๑เ^๑จ^๑ว^๑ช^๑อ^๑ก^๑ช^๑อ^๑น^๑เ^๑า^๑ห^๑า^๑ป^๑ระ^๑ส^๑ำ^๑ห^๑อ^๑ญ^๑ิง^๑
 ช^๑ว^๑ย^๑เ^๑น^๑เ^๑ม^๑ก^๑ง^๑ช^๑อ^๑เ^๑ห^๑ญ^๑ให้^๑เ^๑ก^๑ล^๑เ^๑น^๑าง^๑

24/06/2565

แสนสำราญปานกรมลจนหลงไหล เห็นขบถิ่งไม้ ไม่คิดจิตรขนาง
จับต้องง่าลงที่ตรงกลาง ทิ้งหวางกระหวัดรักแขนพัน

๑ ๔ คำ ๑

ว่านางตกใจร้องกรีดหวัคควา หมายถึงว่าชั่ววอยอาศัย
ดิ่งลงยังพินแผ่นดินพลัน ไม้ไผ่ฉันฉนวนร้องก้องพงไพร
ชมพลาวังถลาเข้ามาถึง เขามอดึงกระชากลากออกได้
คว่างลงแล้วทขยด้วยท่อนไม้ ย่นไปกยทมิไคนาน
เหลียวเห็นลำหีบหลยคานึง นกว่าตายจริงแสนสงสาร
เข้าช้อนนางวางตักคลัดลาน สรวมถอกเขาวมาลัยเข้าไคกา

๑ ๖ คำ ๑ โอด

กลิ่นกระทบตี ครันพิณพิศศทัวกาย ไม้มีรอยระคายกัทรพยา
รู้ว่านางไม่ม้วยชีว กัลยาสมจับด้วยตกใจ
จึงสั่งให้คนงไปหาน้ำ ท้ในลำธารนั้นมาให้
ประพรมลยทั่วตัวทราวมไวย ไม้ไผ่โยกยักพิศวี

๑ ๕ คำ ๑ วิ

อาเรียนทอง เมื่อนั้น
คองนาฉาชนอนทรย ก็คงคนส่มประตีมมา
เห็นชมพลามาถึงกอดประทัย ให้นกชยชยใจเปนนักหนา
เลือนจากคักพลันมีทันช่า กั่มหน้าไม่เหลี่ยแลไป

๑ ๕ คำ ๑

๑ เมื่อนั้น
 จึงเล่าโศกตามทราวมวัย
 ยคนมีอาการเป็นโณน
 แม่นงามอดม้วยชิว

ชมพลายังคิพิศมัย
 เปนโตจึงสิ้นสมประดี
 ฤกษ์ค้อยคลายใจมารศรี
 อินทวพนจะตายตาม

๑ ๕ คำ ๑

๑ เมื่อนั้น
 ข้าไม่ทันรู้ควมวิเหมื่อนคราม
 ชงเมตตามาช่วยชีวิตไว้
 จะคิดคุณทุกเวลารাত্রี
 แต่ขอทว่าจะตายตาม
 ไม่มีข้อควรเป็นเห็นเกินการ

นางลำหั้นบนอบคอบคำถาม
 ก็นความรู้สึกสมประดี
 มีให้มอดม้วยเป็นฉ
 ครายสิ้นชีวิตรายวราณ
 ขอห้ามอย่าให้มากกล่าวขาน
 ขอประทานโทษที่ทักขัตไว้

๑ ๖ คำ ๑

๑ เมื่อนั้น
 จงว่ามีไทแกล้งแสร้งใส่ไคล้
 อันความรักก็ประจักษ์แก่ใจเจ้า
 ชล่ำใจเพราะได้เห็นเหตุขันทาล
 ชรอยฤทธอนางไม่ไพรพฤกษา
 ไม่ทำร้ายหมายพิฆาฏมาคด้าเค็ญ
 เพราะฉนพจึงกล่าวแต่มีปาก
 เจ้าจงใคร่ครวญคิดอย่าจิตรจาง

ชมพลายมแย้มแจ่มใส
 ไม่ใ้รู้เห็นแปนพยาน
 แต่นั่งเยาว์ไม่เมตตาจิงว่าขาน
 โหเจ้าพานพยเคราะห์เลาะจะเป็น
 แปลงแปนงจุมามีให้เห็น
 จะเช่นพอให้รู้ว่าค่านาง
 จะขอฝากรักกันองอย่าหมองหมาง
 พชอวางชีพไว้ในกัลยา

๑ ๘ คำ ๑

รัก
๑ เมื่อนั้น
แรงใจในที่มีชดมา
คอยเดินกรวยตรวจผู้คน
เล่นสล็อตล้อหากันไปพลาง

ไม่ใ้ว่องคล้องนักหนา
ชวนคนง้อออกมาทศนทาง
จะเดินต้นเลาะลัดมาซัดขวาง
วังวางหลบมองว่องไว

๑ ๕ คำ ๗

ตัดตาแฉ่งฉลาด
๑ เมื่อนั้น
สนองคำชมพลาประหม่าใจ
แต่เสแสร้งแกล้งกลว่าวาจา
แมนเทวว่าคู่ควรแอบชิง
จนบิทยากให้ไต่ในตงาน
เขนจนใจไม่รั้ที่ระปรองตอง

นวลนางลำหีบพิศมัย
ด้วยตรีศรกรกในให้เห็นจริง
ช่างว่าฉันใดไม่นกริ่ง
ไยจึงนั่งให้ชเนาเขาขอร้อง
ฟังชมชานมานำทำให้ห่มอง
อย่าไต่ของเคองซัดอับยา

๑ ๖ คำ ๗

ไอ้โลม
๑ แสนฉลาด
จะว่าไปไยเล่าถึงเทว
แต่ความรักนั้นประจักษ์ในดวงจิต
จะยากเย็นเป็นตายร้ายฤกษ์
แมนส์ซอพ่อแม่ไม่ยอมให้
จงตอขบรักสักนี้คืออย่าขี้คความ

ช่างตัดขาชกชกชอนค่อนว่า
เมขไม่เห็นแก่ตาปรากฎมี
นัมสันทงเงเฮอนำใจพิ
ไม่ทอททิงมารศรีจะติดคาม
จะลักไปเคินย้าพนาหนาม
ไม่ลวนลามให้นังงไต่ห่มองมัว

๑ ๖ คำ ๗

ต้นตนา
๑ รุมจิตร
๒ 24/06/2563
ผายชเนาเขากไม่ไต่โกสตัว

ซาไม่เคยคิดจะมีตัว
จะคีชั่วฉนใดก็ไม่รู้

ถึงตัวเจ้าแต่ก็ไม่ได้รัก
นี่จากกรรมนำให้มาพอง
คิดถึงบุญคุณผู้มีช่วยชีวิต
เป็นสัจจากว่าชีวิตจะรอดตาย

ไม่ใส่ชักนำเฉลยก็เคยอยู่
เจ้าจงรู้เข้ามาว่าให้น่าอาย
จะจริงจังรักเจ้าไม่จางหาย
ข้าบรยายคอยเสีจรงเมตตา

๗ ๖ คำ ๗

สร้อยเพลง เมื่อนั้น
จึงเปลื้องพวงนาคพศตถกมา
แล้วปลอชะปลอชมากล้ากำไล
ขอไปชมพลาตางทาง โนมคร

ชมพลาเห็นสมปรารถนา
ให้กลีบยาสรวมไว้ใต้ก้นงู
ทนางสรวงใส่ชอิมออยู่
คิดถึงเจ้าจะไต่ชชนชมเชย

๗ ๕ คำ ๖

บทลิ้ม แล้วช่วยกันเกร็ดเล็กเก็บขยปลา ตกเลี้ยงเป็นนักษณาแน่นชิงเอ๋ย
เก็บเลี้ยงใหม่ต้องเก่าอย่าเอาเลย
แฉวโน้นแน่แม้ช่อต่างนำรัก
อะไรเล่าเฝ้าแต่ทำเมียงเมิน

กลันรเหยชชกซำร์ยัวเป็น
พิจะทักให้ทงกงอขานังเขิน
ต่างเพลลิตเพลลิตนขวนยัปรีดา

๗ ๔ คำ ๗ เพลงฉิ่ง

เขมรขอทาน มาจรดล้าวยทไป
แต่ว่างเว้นเป็นน่ายหลายขมา
เรรวนขวนขนกระศัลยวศร
๒๔/๐๖/๒๕๖๕
คารองลอลงหัวล้านว่ายรรโดย

ถึงคารวางซอองเงาะยา
อายุหกสิบห้ายังว่องไว
เผาคีตจะมีเมียใหม่
นางถึงเมียไม่สู้แก่นัก

อายราวสักห้าสิบลี
ใต้เกยวพาราณสีที่ระริก

ท้วงที่คิมสันพนพงหิก
แต่ลูกหลานคนคลกคลักไม่ชอบกล

๑ ๒ คำ ๓

รำย ๑๓ นึกกันว่าจะไปพูดปรึกษา
ครันรุ่งแจ้งแสงศรีสุริยณ

ที่ไรมันกลางบ้านพนาสนัก
ก็ชวนกันสองคนเดินเข้าไพร

๑ ๒ คำ ๓ เต็ด

เพลงกระบอก ๑๓ เดินมา

สองปรีดาชนแหม่แหม่ใส
เกยให้นางชมตมทัก

เห็นชบาขาวนาคระการใจ
พยมะม่วงเข้าโคลงขมิ้นสอย
มีลูปมคล้อยค้อยเล็กอกคัต
ท่านยายรัยรัยพวงมะม่วงห้าม
มกยังติดค้อยยายตะกายรัย
เข้าลูปมอถอไหลยักไปทั่ว
นางว่าหมดแล้วอย่าคลำคำแหม่ชนเคย

ถกรังทมตระนอยมันต์ต่อกัก
เถาวัดมัดพวงใหญ่สั่งให้น้อง
ลกกามงามกระหีบมย่มย่อง
ดาวางซของตจใจกระไรเลย
ข้าเมตควอมาทวแท้แม่เขย
ต่างพิเบรยปราไลยกันไปมา

๑ ๘ คำ ๓

รำย ๑๓ เมื่อนั้น

สองเงาะไม่หยดหย่อนเล่นช่อนหา
ไม่ไผ่คานลลชคเทยวสอคมอง
พมพาศยัครองนค้อยอย่างย่อง
นังยของยอองภาวนาวาอชกเลือน

คณิงซ่มซ่มเงาเถลคัตดา
แวงเสียงตาก็ยายหามายว่าหมี
ใจทกทกนกกลวชนหัวพอง

๑ ๔ คำ ๑

๑๓ เมื่อนั้น 4/06/2565

ดาวางซของชนใจใครจะเหมื่อน
ยมเขอนหยอชเฝ้าเจ้าช

ชวนยายถึงเทยวพาพาเซอน

เที่ยวเสาะหาสุมทุมทพุมชิต
จะได้เริ่มขุดกษาปาทิ

รมมิตยังแสงสรียศรี
กระชุ่มกระชวยตามตามสหาย

๑ & คำ ๖

๐ เมื่อนั้น

พอเหลือยไปเห็นหน้าตากนิบาย
พอคล้อยไปให้หลังบังกอไผ่
ไปพวยอ้ายคนยังโขงโค้ง
ไม่ไผ่ขุดปากกระซอกคลอ
เล่าเรื่องราวข่าวขึ้นให้เพื่อนฟัง

ไม่ไผ่ตกใจยังไม่หาย
กลิ่นหัวเกอชตาจนวนตัวโงง
ก็โรตสิ่งใดคโตคโตโหยง
ถูกตัวต้องร้องโยงเสียงโถ่งตั้ง
จงนั่งหยุดอย่าเพริศระเส็ดระสัง
แล้วตามหลังสักตรอยไปคอบมอง

๑ ๖ คำ ๗

๐ เมื่อนั้น

ยื่นคัมใจปรองทอง
หักใบกล้วยยามาปั้ง
ตามางของเอกเขนกนังไฟไร

เจ้าผู้ใหญ่ทั้งสง
ช่างย่องเข้าไซในซุ้มไทร
กลิ้งขอนไม้คั้งค่างหมอนใหญ่
โศภาย่างไสยเป็นไมตรี

๑ & คำ ๗

จันทอชมะพร้าว

บุญชุก

๐

ช้านานประมาณสักสิบสี่
ให้ยังเกิดกำหนดประทัดหวัง
เจ้ามค้อยครองจึงต้องระ
อินนางไม้ โยนเห็นญาไม่
ถึงเรศร้างค่างรักแรมอยู่ชำ

เจ้าจงแจ้งประจักษ์นาใจ
พิไต้ยลมารศรีทยะล
เจียนระคสังนอนเหงาเฝ้าจอนร่อ
ไต้มนต์อตันกอดันแต่ันนมา
นั่งเสยไต่ตงสยสพะวะธา
ไม่สึกสันเสนหาขงเพิ่มพล

พระเจ้าบรมวงศ์เธอฯ

จนชีวิตม้วยอดวายทำลายสูญ

ช่วยกันเลี้ยงลูกเต้าแม่ประยูร

อนุกุลกันแลถนอจนวันตาย

๑ ๘ คำ ๑

๑) เมื่อนั้น

นางถึงเงาะพังคำรำชยาย

ศักริตัวร้ายว้ายตฤกษกาย

จำเลื่องชายคาคอยให้ชอขบที่

๑ ๒ คำ ๑

๑) ปากหวาน

ขุคร้านเคองหุจ

แต่เห็นสวຍมาโต สยสย

ถึงขานนมหนักลายหายงาม

จนแก่เฒ่างงกันพันหัก

ยังจะมาผูกรักให้รู้มว่าม

เจ้าจะรักไปดังไหนให้ครันคร้าม

พวกเด็กเด็กมันจะหยามให้โตช้าย

จนนางไม่รักไม่ชยอยากได้ สยขน

เพราะท่านไม่เชอคนจะถวย

ข้าของไม่เชอขยงชยชยตาย

ทำแยชคยคือนควักยักหน้าคย

๑ ๒ คำ ๑

๑) เมื่อนั้น

สองเงาะแหวกมของชองพฤชชย

นักคนองสองเฮอลูกไม้ขย

พอเห็นท่าสยเหมาะขยขยขยไป

๑ ๒ คำ ๑

โหมนอก

๑) ปากจึก

เผ่าสยงสยขยไปดังไหน

ร่าย

อะไรตกนหนอชอลูกไม้

24/06/2565

เห็นจะเป็นพระไตรท่านแกล้งขย

โถมออก

เจ้าประมาทหน้าหน้าว่านางไม่
ไม่เช่^๕เช่^๕พ่นอะไรก็เอ้า
สู้^๕สร้างฆ่าลูกไม่^๕มาให้เรา

ร่าย

เอะเอาลงมาจากอกอย่างไรว

โถมออก

จงเก็บไว้เป็นพยานการสำคัญ
ไต่เทวัญเป็นสักขี^๕มี^๕ที่^๕ไหน
ซึ่งว่า^๕พ่น^๕หัก^๕จะ^๕เสีย^๕ไป

ร่าย

มาอีกหลายใบเจียวครวณ
ลดลง^๕มี^๕ลิ้ม^๕ค^๕หวาน^๕อยู่^๕แะ

โถมออก

ไซ้จะ^๕แคะ^๕ค้อน^๕ว่า^๕มาร^๕ศรี
กลีย^๕หน้า^๕ตา^๕จ^๕มี^๕ลิ้ม^๕จ^๕มี^๕จ^๕มี^๕จ^๕มี^๕
เมื่อก่อน^๕มี^๕เหิน^๕งอก^๕ออก^๕เสียด^๕งาม
น้อย^๕ถุ^๕น^๕อง^๕ต^๕อง^๕ตัว^๕เฝ้า^๕ส^๕ค^๕จ^๕จ^๕

ร่าย

เอะยัง^๕มา^๕ข^๕ง^๕ข^๕ง^๕หน^๕ง^๕ส^๕อง^๕สาม^๕
นี้^๕เทวดา^๕เห็น^๕ว่า^๕เรา^๕จะ^๕กล^๕ลาม
เลย^๕หยา^๕ย^๕หยา^๕ม^๕แกล^๕ง^๕ข^๕่า^๕มา^๕ร^๕้า^๕ไป

โถมออก

อัน^๕ย^๕ร^๕ย^๕ส^๕ี^๕ค^๕ร^๕น^๕เ^๕มี^๕อ^๕น^๕ม^๕ค^๕
มัน^๕เหล^๕ือ^๕อ^๕ด^๕จะ^๕ไม่^๕ข^๕มี^๕ลิ้ม^๕ห^๕วาน^๕ไ^๕ค^๕
จง^๕โ^๕น^๕ค^๕่อน^๕ผ^๕่อน^๕ห^๕าม^๕ี^๕อา^๕ไ^๕ล^๕ย

ร่าย

เอะ^๕ข^๕่า^๕ใ^๕ห^๕ญ^๕่^๕เส^๕ียด^๕แล้ว^๕พ^๕ล^๕ระ^๕ช^๕อ^๕ร^๕บ^๕

โถมออก

ว่า^๕พ^๕ล^๕าง^๕ท^๕าง^๕ค^๕ระ^๕โย^๕ม^๕โ^๕ล^๕ม^๕เ^๕ก^๕้า

ร่าย

เอะ^๕เอ^๕้า^๕ย^๕ัง^๕ข^๕่า^๕มา^๕ย^๕ข^๕ย^๕

หิวหนอซำรย่ำย
 อยุ่ไม่ไต่จะคองกลีบทยเสยท
 ว่าพลางต่างลกขนเกกง
 ใหลหลังกลวริงออกวงจ
 จงไต้ ไปรคยกโทษเก็คครวน
 ไม่มาทำย่ำยจนวินตายน

๑ ๑๖ คำ ๑

เช็ดนอก เมื่อนั้น

พรันต์วักลว้จะตะคักย่ำย
 ชมพลาล้ำหีบสคืบเสียง
 นกว่าพ้อมาจยริงกลขวก

คนจกยไม่ไต้ก็ใจหาย
 ว่างทกายเข้าไต้อยู่ในรอก
 เขายนเมียงไม่ซ้อจนแล้วซ้อจนอก
 สที่นสทกแล่นแยกแตกกันไต้

๑ ๔ คำ ๑ เช็ด

๐ นางลำหีบกลีบเข้ามาทางบ้าน
 ชวนกันคนย่ำคลาไคล

พ้อมไต้พยพวนกยไม่ไต้
 ริงเข้าในทยหีบหองนอน

๑ ๒ คำ ๑ เสมอ

ฝรังคู้ เอนอิงพิงหมอนนอนอนนาค
 ไต้อกเวรคราวเคราะห์เณภระจร
 เก็คเป็นหญิงจริงสำหรัยร้อยทสุ
 แม้นไต้คยชมพลากัราคิน
 ไต้ค้เก่าเล่าก็รายน่าอายเหลื่อ
 ยงเฮาส์คยวิษณุกรรมของเว

นกหวนนหวากเสยวทรวงสทอนถอิน
 เกอขม้วยมวณแล้วมิหน้าซำมตคิน
 สุตจะกัแกกกายให้หายกลัน
 เขารู้สินว่าค้ครองของชเนา
 เขาถูกเนอจยคขิงเหมอินชองเขา
 จะรู้เขาหน้าแฝงไต้แห่งไร

กรรมเขี่ยกรรมลำหทัยอัประภาค
จะละร้างขว้างกังวลไว้หนือใด

ช่างมเสนยากวางจิตระคิโคเอน
จึงจะได้ความสบายหายรำคาญ

๗ ๘ คำ ๗

พันธุ์ฝรั่ง คิคไปใจหนึ่งกันกขัน

เป็นไฉนงูพันแล้วไม่ผลาญ

ฤาอารักษริแถลงแกลั้งยันตาล

จะให้พานพยุสค์ชุมพลา

ไม่เคยนกรักใคร่ใจยังเฉย

จระจำเคยเสี้ยนกระมังซังนักหนา

จะชวดสอศคัมพูทศรุตตา

เสี้ยนตายหน้ำจะสันได้ไว้มาลี

ค้อยเทจของล่องเลือกขบผาหอม

คังปร่งข้อมสรวรพสันทังกลันลี้

รศคนธูป่นกลันสวารภิ

ช้อใหญ่นี้แลนนักหนาเฝ้ามาเตอน

ให้เห็นม้อคนหิกประจักษขบ

สัทจะขบแค้นใจใครจะเหมื่อน

ไปเสี้ยนช่อนเสี้ยนให้ไกลได้แถเลือน

นางพันเพอนง่วงเหงาเศร้าอร่า

๗ ๘ คำ ๗

หรม์ เมื่อนั้น

ยอข่านเงาะฝัใหญ่ใจกล้า

แต่ขอปลุกสาวคองขีมา

จะให้เป็นภรรยานายชเนา

ให้นักขันชมสมหวัง

จะได้ปลุกฝังลูกเต้า

คิคจะทำกรใหญ่ไม่เข่า

ให้เขาเลื่องช้อภุษา

๗ ๘ คำ ๗

ร่ำ ทวีพลางทางเรี่ยกลกสาย
๒๔/๐๖/๒๕๕๕

คิคนายจ๋าแก้วแกล้รักกล้า

ทั้งป่องสองป่องสุคเข้ามา

ข้ฤกษาหาวิธอเกาะการ

ให้ไปบอกแม่ใหญ่เป็นใหญ่
 ทั้งคนที่แลกทานมานาน
 คอพ่อสินนุ้ยแด่พ่อเวก
 อีกพ่อสมุนยักผู้ใหญ่ก็
 พ่อแก้วพ่อแสงแม่นั่งแจ้งการ
 ส่วนพวกเราเท่าไรอย่าได้พัก
 ให้คักเคยคักทวายไปเลขของ
 แล่วรตที่แต่งงานการมงคล

อยู่ในพวกเงาทั้งหมื่นบ้าน
 ล้วนท่านผู้เมตตาปรานี
 ตัวเรกมั่งคั่งคั่งเศรษฐี
 อีกพ่ออ่อนอารมใจรัก
 คงระช่วยคิคืออ่านไม่หาญหัก
 บอกรแจ้งให้ประจักษ์กันทุกคน
 ตามต้องการอย่าให้ขัดสน
 ศึกษากันตะเคียนกว้างอย่างโบราณ

๗ ๑๐ คำ ๗

(๖๒ ตรีพลางทางเรียกลูกชาย คือนายว่าแก้วแก้วกล้า)

(ทั้งป่องสอระป่องสอเข้ามา ปลูกยาหารอระการ)

๗ ๒ คำ ๗

๖๓ ๖๓

ยื่นคูปริศาคันประมาณ

สองบุตรพึงบิดาค่าชาน
 ขอกรมจัดการทุกสิ่งอัน

๗ ๓ คำ ๗ เสมอ

๖๔ ๖๔ พวกหนึ่งนั้นเข้าไปในป่า

ตัดทวายตะค้ำเฟ้นจ้าวลหวัน

ตัดเคยมามีตมกพัน

พากันไปแลกของนานา

พวกหนึ่งนั้นไปเที่ยวขวาวรัง

พวกพ้องให้รู้ทั่วหน้า

กำหนดคนคืบวันสัณญา

ให้มากินเลี้ยงในวันงาน

24/07/2565

ความในวงเล็บนั้นเป็นบทละคร ถ้าจะเล่นละครให้อาตามในวงเล็บนั้น

พวกครัวเตรียมน้ำวันลดควายไว้
ทำมัจฉามังสาสุรายน

ได้ถูกขมเมื่อใดจะสังหาร
พร้อมทุกขระการมีทินเจ้า

๑ ๒ คำ ๖ เรรจา

(๑) เมื่อนั้น
(ยืนค้ำปรีดาพันประมาณ

สองบุตรพงบิตกว่าชาน)
ชอกมาจัดการมีเรรจา)

๑ ๒ คำ ๑

๑) อินทวาทมมงคล
โค่นเคียวแปดอ้อมหมัดมา
ช่วยกันทบทปรายวรายริน
แต่ตั้งไว้รอขยชยระครแนยเนย
ข้างปลุกแคะแค้นพ่อเลอข่าวสาว
ช่วยกันฉลากมายหลายสิบคน

จับไว้ ไตตันตระเคียนฆ่า
ร่วมรอกขฉายาเป็นลานเคียน
ไวยทรายรายพันให้เล่เล่
ตัดทางอ้อมเวียนไม่วงวน
เรยขกวกรวจนรัยสิขสัน
บักคดลก็เสีจคงจินตา

๑ ๒ คำ ๑

(๑) เมื่อนั้น
ไปหาพ่อเล่าแกลงแรงกิจจา

สองเงาะซ่งเป็นทวน่า
การนั้นข้าจัดพร้อมพริก

๑ ๒ คำ ๑

(๑) อินทวาทมมงคล
(กระว้อเขือกผลไม้ชานา
(ส่งข่าวเล่าขจรทั่วถึง
(ครั้นสำเร็จเสีจสรรพมิตันนาน

จับไว้ ไตตันตระเคียนฆ่า)
ทั้งสุราเมไวยไซยชาน)
เตรียมกนชอชิงทงหมูชาน)
ไปแจ้งการบิตาว่าพร้อมพริก)

๑๑ เมื่อนั้น
เป็นที่ปริศนาเป็นพินันท์

ยอดปานพึงแดลงแจ้งประจักษ์
ลอกจากทพกไปจักพล

๑ ๒ คำ ๑ เสมอ

๑๑ ให้อายเข้ค่านนั้นออกนำ
ยังพวกสหายอีกหกคน
เพื่อนอีกสี่คนนั้นให้ถือ
เทียนเคียงสองข้างเจ้าว่าวไซร์
ล้วนคาคมนั้นถอล้อง
ชนคอยเวลาฤกษ์ยาม

เห็นยพรามือถอล้องสน
ถอยาเตรว่วนเวียนไม่
หอกสำหรับมีสีขาวใหญ่
นอกนั้นให้คอยเดินตาม
พวกพ้องห้อมแห่เลหลาม
ในสนามนำทัยสัยสนกัน

๑ ๒ คำ ๑ เจริง

๑๑ ร่ายใน
เมื่อนั้น
จึงส่งลูกชายชื่อนานัน

ยอดปานเร็ววแรงแข่งขึ้น
ให้แต่งตัวคมสันตามทำนอง

๑ ๒ คำ ๑

๑๑ โทน
อายน้ำชำระสระล้าง
แล้วนั่งเลาะเคาะโยยของ
ไว้ใ้ไกพ้อกกอเลาะตุ้เหมาะเหมง
มาโดยซาบองยาวราวสักวา
คาคมนั้นลายนายอายสี่
จับบอเลาหลดองอวามางมบรรจง

ล่างล้องของอุลิตตคตออง
สถแวงแสงล้องเพ็ียงขาดตา
เชิงนักเลงกลียศกษของยกขา
กระหวัดชายช้ายขวาเว่ยวง
เป็นนาคักกระหนกวิหคหงษ์
อาของยุรยาครนาทกราย

๑ ๒ คำ ๑ ฤชฉาย

ดูขลุ่ย ฝ่าห้อยปล่อยกระจาย
นึ่งไม่วิสต์แดงตุลฉาด
ลมพัดสยัตต้องพองปลิว

นวนายาด อกไหล่ผ่ายผางค
วาคแซนกรวิตรรายซ้ายขวา
หนุ่มหนุ่มด้วยกันไม่ซันสู้

ปลื้มใจ ช่างกรวิตรอัยร้อยมาโดย
จำปูนจำยจำยาสารภี
กระตุงกระตุงห้อยทั้งพวงยาน

อกเต็ม ทัททัททัททัทกนกเขม่น
ไต่พิบในฝนมันไม่เหมือนจริง
หน้ากรักรักรมยมลไม

แม่ศรีเอ๋ย
พิไต่เคยเห็น
แม่แกนวหน้า
งอนง้อลลเอเลาะ

แม่รวยระร่นเอบ
เมื่อยามแซมซัน
ยกยมมนยงพอง
นำรักเต็มที

แต่ใจชายยงรวรว
ขาวม้าเขี้ยวคาคเข้าไว้ฮักคว
หญิงฤจะไม่ลือคิตควพรู

ของอาจไม่มีใครค
ทั้งปากทั้งตาเป็นเชิงเจ้าชู้
ลาหลักลู่หลยลระลาน

หมายใจจะไปคั่งงาน
ลวนมาลักลัดนหอมหวาน
ใครก็กลให้เอิกบานตระการใจ

จะใคร่เห็นเจ้าทราวมไวย
ใจเจ้าจะนั่งฮ้อยไต่โดน
จะช่อนเท่าไรมันไม่มีคเม้น

แม่ศรีบานเย็น
นึ่งกยแม่ฮอยเงาะ
นาตาลงเาะเาะ
เหลลลลแม่ศรีเอ๋ย

ช่อนยมยวนย
ว่านางนองเจายนต์
แม่รวยระร่นเอบ

๑๑ แม่มีมารยาตรโอบ

งามพิศงามมาต

ไม่ลีเร็วไม่ลีช้า

พิศพิศจรชาน

นั่งลึกเกินยืน

ดีกว่าคนอื่น

รักมารยาตรโอบ

๑๒ แม่พิศเพราะโอบ

น่าเสียด่างเสนาะ

ฟังเจ้าร้องล่าน่า

พิศไม่วายหมายมาต

เหมือนหงใจพระชาติ

ขงชาพิศมาต

รักแม่เสียด่างเพราะโอบ

๑๓ บิดาคำเนนเต็นเนา

เพื่อนย่าวทั้งสองประคองประคียบ

เจ้ายาวเกินกลางหว่างสองเพอน

พวกพิงคามพรเป็นหม่มง

ติดมาพ้องรองลำดับ

อ้ายชวยท้อมกับอ้ายติง

ไม่กลาดเคลอนซอชชัยสลับขง

หมายรุ่งมายงทท้าววาท

๑๔ คำ ๑ กราวนอก

๑๕ กราว ๑๕ เงาน้อยเงาะใหญ่ไซ่คักคัก ชักทกเลอนล่นสนนษา

เตนไลดลากเล็กเหลือคักตา

จับขบขบขบประตงเสียด

กวัดแกว่งขบเลาเขาลกกลบ

คักกลองประคองคั้งคั้งผลง

ค่างลิงขิงพินหุขินช

คยซาเข่งแก้งกอย

คั้งแผ่นดินจะเขียงทรคคชัย

ถกนคคกผลคยแย่งกันพร

ชินเนะส่งเสียด่างเพราะเสนาะห

ค่นจันนคคคิลงอปปูพรอง

24/08/2555

รมาคเม่นหม่มหม่มเทยวทั้นเว่น เขียงผายลเล่นไหล่ผาโหยง
 ควายเถื่อนถักกระตึงวั้งคะโพง เสือโค้งงโคคฉับไปลัดขาคา
 ๑ ๘ คำ ๑ เชิต

ว่าช ครันถิงจิงหยกทลานใหญ่ ไค่ตันตะเคียนพร้อมหน้า
 คอยพวกเจ้าสาวที่จะมา ต่างคนพุดจาข่ระสาใจ
 ๑ ๒ คำ ๑ รั้ว เจริง

ข้างประธานงา เมื่อนั้น ต้องขยับขงเป็นเงาะผู้ใหญ่
 ตั้งแต่รับผาคู่สอไว้ ตรีไครในกิจการวิวาห์
 ครันไกลกำหนดฤกษ์ยาม มีความยินดีเป็นนักรักหนา
 เรียกลูกชายพลนมีทนต์ เข้มาข่ถูกษาหาวือ
 ๑ ๔ คำ ๑

ว่าช ให้จัตกระบวนควรรควรโดย เซียมผู้รักไคร่นับถือ
 แห่ห้อมลอมไปให้เลื่องกา จะไค่มีชอสิขไป
 ๑ ๒ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น เรงแองฟงแจ่งแถลงใจ
 จิงลางิศาคลาไคล จัตกระบวนไว้ท่นาทข
 ๑ ๒ คำ ๑ เสมอ

(ข้างประธานงา เมื่อนั้น ต้องขยับขงเป็นเงาะผู้ใหญ่)
 (ตั้งแต่รับผาคู่สอไว้ ตรีไครในกิจการวิวาห์)
 ๐6/2565

(ครัน^๖ใกล้กาหนกฤกษ์^๖ขาม

มีความยินดี^๖เป็น^๖นักหนา)

(ชวน^๖ดู^๖ร่วมใจ^๖ไคลคลา

ออกมา^๖จันท^๖ร^๖ท^๖นา^๖ท^๖ย)

๖ ๔ คำ ๖ เสมอ

แปล^๖เลข^๖๓

สาว^๖น่าน^๖นม^๖อ^๖ถอก^๖ไ^๖ม่ ซื่อ^๖ใหญ่^๖งาม^๖ค^๖ี่^๖ส^๖ล^๖ย

จำ^๖พ้อ^๖ร^๖อ^๖น^๖ร^๖าย^๖เร^๖ียง^๖ร^๖ีบ

หัน^๖เว^๖ียน^๖เปล^๖ียน^๖ส^๖ย^๖ก^๖ัน^๖ท^๖ก^๖น^๖าง

จ^๖ค^๖ส^๖น^๖าร^๖ท^๖เป^๖น^๖ส^๖าว

ถ^๖อ^๖ห^๖าง^๖ละ^๖ด^๖ว^๖ย^๖ข^๖าว^๖ค^๖น^๖ละ^๖ห^๖าง

เล^๖อ^๖ก^๖เพ^๖อ^๖น^๖ส^๖าว^๖ส^๖อง^๖ส^๖ว^๖ย^๖ส^๖ำ^๖อ^๖าง

ให้^๖ค^๖เ^๖น^๖ค^๖็^๖ย^๖ข^๖ำ^๖ง^๖เจ้า^๖ส^๖าว^๖ไป

นาง^๖ท^๖อง^๖ย^๖ิม^๖ท^๖อง^๖ย^๖วง^๖ท^๖วง^๖หน้า^๖แจ^๖่ม

น^๖ั่ง^๖ค^๖แ^๖ม^๖ง^๖าม^๖ง^๖ค^๖ส^๖ค^๖ไ^๖่

ก^๖ระ^๖บ^๖ร^๖น^๖ห^๖ล^๖ง^๖ล^๖ว^๖น^๖ค^๖่^๖ถ^๖อก^๖ไ^๖ม่

แจ^๖ก^๖ให้^๖ค^๖เ^๖น^๖ละ^๖ส^๖อง^๖ฟ^๖าย^๖ม^๖ือ

ท^๖น^๖ค^๖ส^๖ัน^๖ท^๖้ง^๖ก^๖ระ^๖บ^๖ร^๖น^๖ค^๖่^๖ล^๖ว^๖น^๖ห^๖ญ^๖ิง

เส^๖ียง^๖ท^๖น^๖ง^๖ห^๖น^๖ง^๖พ^๖ก^๖ัน^๖ส^๖ัน^๖น^๖อ^๖ือ

ย^๖ำ^๖ง^๖ล^๖อง^๖ร^๖ำ^๖ให้^๖ส^๖ัน^๖ท^๖ค^๖ี่^๖ท^๖ป^๖ร^๖ือ

เท^๖อ^๖ค^๖ถ^๖อก^๖อ^๖ะ^๖ท^๖ำ^๖จะ^๖ค^๖ลา^๖ไ^๖ค^๖ล

๖ ๘ คำ ๖ เสมอ

แปล^๖เลข^๖๓

สาว^๖น่าน^๖นม^๖อ^๖ถอก^๖ไ^๖ม่ ซื่อ^๖ใหญ่^๖งาม^๖ค^๖ี่^๖ส^๖ล^๖ย)

(จำ^๖พ้อ^๖ร^๖อ^๖น^๖ร^๖าย^๖เร^๖ียง^๖ร^๖ีบ

หัน^๖เว^๖ียน^๖เปล^๖ียน^๖ส^๖ย^๖ก^๖ัน^๖ท^๖ก^๖น^๖าง)

(จ^๖ค^๖ส^๖น^๖าร^๖ท^๖เป^๖น^๖ส^๖าว

ถ^๖อ^๖ห^๖าง^๖ละ^๖ด^๖ว^๖ย^๖ข^๖าว^๖ค^๖น^๖ละ^๖ห^๖าง)

(เล^๖อ^๖ก^๖เพ^๖อ^๖น^๖ส^๖าว^๖ส^๖อง^๖ส^๖ว^๖ย^๖ส^๖ำ^๖อ^๖าง

ให้^๖ค^๖เ^๖น^๖ค^๖็^๖ย^๖ข^๖ำ^๖ง^๖เจ้า^๖ส^๖าว^๖ไป)

๖ ๔ คำ ๖ เสมอ

ร^๖ำ

เม^๖อ^๖น^๖

ปี^๖ท^๖ป^๖ระ^๖ค^๖อ^๖ย^๖ที่^๖ท^๖ย^๖ห^๖ล^๖ง^๖ไ^๖น

น^๖ว^๖ล^๖น^๖าง^๖ล^๖ำ^๖ห^๖ิ^๖พ^๖ค^๖ม^๖ย^๖

ส^๖ำ^๖น^๖ส^๖ม^๖ก^๖ไ^๖่^๖ห^๖มา^๖ค^๖ฝ^๖าก^๖ไป^๖แ^๖ล^๖ก

จ^๖ัก^๖ไป^๖ก^๖าย^๖ง^๖น^๖ง^๖ค^๖ะ^๖ย^๖อ^๖ย

ซ^๖ัก^๖ท^๖อ^๖ก^๖ท^๖วง^๖เ^๖ก^๖เ^๖น^๖เป^๖น^๖ล^๖าย^๖ล^๖อ^๖ย

ข^๖ว^๖ง^๖เป^๖ล^๖ก^๖ะ^๖เป^๖ล^๖ก^๖น^๖อ^๖ย^๖ให้^๖ญ^๖ะ^๖ให้^๖ส^๖อ^๖ย

เส^๖็น^๖น^๖อ^๖ย^๖น^๖อ^๖ย^๖ส^๖ัน^๖ท^๖ค^๖ี่^๖ม^๖ี^๖ว^๖า^๖ค^๖า

เส^๖็น^๖น^๖อ^๖ย^๖น^๖อ^๖ย^๖ส^๖ัน^๖ท^๖ค^๖ี่^๖ม^๖ี^๖ว^๖า^๖ค^๖า

ทราบว่ายี่สิบกำหนดการ
นั่งนั่งคั่งค้ำในอร่า

จะแต่งงานผู้คนซึ่งข้า
กัลยารัสนรนเป็นพันคิด

๑ ๖ คำ ๑

(ร่าย ^๕ ^๕
◎ ^๕ ^๕ ^๕
เมื่อนั้น
(บัดประคอบอยู่ที่หลังใน
(ทราบว่ายี่สิบกำหนดการ
(นั่งนั่งคั่งค้ำในอร่า

นวลนางลำหทัยพิศมัย)
มิได้มีสุขสักเวลา)
จะแต่งงานผู้คนซึ่งข้า)
กัลยารัสนรนเป็นพันคิด)

๑ ๘ คำ ๑

นางครวญ ^๕ ^๕
◎ ^๕ ^๕ ^๕
อินทราทรานระอกก
เห็นจะมีพิน้อยเพราะชายชิต
แม่นจะรอต่อเสด็จการวิวาห
สู่จะรักษาคนพันราศี

มริทจะคิดเพียงบิต
จะเฝ้ารักชวตรไปโยมิ
เห็นท่าจะไม่ไต่บ้วยเป็นผี
ตายเสียวันจะพินไทย

๑ ๘ คำ ๑

ธมว์้องให้ ^๕ ^๕
◎ ^๕ ^๕ ^๕
คิดพลางนางแสนโคกสร้อย ชลเนตรหยาดย้อยตามไหล
โอ้อ่าอร่ารักรักชไต สว่างให้ข้าน้อยนเกิดมา
โพลนึ่งทิ้งเสียสิ้นสงสาร ไม่ย่ำรองบริหารรักษา
แล้วมีหน้าจำให้บ้วยชวา ค้วยความทุกข์เวทนาอาไลย

๑ ๘ คำ ๑

ทเมษา ^๕ ^๕
◎ ^๕ ^๕ ^๕
สังสารขณาเจ้าคนช้อ
ใช้ชัวชาน่าช้ออย่างไต่

หมายมนนขมอแล้วมิไต่
ข้าไม่คิดเคียดเกลียดกถั่ว

แต่จะให้ ร่วมรักสมัคหมาย
ไอ้สังสารชมพูลาหน้าะมัว

ก็เหลืออายุเหลือทนเป็นคนชั่ว
ใคร่ต้องตัวนับว่าเหมือนสามี

๑ ๔ คำ ๑

ปรกสาทอง ^๑ นึกไปก็ให้แห่งฤาแกล้งเล่น พอให้เป็นมดทินสันราษี
จึ่งเพิกเฉยเลยสละละทิ้งน ^๑
สังเวชจิตรเอ๋ยจิตรเฝ้าคึกเห็น
น่าจะแสนโคกคัลย์เพียงบรรโดย
คงไม่ทนทุกข์ได้ ไปถึงไหน
รำพลงนางแสนโคก

เหลือที่ระหึงขังใจ
ว่าชมพูลาหาเป็นเช่นนั้นไม่
ไม่แน่ใจเหมือนชนกชนนี
จะตายตามลูกไปเป็นผี
เพียงว่าชีวิตจะมรณา

๑ ๖ คำ ๑ โขก

(ปรกสาทอง ไอ้บิกรมารคาน่าสังสาร จะรำคาญจุ่นซึ้งหมองศรี)
(รำพลงนางแสนโคก เพียงว่าชีวิตจะมรณา)

๑ ๒ คำ ๑ โขก

รำบ ^๑ เมื่อนั้น
เห็นเขารุ่นทั้งบ้านการวิวาห
ชมพูลาสั่งมาให้ขอกนาง
ครั้นเห็นว่างคนก็เข้าไป
จึ่งแจ้งว่าชมพูลาให้มายอก
คอยอยู่ยังมีไต่ท่วงที

ไม่ใ้ร้อันใจเป็นนักหนา
ก็ไปขอกชมพูลาให้แจ้งใจ
ว่าหาละวางให้เขาไม่
นั่งใกล้ลำหีบเห็นโคก
ว่าจะคิตยักยกพาหนี
ถ้าแข่งชีวิตตนจะสังกา

ซึ่งบิดาจะพาไปแต่งงาน
แล้วจะคิดผ่อนผันด้วยปัญญา

ให้ทำเป็นเบิกบานทรรษา
อย่าให้อารมณ์ร้อนใจ

๑ ๘ คำ ๑

(๐) เมื่อนั้น
(ครั้นเห็นว่างคนก็เข้ามา
(จึงแจ้งว่าซ่มพลาให้มายอก
(ในการวิวาห์ครั้น

ไม่ใฝ่ร้อนใจเป็นนักหนา)
นั่งใกล้กลียาเห็นโคก)
ว่าจะคิดยกยอกพาหน)
อย่าทำท่วงทีให้กินใจ)

๑ ๔ คำ ๑

๐) เมื่อนั้น
ฟังสนยนต์เป็นพันไป
เห็นคนตาพลางทางว่า
ครั้นรอดตายหายแค้นคืบ

นวลนางลำหีบพิศมัย
ตั้งได้ผ้าแดงสักร้อยพับ
มายอกเข้าสวัสดิ์คงจะคืบ
พศกัษไม่ใฝ่ไปมา

๑ ๔ คำ ๑

(๐) เมื่อนั้น
(ฟังสนยนต์เป็นพันไป

นวลนางลำหีบพิศมัย)
ตั้งได้ผ้าแดงสักร้อยตรา)

๑ ๒ คำ ๑

๐) เมื่อนั้น
เห็นว่ายังควรจวนเวลา
เร่งให้ไปแต่งตัวลำหีบ
พวกพ้องพี่น้องมาพร้อมกัน

ต้องยิบยี่ใหญ่ใจกล้า
จึงเรียกภรรยามาล้างปล้น
ให้งามสรรพเหมือนอนอย่างนางสวรรค์
จะได้ไปให้ทันฤกษ์พา

๑ ๔ คำ ๑

๑ เมื่อนั้น
ชนชนสมถวิลจินกา

นางชอยเงาะไต่พงผัวว่า
ก็เข้ามาในทับตยไว

๑ ๒ คำ ๑ เสมอ

๑ ครนดงจงกล่าววาจา
เจ้าจงรับทับอายไว

ปลอบลูกดวงตาพิศมัย
มาแต่งตัวให้วิไลลลชอตา

๑ ๒ คำ ๑

(๑ เมื่อนั้น
(เห็นข้ายังควรจวนเวลา

ตองบียผู้ใหญ่ใจกล้า)
สั่งให้แต่งกายาทราวมไวย)

๑ ๒ คำ ๑

(๑ เมื่อนั้น
(เรียกขัตริมาที่ทับภายใน

นางชอยเงาะขี้มแย้มแจ่มใส)
แต่งตัวให้วิไลลลชอตา)

๑ ๒ คำ ๑ เสมอ

๑ ชมตลาด ให้อายนำชำระกายหมกเจด
หอมชนนรนรววยสรวกายา
ห่มชียไวยไว้รอบอรวรรค์
สรวมกำไลมกล้าน้อยร้อยพลิกเพลง
วงกระหวัดรักเทอแล้วโยขบ่า
หวไผ่ไผ่ลายช่องไม่หมองมัว
ซาปองบ่าจัตมาสอชแชนม
ตอกจำปูนแปนคัมพูครนรววย

๑ ชมันสทปร่งประทีนกลั่นนุชผา
นุ่งผ้าชอลสีแดง
สาวก้าทศครีตเครื่องเปล่งปลายแสง
แล้วตอกแต่งมาโดยใส่สรวมตัว
ลั่นนุชผากลิ่นกลยตระหลยทั่ว
สอชแชนมหัวสำหรับรับชมมววย
ของนิยมแดงเด่นเห็นสรวสวย
แล้วทอกรรช่อนระทวยทำเนนมา

๑ ๘ คำ ๑ เสมอ

รำยใน

เมื่อนั้น

ตองยิบยิบค้เป็นน้กัหนา

เห็นแต่งท้วสือกคิลองค้องศา

ประคองพาเข้ากระบวนชวนค้ำเนิน

บิทรมารทาทออกน่าน้ำ

แล้วนางลำหีบคั้งหงษ์เห็น

เพอนสาวทังสองประคองเชิญ

ทังเห็นอย่างเยองขำเลื่องแล

เหล่ากระบวนสัทรทคอยอยู่

กัพรังพรแวกลข้มท้อมแท้

ต่างพอนรำทำกระบวนปรวนแปร

ขบร้องขบร้องแซ่เต็นนาคนวย

๗ ๘ คำ ๗ เพลง

(รำยใน เพอนสาวสัทรทคอยอยู่

กัพรังพรแวกลข้มพรมหน้า)

(ขบร่ำทำพริทกิริยา

เท็นโดยมรคานาคนวย)

๗ ๒ คำ ๗ เพลง

(เพลงขำ ยามชาย

พระพายพิทมารวยรวย

ส่วนน้อยน้อยพลอยแต่งส่วย

จะไปช่วยการวิวาท

กำคอกไม้เต็มฟายมือ

ข้างทคข้างถือแย่งยอไปมา

กลันชองใครหนอพิงขจร

ขอมเสี้ยก่อนเกิดหล่อนจำ

คกออกกลางคทา

น่านเสี้ยคายนสัทใจ

เจ้าของคอกไม่ว่าอย่างนะ

ฉินไม่ละว่าใครใคร

มาลัทกมขมคอกไม้

จะว่าให้ได้อบอวย

นางเงาะแก่จิ้งร้องไป

ว่าอย่าให้มันมากมาย

ขอเสี้ยเกิดขย่อดุ่นววย

งามจะหายเหือโคลยัยยเฮย ๗

๑ โเฮเฮเฮเห้เฮเฮ

เห้เฮเฮเห้เห้ ๗

เพลงเรือ ข้าหน้อยแม่นางก็อ้อยเออ อย่าทำไฉนอ้อยหน้าตาขยง
 ๑ ยิ้มเสียให้แฉ่งอย่าแสร้งม่นตง ข้าหน้อยแม่นางก็อ้อยเออ ๗๖
 ๒ ข้าหนักแม่ช่นจิตรเออ อย่าได้จืดจกระคั่งกระคั่ง
 ดอกไม้หอมกรุ่นกลิ่นฤจะทิ้ง ข้าหนักแม่ช่นจิตรเออ ๗๗
 ๓ ข้าอดแม่นางอิดเออ ตามกันเป่นยคยักให้ล่ฟ่อนรำ
 อย่าให้ช่านกจกเสียล้ำนำ ข้าอดแม่นางอิดเออ ๗๘
 ๔ ข้าไฉนแม่ช่นใจเออ ร่วงอกให้ล่อย่าให้ประทะ
 จะเก็คว่าคาญชุกรานเอะอะ ข้าไฉนแม่ช่นใจเออ ๗๙
 ๕ อย่าแค้นแม่แฉ่งงอนเออ เวียนแต่ควักคอินผกควนหน้า
 ผิดอิกหน้อยหนึ่งให้ถึงเวลา อย่าแค้นแม่แฉ่งงอนเออ ๘๐
 ๖ ชะคำแม่ตาคุมเออ อย่าทำเออชกมเมียงเม็นเงินช่วย
 เหลอຍมาลัดกนคขอพิศตาสวย ชะคำแม่ตาคุมเออ ๘๑
 ๗ หนอยแน่แม่กีนวเออ รำร้ายฟายพ่อนให้ตองจิงหระ
 อย่าทำตัวเตยจะเสยระบะ หนอยแน่แม่กีนวเออ ๘๒
 ๘ ถึงแล้วแม่แก้วตาเออ เหนอยนถกฤจาเหอตกชกชก
 หยกพกเสียตยงมยบทอก ถึงแล้วแม่แก้วตาเออ ๘๓
 ๙ รำ ครนถงลานรทประสม เห็นคนชมนมอ้อยได้
 ๑๐ นางขวยเขินสเทินหฤทัย ตามบิศาเข้าไผ่ไม้คลาคลา
 ๑๑ บัดนั้น/2565 ผ่องชนชงประสมพร้อมหน้า
 เห็นเจ้าสาวกำเนนเตินมา ก็พากันเฮฮาให้ร้อง

๑ ๒ คำ ๑

ยอดปานเจ้างานมาทาทัก
เชิญไปนั่งแคว่ที่มีสำรอง
ผู้แก่ผู้เฒ่าเข้านั่งหน้า
นางลำห้วยเมินชมา้อายเอียง

ฮารักเอาใจมาให้หมอง
เหล่าพวกพ้องห้อมล้อมอยู่พร้อมเพรียง
ถึถึออกมาหนุ่มสาวฉาวฉ่าเลี้ยง
แลเลี้ยงขำเลี้ยงไปมา

๑ ๒ คำ ๑ นาคเกี้ยว

ทาบ^๒น^๒ต^๒ล^๒
◎ เมื่อน^๒

ชเนาเกษมสันต์หรรษา

เห็นโฉมลำห้วยกัลยา

โสภางพริ้งพร้อมล่อมลไม

๑ ๒ คำ ๑

ชม^๒โล^๒ม^๒ พิศ^๒ภ^๒ัก^๒ท^๒ร^๒เ^๒ย^๒ง^๒เม^๒อ^๒ท^๒ร^๒ง^๒ก^๒ล^๒ค^๒ ล^๒อ^๒ห^๒ม^๒ค^๒ม^๒ไ^๒ค^๒ี^๒ม^๒ร^๒อ^๒ย^๒ฝ^๒เ^๒

เนตรคมชำคำดั่งเซตสลักใจ
เรือนผมกลมชมวคเสมอสมา
กรกายคล้ายนางกินรา
อุรวรทศรัทเคร่งคุมเต่งตั้ง
ลำชยาทากี่เรียวพร้อม
ยั้งพินิจยังพิศวาศหวัง
นกกกระหิมอมใจพินทวิ

แลวไโดยปากหุดคิตตา
เสี้ยนอ่อนคำคอร่ามงามนักหนา
นชวาผาแดงตั้งแกล้งย้อม
ตะโพกฉายพอกกำลังไม่อันผอม
งามล่อมมประมวณูสันทั้งอินทรีย์
ตั้งจะเข้ลสองโลมนางโฉมศรี
เผ้ายมแยมย่นค้อยมววย

๑ ๘ ๑ คำ ๑

กั^๒ย^๒
◎ เมื่อน^๒

ชมพลาตาเขม้นม่งหมาย

เห็นชเนากระหิมยมพราย
เคลอนชยบริษบวตะแล้วไต้ คิต
ครันจะอยู่^๒งาน^๒ค่อ^๒ไป^๒

ให้ช่นแค้นรกายเคื่องใจ
จะรังขี้ให้สนทมิใคร่ไหว
แมนไม่ยั้งไต้จะเสี่ยการ

จึงเสแสร้งแก้งว่ากบฏอ้ายแค
มุ่งไปกบฏหน้อยไม่เห็นนาน
ว่าพลางทางพากันแหวกคน
กระซิบสั่งข้อความตามคติไว้

ก็เจ็บแท้อยู่ไม่ได้จะไปบ้าน
แล้วจึงมาตงานให้หน้าใจ
ตนคนเกินออกมานอกใต้
แล้วรีบไปยังทัพฉมพลัน

๑ ๘ คำ ๑ เชือก

๐ เมื่อนั้น
แล้วกลับไปในทัพประชุมกัน

เงาะแคะจำคำถนัดมัน
สังเกตสำคัญดูแยกคาย

๑ ๒ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น
ต่างจงลิกสาวแลลกชาย
ต่างหทัยมอมาให้จับกัน
แล้วอำนวยการช่วยพรโดยจำนง

สองเงาะแคะชนชมสมหมาย
ให้หนึ่งเวียงเคียงกายกลางวง
เช่นสำคัญยกให้ตามประสงค์
ให้ยืนยงคงคือนันนรินทร์

๑ ๔ คำ ๑

๐ บัดนั้น
จึงเริ่มทำวิฤพลกรรม
จับหอกประหารพธูชานล้ม
ย่นนวลเท้าจากมุกไว้

ชอนลิกผู้เฒ่าคนชยัน
กระบือเผือกผูกมันกบฏไม่
เดินกัมภาวนาเข้ามาใกล้
บริกรรมชั๊วไล่ปรางควาน

๑ ๔ คำ ๑ ตระ

๐ แล้วจึงให้หามตามมา
กล่าวคำเส่นวิถัสการ

วางนำตะเคียนใหญ่ไพศาล
ตามเขยโยราณประเพณี

๑ ๒ คำ ๑

สระบุ^๑หรง^๑ใน ^๑ข้าองค์พระพนศบ^๑ค ^๑อีกองค์พระศรี

พรหมรักษ^๑ฤทธิ^๑ธณ ๗๖

๑ ทวยเทพสถิตย^๑พฤ^๑กษ^๑มณฑ^๑ล ^๑เชิญรับ^๑กำ^๑น
อัน^๑ข้าม^๑ร^๑เร^๑จ^๑จง^๑ถว^๑ย ๗๗

๑ รั^๑บ^๑เส^๑ว^๑ย^๑มา^๑ง^๑ค^๑ำ^๑ง^๑โค^๑ค^๑ว^๑ย ^๑เผ^๑อ^๑ก^๑ม^๑ัน^๑มา^๑ก^๑มา^๑ย
อีก^๑ท^๑ัง^๑เม^๑ไ^๑ร^๑ย^๑ไ^๑ช^๑ย^๑มา^๑น ๗๘

๑ คร^๑ว^๑น^๑เส^๑ว^๑ร^๑ับ^๑เ^๑ว^๑ร^๑อง^๑ส^๑ถ^๑ก^๑การ ^๑เช^๑ิญ^๑ช^๑่วย^๑บ^๑ริ^๑บา^๑ล
บ^๑ำ^๑ร^๑ง^๑ผู้^๑ช^๑ำ^๑ท^๑ง^๑ผ^๑อง ๗๙

๑ จ^๑ัก^๑แ^๑ต^๑่ง^๑ว^๑ิ^๑ว^๑า^๑ห^๑ค^๑ิ^๑กร^๑อง ^๑ร^๑่วม^๑ร^๑ม^๑บ^๑ส^๑ม^๑ส^๑อง
ให้^๑เก^๑ด^๑พ^๑พิ^๑ท^๑ม^๑น^๑ส^๑ว^๑ส^๑ค^๑ิ ๘๐

๑ ไ^๑ช^๑ย^๑ไ^๑ช^๑ย^๑ส^๑ี^๑ท^๑ิ^๑ศ^๑ี^๑ศ^๑ี ^๑ศ^๑ุ^๑ภ^๑า^๑ร^๑ร^๑ว^๑จ^๑ง^๑นี้
ส^๑ัม^๑ม^๑ุ^๑ท^๑ิ^๑ท^๑ัง^๑จ^๑ิ^๑ร^๑ง^๑ป^๑อง ๑ ส^๑า^๑ธ^๑การ ๑

ร^๑ำ^๑ ^๑เม^๑อ^๑น^๑น ^๑บ^๑ิ^๑ดา^๑เจ^๑ำ^๑ว^๑ำ^๑ว^๑ำ^๑ท^๑ง^๑ส^๑อง
๑ ^๑ท^๑ัง^๑มา^๑ร^๑า^๑ค^๑า^๑ค^๑ณ^๑า^๑ค^๑ิ^๑พ^๑ว^๑ก^๑พ^๑อง ^๑ท^๑ำ^๑ง^๑แ^๑ช^๑่^๑ซ^๑้อ^๑ง^๑อ^๑ำ^๑น^๑ว^๑ย^๑อ^๑ว^๑ย^๑ไ^๑ช^๑ย

๑ ๒ คำ ๑

(เงาะ^๑ข^๑อบ) ^๑ท^๑อง^๑บ^๑่อน ^๑ล^๑ูก^๑ร^๑ัก ^๑จ^๑ง^๑ค^๑เ^๑ียง^๑พ^๑ย^๑ค^๑ั^๑ม^๑ค^๑ิ^๑ร^๑ง^๑ใ^๑ห^๑อ^๑ย^๑
๑ ^๑ด^๑ัง^๑ร^๑ำ^๑ย^๑กา^๑จ^๑า^๑จ^๑า^๑ห^๑า^๑ด^๑ุ^๑ย^๑ำ^๑น^๑เ^๑เก ^๑ก^๑็^๑มี^๑เ^๑ด^๑เ^๑ำ^๑ร^๑ำ^๑ย^๑แ^๑ก^๑่^๑ล^๑ูก^๑เ^๑มี^๑ย

๑ ๒ คำ ๑

(ค^๑อง^๑ข^๑ย) ๑ ^๑บ^๑ุ^๑ญ^๑เ^๑ล^๑ือ ^๑จ^๑ง^๑ค^๑เ^๑ียง^๑แม่^๑เ^๑ล^๑ือ^๑อ^๑ย^๑ำ^๑อ^๑น^๑เ^๑อ^๑ย
๑ ^๑ร^๑ัก^๑ค^๑ว^๑เ^๑ล^๑ก^๑เ^๑น^๑เ^๑ก^๑เ^๑ล^๑เ^๑ย ^๑มี^๑ส^๑ี^๑ค^๑ว^๑เ^๑ล^๑เ^๑ย^๑ช^๑ี^๑ว^๑ค^๑ร^๑เ^๑แทน

๑ ๒ คำ ๑

มาเนาะ }
 ฮอยเงาะ } ◎ สองเท้า จงจำคำผู้เฒ่าให้มันแน่น
 ผัวอย่าคุยเมียอย่าถือถ้อยเคียดแค้น รักกันมันแน่นพิศขมา

๑ ๒ คำ ๑

(ทั้งหมด) ◎ นำฟังเนาะนำฟังข้างสั่งสอน ขอฮวยพรอ่ยด้วยกันให้หรรษา
 ยอแอ้ตยอแอ้ไว้ให้หุยซา จงแก้ตัวกล้าแคล้วคล่องทั้งสี่งคน

๑ ๒ คำ ๑

(มาเนาะ) แดพรหมณ์ ลูกยา จงทึ่แย่งขักยาในไพร่สธจทึ่
 แสงเหยอเผอคู้บ่นวุ่น ◎ พอให้ผลพว่รอนมาขอนนาง

๑ ๒ คำ ๑

(ฮอยเงาะ) ◎ ชนอก จงค้อย่างนางนค้อย่าขนาง
 เมื่อยามทุกข์ปลุกใจให้โตกจาง ทึ่ขักหางคู้เกล็ดเฝ้าเคลือบคดอ

๑ ๒ คำ ๑

เงาะยอ }
 คองยิบ } ◎ ไพเราะห์ สองแม่เงาะข้างสอนลูกอฮนหนอ
 ถนอมกันมันอ่อนโอนอ่อนง้อ จงรักต่อกันไปนานปานทึ่ซา

๑ ๒ คำ ๑

(ทั้งหมด) ◎ นำฟังเนาะนำฟังข้างสั่งสอน ขอฮวยพรอ่ยด้วยกันให้หรรษา
 ยอแอ้ตยอแอ้ไว้ให้หุยซา เหมือนสฤณาในไพร่สาธจทึ่สำราญรัง

๑ ๒ คำ ๑

(ชเนา) แหกต่อยหม้อ เอียนะ

มตคว้น้อยสามัคคีกำลัง
ทั้งญาติวงศ์พงษ์เฝ้าเหล่าสหาย
ซำรักนางพ่างชีวิตร์ทั้งคึกคุด

ลูกไม่ละลมคำที่ราสัง
วอังก์หวังพึ่งพาความการัญ
ขอฝากกายแผ่แผ่ขอช่วยเกือหนน
ไม่หันหนโทษร้ายอายสัศวัง

๑ ๔ คำ ๑

พ่อ ๒ | นกจาก น้ำคำ
แม่ ๒ |
อินชนกชนนี้ญาติวงศ์

เพราะลำกับจิตร์พิศวง
ล้วนจิตร์จงรักเจ้าเท่าข้า

๑ ๒ คำ ๑

(ทั้งหมด) ๑ นำฟังเนาะนำฟังช่างวังวอน ขออวยพรอยู่ด้วยกันให้หรรษา
ขอแซ่คบขอแซ่ไว้ ให้หุยซา เราถ้วนหน้าจะการัญอุตหนนกัน

๑ ๒ คำ ๑

(ลำหีบ) เวศสุกรรม ๑ ๑
ควงบุบยามาดีไม่มีจิตร์ ยังหันหาอาทิตยทแสงฉน
เมื่อยามค่าน้ำค้างพรางไพรวัน รัชแสงจันทร์อบอุ่นไม่ชุ่มมิว
อินนารีมีจิตร์ระผลิไฉน เม็นใจคงจิงไม่หวังชั่ว
อินจาไรสักรที่เมาตัว ภาพันพวพาเพื่อนตองเออินอาย
ลูมีลี้ก็มีไต่จิตร์ใจเอียบ ซย่าหวังเลยวลำหีบยับสหาย
ขอพิตรมารคಾಯ่ารคาย ท่านทั้งหลายรู้เห็นเป็นพยาน

24/06/2565

๑ ๖ คำ ๑

พ่อ ๒) มอญรำคาบ ฟังคำ ช่างลกลากลากล่าวเหมือนท้าวหาญ
 แม่ ๒) ๐
 แม่เหมือนดวงสุมาลที่เบิกบาน กลั่นตระการกลยแคว้นแควนนา
 ๑ ๒ คำ ๑

(ทิ้งหมด)

๐ นำฟังเนาะนำฟังช่างกล่าวหนอ
 ขออวยพรอยู่ด้วยกันให้หรรษา
 ขอแอ็ดขอแอ็ดไว้ให้หุหยซา
 ใ้ญาซาชอนางอย่างมาลี

๑ ๒ คำ ๑

รำ ๐ ล้าวหนุ่มคุมค้เคียงลัดขี แซ่ค้พิทล้าเนียงเสียงค้ค้ล
 ๑) ๐
 รำพ่อนอ่อนระทวยทงอินทรีย สันน่มชยเพลงขรรเลงลาน
 ๑ ๒ คำ ๑

นางนาค ๑ ยามเย็นเด่นรำล้าราญ ลังคคชขชาน
 บรรเทิงลเลิงกลางแป่ล่ง ๐
 ๐ อาทิตยคิตยอกคไม่แผ่เงา จันทรเห็นแก่นแดง
 คังลอบมาเล็งแลเรา ๐
 ๐ ชย่สงสค้ล้าทำเนา โนนแน่ขุนเขา
 บังพลอยมาลลอบข้าเลื่อง ๐
 ๐ คเด็กพวกข้าไม่เคื่อง ต้นไม้โยเหลื่อง
 แลเข็ชวชอ่มช่มมอญ ๐

- ๑ ไปรบคอกหยอกเล่นล้าดอง ห้วยลห่านธารคลอง
เคาะแคะคะคึกครึกโครม ๖๖
- ๑ เชิญเด็กชมข้าประโลม ให้เป็นที่โลม
มนัศยรรเทิงเริงใจ ๖๖
- ๑ ทวยท่านสถิตย์ที่ไถ่ ไถล ชมสองทรมไว
อันจะไต่เป็นคู่สู้กัน ๖๖
- ๑ จงช่วยอำนาจพรอนันต์ ให้พร้อมทุกพรรค
ตั้งขบผลชาติเราปราบ (ไปรบคอกไม้พายมือหนึ่ง)
เหาะ ฝูงสัตว์สับสนทั้งหลาย หลบซ่อนซ่อนกาย
๑ ฝูงสัตว์สับสนทั้งหลาย ๖๖
- เพราะเกรงพิณพาทย์เกรวี ๖๖
- ๑ มาเทอญเราไม่รวี โถเนอเสอหมี่
มาเถิดอย่าทำร้ายกัน ๖๖
- ๑ เห็นแต่ฝูงนกเนกนันต์ ไผ่ผลทกหิน
แลเห็นเวหาคทาษคา ๖๖
- ๑ ซ้อแซ่แซ่เสียงจรรจา สี่สี่ขี้ดันทา
แลเต็มทั้งพนอมพร ๖๖
- ๑ กุดจิ้งจิวร้ายฟายพื่อน เย็นเราชาวดอน
ให้แพ ให้พายฮายเอง ๖๖
- ๑ มาเถิดขบขานอย่าเกรง ขยเวียนเขตลเอย
ยรรเล่ายรรโลมลานใจ ๖๖

๑ พวกเราแสนสุขสยสมัย
ประคองฝูงสกุณา

ฮู่เถื่อนเป็นไทย

๑ เราจงร่วมจิตรหรรษา
อันเลิศให้เกศสวัสดิ์

โปรยปรายมาลา

(โปรยคอกไม้พ่ายมือหนึ่ง)

รำ ครันลินบถารบขยขาน

ก็ประสานสังคีตคีตลี

๑ โกร่งกรับรวันเรวี่

เข้าขกซ์แลอั้นแนชสำเนียง

จะเข้ยาวกับขยของหน่อง

ข้างเล่นของขยส่งเสียง

ผิวปากไปข้างต่างจำเรียง

กักก้องเพียงเพิกยาพนาโดย

๑ ๔ คำ ๑ มหาไชย

๑ บัคนัน

พวกชาวครวัตัวคั้นฮยใหญ่

ต่างแต่เดอนเอนหนึ่งคยโต

ทำครวัวันไปเป็นโกลา

ข้างทงเข้าคัมแกงขยข่าง

เนอค่างมรดคย่นนิกหนา

ชิกกระแตกระวอกขยปลา

เผอถมึนนานาพรอ้อมไว้

ครันเสวี่จกัช่วยกันยกมา

ทั้งสรวาหลายหลากมากไห

ตั้งได้มรดกขยเรียงกันไป

สำหรับจะโตเลียงไชยขาน

๑ ๒ คำ ๑ เจริงา

๑ เมอชัน

ขอขานปริเปรมเกษมสานต์

๑ จงชวนพวกที่มาช่วยองาน

กินสรวาอาหารสำราญใจ

๑ ๒ คำ ๑

๑ บัคนัน

ฝ่ายพวกศกก็ฮยฮยใหญ่

ต่างคนพากันเข้าไป

นั่งกินมิไต้รังวอ

๗๑๓

จับกระซอกปากค้ายพนักค

ที่ใดค่างอย่างเอกรอ้อยพ

ทักนเหล้ามาจิดกั้วคห่วยง

ทักแกเฒ่าเฒ่านั่งพเนาพนง

หมยหมยหมยหมยขยขยกลัน

เอานากลัวักกลันค้อคยเป็นเกล็ดขว

พวกลูกเก็กเล็กนอยพลชยชแ้ง

ผู้ใหญ่กลัวทอ้งเสี่ยเกล็ดข!กลดพลง

เคาเปลือกหอยตะบอยชคค่างกระค้าย

กินยังวิซเบ็กขานสำราญใจ

แคะเนอสังส์ควมไหหลด

ทมิเต้ตามชอกนออิอง

ค้อขเข่ยขงเคะสิข่างวางตั้งผง

โกลกมันข่งข่งเฮามาเคยว

ผคคคเค้มขินท่าหนาเบยว

ไ้ไ้เนลเหล็ดขวโกลกมุงงนพงกาง

กอนพะแม่เหนยวติคคคคคข่าง

ค้อขมะพร้าวก้างง้างออกหลายไย

คคคคเข้ามากนวยแล้วตั้งให้

ข่างเคินทักขวขวกไชวไปมา

๑ ๓๒ คำ ๑ เส้นเหล็ก เจริง

๐ เลียงกันจนควนร้อนรอน

ควนดังขงควรวจนเวลา

ข่างนงนอนเฒ่ามายกันนักหนา

ค่างคนค่างเวลาขรล

๑ ๒ คำ ๑ ใช้ค

แถมมอญ เมือขน

๐

จึงกล่าวคำร่ำปลอยขยค

จำจะต้องพากันสญจว

ครยเจ็ทราตรีจึงกลขยว

24/06/2565

คองขยขอยเงาะล้องค

ขคคคเฝ้าโต้วคคค

ขมสังขรเบคคนแฉฉนงข่า

ลคขยขงให้สำราญ

๑ ๔ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น
 ฟังคำชกชนน
 นงนงตกลงว่าฟังคติ
 มีวิฑระว่าชานบ่ระการไค

นวลนางลำหทัยมารศรี
 ยิงทวอคอนตั้นใจ
 รอนจิตรตงพิศมเฬิงใหม่
 นำคาทล่งไหลลงพร่วงพรวย

๑ ๕ คำ ๑ โศก

๐ เมื่อนั้น
 เส้นหาอาไลยมิไค้วย
 จำเป็นลาไปใจจะขาด
 หากลูกเหลียวหลังเฝ้าขงพัก

คองยิบชอยเงารักใจหาย
 แสนเสี่ยคายบุตรทริก
 นำคาทหายคหคพรสัห้ามหัก
 อาไลยนักแข่งใจไคลคลา

๑ ๕ คำ ๑ เชิด

ล่องเรือ เมื่อนั้น
 ๐ เห็นนงเขาวเฝ้าแก้วเวียนไคกา

ชเนาเกษมสันต์หรรษา
 จึ่งเข้ามาโถมเกล้าเอาใจ

๑ ๒ คำ ๑

ชาติ จอมขวัญ
 ๐ ยศมารทาคลวไคล
 ค้วยความสตัยทแสนพิศวาค
 ยิงเตเจ้าควงจิตรคิตพะวง
 วันยลเจ้าเขาวยอกเสินหา
 ไหรอนรุ่มกลุมกรวมธรรมนัก

จะเวียนไคกคัลยไปถิงไไหน
 เพราะเทอในควพิทเจคนจ
 จิงประสาทให้คาวมคาวมประสงค
 มีเทแ่งจามงที่เรียมรัก
 คิงนิลาตันคองอรชก
 เหวือนอโประเห็นประจักษ์จะชาติใจ

จึงสู้ชนคนหาให้มาขอ
จงเมตตาปราณีมาโดย

เจ้าเหมือนหมอนมัยนัยจะตกย
อย่าได้เคืองชดศตไม่คร

๑ ๘ คำ ๑

ร้อย
๑๑๑
เมื่อนั้น

นวลนางลำห้วยมารศรี

๑๑๑
ไต่พงคังแค้นแสนทวี

๑๑๑
มิได้มีพจมานประการใด

๑ ๒ คำ ๑

ไอ้โลมนอก
๑๑๑
งามประกอบ

เจ้าจะตอยสักคำก็หาไม่

จึงสร้างสนธิวิลาฮาโดย

๑๑๑
ที่ในเคเรศมารตร

จากไปจะมีให้เจ้าช้อย

๑๑๑
พอเจ้าศรัทธาจะพาครองสมร

ไปให้พบรักตราอ่าอวรณ์

๑๑๑
จะร้าวรอนหตุทัยไปโยมิ

แต่ขบคนจะพาเจ้าคธาโคล

๑๑๑
ไปอยู่ทบก่อนเป็นเพื่อนพ

เหมือนช่วยชชวาในราตรี

๑๑๑
มารศรีจึงไต่เมตตา

จะนั่งอยู่ร่มไม้ ในกลางคน

๑๑๑
ตกดินล้าวกนถน

ว่าพลางทางขยับเข้ามา

๑๑๑
จะรุ่งกรกัลยาพาครวโดย

๑ ๘ คำ ๑

ร้อย
๑๑๑
เมื่อนั้น

นางลำห้วยนภพวันเทว

ร้องกรดลศกเสียงทราวมไวย

๑๑๑
แล้วลุกขึ้นไปเสียดให้พน

๑ ๒ คำ ๑

๑๑๑
๑๑๑
เมื่อนั้น

เงาแค้นช่มอยู่ในไพรสนท

๑๑๑
ไต่ขบเสียงนางร้องชอขบกล

๑๑๑
ก็ตอมต้นแฝงเงาเข้ามา

ครันถงจงเอาคีลาทัง
แล้วคอบขนำร่ำป่า

นั่งขย่คร่หน่งพงท่า
แผ่งหนามไผเห็นคว

๑ & คำ ๑

๐ เมื่อนน

ร้องว่าน ใครหนอไม่กลัว
ว่าพลางทางสังนางลำหีบ
แล้วออกจากร่มไม้ทนท

ชเนาขี้ใจมิไ้ช่ขั่ว
กจะไปเอาหัวเสี้ยเค็ยวน
เจ้าจงขยขยงอยุ่น
เทยวหาพิทมาลชยป่า

๑ & คำ ๑ เพลงฉิ่ง

สารถัซักรถ เมื่อนน

ลอบย่องมองเขม่นเข้ามา
บัตนพจะมาพาเจ้าหน
จะหายเหอคเคือครอ่นรำคาญ

ชมพลาเห็นสมย์ราถนา
พอดงกลยักแ่งการ
ไปทีกลางไพรไฟศาล
แล้วอุมเขาวมาลย์พาไป

๑ & คำ ๑ เชิด

๐ ร่ำ

ครันถงจงวางนางนงล็กษณ
พทจาโลมแล้วเอาใจ

ในถ้ำทสำนกันฮาไ้ครย
ไ้หน่งหายประห้วนพ่นวิญญา

๑ ๒ คำ ๑

๐ ชาตรี น้อยรัก

อินอ้ายชเนาทหายข้า
เห็นฤไม่ในความพิศวาศ
ถึงตัวจะตายวายชีวิ
โกรธขิงอินโคไ้ณนัน
ความรักรมไ้ถึงไ้ไซ้อ

ชยัคใจไปนักรังพัว
มันไม่หาญมาถงทน
มิไ้เคลอนคลาดจากคำพิ
มไ้เฆมาศรีไปพนมอ
จึงข้องกนมไ้คตองถือ
กระนฤทวงใจไม่เมตตา

ฤๅเคืองใจที่ไปพามา
แม้เง้าเงาแห่งความตามสัจหา
ความรักนั้นต้องให้ระยั้งแต่สิ่งวาท
แม้มืออยู่คู่หาจะกลับไป

ไม่เคืองที่มุ่งมาทปรวณา
พระพาไปส่งอย่าเสียใจ
จะตามไปจนชานาญคิดไฉน
พี่ก็ไม่สิ้นสวาควินิตา

ฯ ๓๐ คำ ฯ

ร้อง
เหมือน
ฟังปลื้มชยชยชชในวิญญา

นวลนางลำหีบเสนาหา
จึงตลยวาจาไปทันใด

ฯ ๒ คำ ฯ

นำคำ
มาเคลือบแฝงแแต่งว่าไม่เต็มใจ
แม้เมตตาเหมือนว่าชวนให้
ปล่อยยให้แก่งงานการรักกัน
แล้วทำการทวญหักลักปล้น
ครั้นเมื่อพามาถึงมือ
ยังซ้ำว่าจะพาส่งเล่า
ว่าพลางนางทำค้อนควัก

หวานลุ่มไม่มทเบรียบใด
ถึงหนึ่งว่าใครมีรักกัน
ทำไปไม่ขอขส่เช่นคุ่มัน
ผู้คนทั้งนออกเลองฤ
จะให้อายฝูงคนมิใช่ฤ
แล้วมารอว่าทำเพราะความรัก
จะให้อายเขาให้จึงหนัก
เม็นรักตรีไปเสียใไม่นำพา

ฯ ๘ คำ ฯ

ไอโอมโน ทรามสวาทิ
อันจะเข้าสขอค้อยิตา
ข้างชเนาเขมมว่าไว้ก่อน
คงจะไม่ไ้ไชยชมชิต

ช่างฉลาดพิไรว่า
ไม่มีทำที่จะได้สัมชิต
พิดาห้อยนขม ให้เขาเป็นลัทธ
จำจิตรจึงต้องทำคั้ง

จะว่าไปโยเล่าไม่เข้าการ
เมื่อมาไกลเนอนของต้องอินทรีย์
ว่าพลางตระโถมโถมเล่า
ทั้งสองศุขเกษมเข้รมใจ

๑ ๘ คำ ๑

๓๑
เมื่อนั้น
ไ้ไ้ร่วมรมย์สมถวิลยินดี
นางสลดแสนรักใคร่ไหลหลง
หิวระริกชิวชิวโรซึก
ลิมช่นกช่นนทจากโย
เฝ้าอิงแอบแนบชิวชิวสนิทกาย

๑ ๖ คำ ๑ ทเว

๓๒
เมื่อนั้น
ถึงคิลามาเท่าไรไม่โยค

๑ ๒ คำ ๑

๓๓
เมื่อนั้น
เห็นชเนาได้กระช่นแคเข้าโย

๑ ๒ คำ ๑

๓๔
เมื่อนั้น
เฮ้สัทรคชั้หลวยอินจริง

๑ ๒ คำ ๑

เขาวมาลย่งเห็นอกพ
สคทจะห้ำมหกรักไว้
คดงเคล้าทวยความพิศมัย
อยู่ในคูหาพนาลี
โถมพิณพาทย์

นวลนางล้ำหทัยมารศวี
ด้วยชมพลาผู้ทมิ้ใจรัก
เคียงข้างพลางลงนอนพัก
โอบอุ้มพมพมไม่เว้นวาย
ลิมไม่เฝ้าเพอนเล่นทั้งหลาย
แสนสนุกศุขสลายทุกนาที

ชเนาแคนใจไม่ถอยหนี
ยังวังรคิตตามไม่ขามใจ

อ้ายงอกช่อนชุ่นพุ่มไม้ใหญ่
ด้วยคิลาได้คอกท่มทั้ง

ชเนาใจรทกนกกรัง
วางวังกลบได้อ้ายงอกตมา

๑ เมื่อนั้น

ผลตกกันทั้งก่อนศิลา
พอชนาให้หลังข้างไหน
ชนาวิ่งเวียนนวนุ่นวาย

๑ ๔ คำ ๖ เชือก

๑ แต่เวียนนวนจนเวลาตกคน

สองคนพากันคนขานไม่

๑ ๒ คำ ๑ เชือก

๑ เมื่อนั้น

ชรอยจะมีเหตุสักสิ่งอัน
ไม่เห็นตรมไม่ ใจหายวาย
เที่ยวหาทุกพุ่มพงคองคอง

ทั้งสองพี่น้องแกแล้วกล่า

แล้วหลบเงาพฤกษายังกาย
ก็ขว้างศิลาไปไม่ขาดสาย
ไม่เหือดหายโกรธาย้าใจ

๑ ชเนาหยดยื่นหาไล่ไม่
กลับไปยังที่ขยับพลัน

๑ ชเนาครีตรกนภพวัน

ก็กลับหันหวนมาหาขังอร
นำตาอาชยเหือดคคอกชัน
ไม่หยดหยดอ่อนนุ่มกริ่งกริ่งเวียนนาง

๑ ๔ คำ ๑

๑ คณา ยินแต่เสียงร้องก้องบรรพต

เสียงลึงค่างข้างชนครวดูคราง
อนิจาโอว่าลำห้วยเอ๋ย
โคกสลักหนักทรวง่วงมนมัว

๑ ๔ คำ ๑ โอด

๑ โอ้บ่อนอก โอ้ว่าอนิจาเจ้าดวงจิตว

อยู่หลักหลักฤมาพลักไปตั้งนี้
แค้นใจไปพร้อมของร้าย
คือใครขงไม่รู้ว่าแวง

๑ ไม่ปรากฏรูปนอชิงนภองนาง
ก็วิ่งวางตามไปใจระวิ
ทราวมเซยมากำจัดพลัดผิว
ทอดตัวลงกำสรวโคก

๑ รักถึงชีวิตระของพิ
สักทีจะทนเทวดแล้ว
มาทหมายชิงช่วงเขาดวงแก้ว
มาขอวแกแล้วแก่ภูจะตุคิ

ฤๅเจ้าตระหนกตกใจ
ฟาดฟัดกักกินอินทรีย์
เจ้ามาหายไยไม่ได้เค้า
ครวญครำน้ำตาหยาดขยับ

แล่นไปในป่าประเลื่อหมึ
ก็คงมีทวารกว้างให้เห็นรอย
สุดที่จะเหวาคิดค้อย
สลยขอยม้อยไยไม่สมประคิ

๗ ๗ คำ ๗ โยค

ทแย
๐ ครันไกลรุ่งวางสว่างแสง
ลมชวยรวบรศส์มาลี
พระพายชายพคณารน
ค้อยตำรงทรงกายชนพลัน

อรุณแรงเรืองอุไรรัศมี
ปักยคนคาหากัน
ชูชันจิตรวาศคาลัยกระศัลย์
ผายผันไปตามมรรคา

๗ ๘ คำ ๗

โอ้อ้อ
๐ เคนพลางทางคำเลื่องแลเหลียว
โอ้อ้อล้ำหีบเจ้าพิอา
นกกตอกตกชกฝงกระพือร่อน
นกกตอเตี้ยลคุ่มค้อยู่ปลายไม้
นกลั่นอกซอกซอนเที่ยวหาเหยื่อ
นกกตองตางประสานเสียงจำเรียงพัน
นกกากเสียงกไม่เพราะห
นกกากหลังเฉยวกระแต่เมือแม่เมิน

สัน โดษเด็ยกว่าวคินฉวิลหา
อนิจาจะเอนประการโค
เหมือนเมือแท้ดวงสมรจะมาให้
เหมือนเมือคั้นึ่งเรียงเคียงคู่กัน
เหมือนเมือกินเลี้ยงแล้วทำขวัญ
เหมือนพยลขยสาวสวรรค์ชวนคำเมิน
เหมือนสัตว์เข้ามาขวงให้ค่างเขิน
เหมือนใครฉกสมรเหินไปห่างไกล

นกขี้เลื่อยจับเจ้าญะหุเคี้ยว
คพลงทางวันทถถนญุทปะ

เหมือนอยู่เคี้ยวทกซู่ทนม่นใหม่
หยทขนรุ่มไม้แล้วโคก

๑ ๓๐ คำ ๑ โยค

รำบ

๐ ครั้นค่อยเคลอนคลายววยโศกา
จำจะวียไปแแดงแจงคค
แม่นรีว่าออยู่ค้ายลิต
ถึงล้วยคยมอ๊กไม่คว้าม
แม่นมีไต ไม่อยู่แปนคน
กว่าตัวจะคายววยชวิตร

ภะมาร้องให้ไม่พอด
จะได้มีผู้ช่วยคิตตาม
มีได้มีจิตรคคิเช็ดซาม
คงจะสงครวมจนสตุทท
จะตั้นตั้นพยายามตามคิต
คิตแล้วรยผวยผนคั้นพงไพร

๑ ๖ คำ ๑ เช็ค

๐ ครั้นถึงบ้านพลนมีพนชา
สมทวงวังว้างเชวไป

เห็นอยู่พร้อมหน้าล้วนผู้ใหญ่
ชบหนาร้องให้ไม่สมประก

๑ ๒ คำ ๑ โยค

๐ เมื่อนั้น
เห็นชเนาเข้ามาโคก
จึงว่าอข่ารชงให้นค
มีเทกเกทผดกลโต

เงาะตองบิเงาะยชพ้อมแม่พ
ต่างมีความตระหนกคกใจ
ลกรักจงแจ้งแแดงไข
จงแล้วไปให้แจ้งกิจจา

๑ ๔ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น
จึงแแดงแจงจรงทุกสิ่งมา

ชเนาเคว้าสว้อชเปนนั๊กหนา
แล้วว่าโศกาอาไลย

๑ ๒ คำ ๑ โยค

๑ เมื่อนั้น

ได้ฟังกัศรหนกตกใจ
เงาฉายผู้ใหญ่จึงได้ถาม
เมื่อเวลาใกล้มาจากทุ่งน

บรรดาพวกเงาผู้ใหญ่
ชักไซร้พจหาหาเหตุการณ์
ใครทราบความอย่างไรให้ไขชาน
ใครมาถึงบ้านเวลาใด

๑ ๔ คำ ๑

๑ บัดนั้น

เงาสอดชมพลานนหายไป
เมื่อเวลาเลิกงานการวิวาท
แต่อย่างออกย้ายแคคคู่ชว

ผู้คิดคำนึงแจ้งแฉ่งไข
มีไต่มาบ้านจนบคน
บรรดาคนทั้งปวงกักลยที่
ต่อไกลรุ่งวราตรีจึงกลับมา

๑ ๔ คำ ๑ เจริง

๑ บรรดาผู้ที่นั่งอยู่ทั้งนั้น

ว่ามีใช้ใครย้ายชมพลา
ครั้นจะเอาสองเงามาได้ถาม
คงจะปฏิเสธได้ไคล้
ก็ยั้งล้าหัยที่มันล็ก
ข้ถูกษาเสิร์ฟลันมีทันช้ำ

กัลงเห็นตองกนพร้อมหน้า
มาล็กพลาล้าหัยหนีไป
ไม่มีหล็กความขนยันไค้
จิวจะจับให้ไค้ตัวชมพลา
จะไค้จริงประจักษ์ไม่กังขา
ต่างคนต่างพารันหาไป

๑ ๖ คำ ๑ ใต้กั

๑ ชกมวช เมื่อนั้น

ให้คล้งคล้มกัล้มกัล็กเคลิมไค้ล้

ชเนาเศรวัจจรจนเปนไซ้
ไม่เข่นสตีสมยระคั

๑ ๒ คำ ๑

เขมรเฝ้าใบไม้ ทอศกัณฐ์กลางคืนนอน แน่นนอนเหมือนจะม้วยเป็นผี

แล้วร้อครวญคร่ำรำไค้	มีคืออกซำระกำไ
สทียเสียงนกสลิกาก้อง	ว่าเสียงนังร้องหาหนไไหน
ลูกซนผลผลรวมตามไป	ปะตันไไม่ยนกอกศอตปะระทีย
แล้วพคปลอยโยนโยนอ้อคน	เสียงสท้อนกระเส้าไไม่เข้าคัพท
สิ้นแรงลมรวระหวยพิบ	พ้อแม่เคียงรียปะระคัยปะระคอง

๑ ๒ คำ ๑

ร้อ	เอาวาริอุยไ้ให้ชุน	กลยพันกายาในตาจ้ง
เห็นบิคามารตามานังมอ		กลยแผศร้อตค้ำว่าซมพลา

๑ ๒ คำ ๑

ศัพทไทอ	อ้ายจรรไร	มึงมาพานางไปอ้ายโจรย้า
ผลลกซนไค		ฉวยไไม่เืองอ่า
แค้นนงจกฆ่า		ให้ม้วยขรรไลย
กจะสยข้า		จงหน้าแกใจ
จนกากลนไค		ไไม่แค้นล้าคอบ

๑ ๔ คำ ๑

๐ ลูกเขยลูกแก้ว	ลมยตาแล้วทเคยวหนอ
จึงมาค้ำทอ	คัพทอทำไไม
คัยเคยคเืองอตงค	สกกอกสกกใจ
แย่งยอชอไไม	เห็นไไม่เป่นการ

๑ ๔ คำ ๑

๑๑ เมื่อนั้น

ออกจากที่มณฑลทันที

๑ ๒ คำ ๑ เชิด

๑๒ ครั้นถึงจึงเข้าไปหา

กษัตริย์มากครั้นบรรทม

พริ้งว่าแก้วแล้วเคาะงอน

ลูกขึ้นนั่งของของมดงเครื่องวาง

ว่าแก้วช่วยยกทหลังให้

ออกจากที่มณฑลยังมี

๑ ๒ คำ ๑ เชิด

๑๓ ครั้นถึงจึงเข้าไปในย่าน

กระซิบบอกเขาเหล่าพลาง

๑ ๒ คำ ๑

๑๔ ยี่สิบนั้น

เห็นคชังอย่างทางที่ท่านบังคับ

ว่าคชังเซมิงจัตจัตแน่

ดีแสดงขัณฑ์คัมคิจจการ

๑ ๔ คำ ๑

๑๕ เมื่อนั้น

ชวนลูกสองคนรีบร้อนไป

24/08/2565

๑ ๒ คำ ๑ วิ้ว

ว่าแก้วรอนใจตั้งไฟ

รีบไปยิงที่ดาชอมลิก

พยดาหมอบยังกำลังรุก

นอนไม่เป็นคชังตั้งควาง

นคือนผีอนเข้าไขว่ขวาง

เขยวงกว้างต่างเครื่องกันตัว

หายใจคล่องหน้อยค้อยยังตัว

เห็นเคอพัวพัวมาตามทาง

ขยบ้านมารีบถึงข้างล่าง

พาดดาหมอบวางเข้าในทัพ

ชอมลิกอชอชอมมอจย

จึงบอกกับดาพ่อชยปาน

จะคชังสินแปรคิจจอ่าน

ตามอย่างโบราณท่านว่าไว้

ชยปานชวนชังค้อยผ่องใส

แยกกิ่งไม้ผูกชันมา

๑ บัณฑิต

จึงไขว่เนรมิตมิได้ซ้ำ
พันในไซ้ใบของขำกร
จับหวายว่าขยวิทยาขง

ซอมลุกผู้ใหญ่ใจกล้า
จัดหน้าห้อยรอบขยขวง
เผือกมันบรรจุน้ำไม่หลอหลง
เรียกถึงตามเล่ห์ประเพณี

๑ โอมพระพนศยคี

อินมีกระบะเกรียงไกร

เจ้ายาพนาลี

ฯ

๑ สั่งขามาขยมิ่งไคล

ถึงกระจำพรรณา

ยักขำหมู่โต

ฯ

๑ หมู่หนึ่งนั้นเรียกว่าญา

มนุขยอนสขุคพิภย

คอกวงขัว

ฯ

๑ หมู่สองเรียกโรภภายใน

ประจักษ์ไม่ประจำคน

คอกะจรกฏไผ่

ฯ

๑ หมู่สามเซมมิงจกเวทมนต์

ให้เคลิ้มให้คลุ้มคลุ้มใจ

ไซ้เข้เข้คตล

ฯ

๑ หมู่สี่ยาคีท่านไซ

แห่งสขิวานาสาธรรณ

คอกพิศม์ภายใน

ฯ

๑ ทำฤทธิพิศม์ร้ายปรางควาน

ให้คลั่งให้คลุ้มคลุ้มใจ

เหล่าโคยันตาล

ฯ

๑ กขยมิ่งเร่งออกไป

ด้วยฤทธิแห่งท้าวเทวา

ขันยู่ระประไลย

ฯ ๑ ๑ ๑

ไม่ได้ ไม่กล้าขึ้น
ของงกรณาอย่าทักทาน

จะเที่ยวไปจนสิ้นสังขาร
ให้สักคนทรมานเถิดศรีอิน

๖ ๕ คำ ฯ

๐ เมื่อนั้น
จึงว่าลกลยาเจ้าอย่าร
เขาพากันไปหลายราตรี
แม้นมันไม่ทำรกไว้
หาใหม่เกิดเป็นไรลกแก้ว
จงเลือกให้สอคคล้องต้องอารมณ์

สอระเงาะพงคคคอกซ้อน
จะอาไลยอวรณ์นางท่าไม
นางฤจะถืออยู่ใต้
ที่ไหนจะมีไส้มม
ทั้งสองแผ้วงามคดียังมีดม
พอจะแต่งให้สัมผัสหน้าตา

๖ ๖ คำ ฯ

๐ เมื่อนั้น
จึงนบนอบตอบความตามขัญญา
แต่ข้าไม่เชื่อใจไหลหลง
จะหาให้ใหม่ฉันนัยพระคุณ
หญิงใดในโลกจะไม่เล็งเห็น
แม้นมิได้ก็ไม่นิยัค
จึงคิดจะติดตามไป
หนึ่งอ้ายสัตว์ตัวสำคัญ
จะรู้แห่งไว้หน้าหนไทน
บิทรมารดาอย่าระคาย

ชเนาฟังคำขิตาว่า
บิทรเรจจวด้วยการณ
ว่าใจคอมันคงจึงว่าวัน
แต่ลกลหากสันขณอยเพียงน
ว่าจะเป็นคนเทียบเขเรียมมารศรี
ที่จะมีภรรยาชอกกว่านั้น
ให้รัช้าวทราวมไวยแม่มมัน
มิได้แก่แก่นมันมิใช่ชาย
จะรีบแต่ไปไฟไม่รู้หาย
ขอให้สัมผัสหมายอำนาจพร

๖ ๓๐ คำ ฯ

๑) เมื่อนั้น

จึงกล่าววาทาด้วยฉาวรณ
จงชวนพลแค้นองสองคน
ขอให้สัมจิตรจงอย่าหลงรัก

สองเงาะฟังยุตรสักผืนผ่อน
เงาะจะจรคนเที่ยวเปลี่ยวนัก
ไปเป็นเพื่อนตนช่วยหาญหัก
เสร็จจมาญุ่บรุษแล้วกลับมา

๑ ๕ คำ ๗

๑) เมื่อนั้น

ชวนพลแค้นองสองรา

ชเนนิกสุมปรารถนา
เข้าในป่าไม้ไพรวง

๑ ๖ คำ ๗ เชิด

กบตัน

๑) ครันถงกลางคองพงพฤษ

ชเนนิกค่านงถงความหลัง

เพราะเชื่อใจไม่ระวางระวัง
ควเราเขาใจไปตามช้อ
นางจึงนอกริตวติชู้ชาย

พลาดพลั้งฝักขยไก่อยอาย
เชอถอผู้ใหญ่ไม่ชวนชวย
นิกหมายมาแกล้งแบ่งชอ

๑ ๕ คำ ๗

เพลงยาวแหบ ๑) คิตมาก่น่ารังเกียจใจ

คิกตามมาทำไม่เลี้ยงไต้ฤ

แล้วหวนกติกวามคำวามช้อ
คิตเป่นชายมาหมั้นชวย
กจะคามสังหารผลาญชู้วิตร

ร้อนร้อห็นหนนคิต
มาครหมายเหมื่อนไม่มีคองจิตร
ให้ส่มชชาติชนิกทีเป่นพาล

๑ ๕ คำ ๗

๑) ทชอชเมบร อนิจาล่าหีบสาวศรี

บางทีมิได้ร่วมคิตชาน

ช่ายชมพลวณแถล้งจิงทาน

หักหาญนุกคร่าพาไป

- ๑) อย่าซ้ำควงตาพะเอย สาวล้านวนทีจะไต่ข้อเขาะ
ให้คำหน้าฉากขุ่ยกเงาะเงาะ อย่าซ้ำควงตาพะเอย ๗๕
- ๑) ซ้ำก่อนพทอนเงินทนเอย จะไปประชันแค่ข้างผายนำ
ที่อยข้างหลังช่างฎาเห็นข่า ซ้ำก่อนพทอนเงินทนเอย ๗๕
- ๑) หยคหยคแม่สคู่ใจเอย จะเร่งรีบไปพิทในหระเงาะ
จะกลบข้างหลังก็คงบังเลอะ หยคหยคแม่สคู่ใจเอย ๗

แม่หลด เลียบเดินตามเนินแนวภูผา ชมพฤกษาช่อนชัยสลัยสี่
 ๑) ย่างแดงกำคาล่าเขมเขี้ยวขจี ท่วงทีเอนชายหลายกระบวน
 กล้วยไม่ซ่ายผ้าผัดาห้อย ช้องนางข้อยยวนอารมณ์เมอลมหวน
 เขียวกระแตกกลิ่นตระหลยมาอชวอน ดังเชิญชวนให้ส่ายคลายกระมล
 ตามซอกผาน่าชมกิ่งพรมลาค เปนตอกคากแลไปไ้ไม่เห็นต้น
 ล้วนเล็กเด็กหลายเหล่าเข้าแกมข่น เหมือนอย่างคนปลอกอิจจิดลวกลาย
 ทั้งสองนางต่างคนค้อยเลือกคิต อย่างละตอกไ้เขมมคัยยังเหล็ดชหลาย
 เทยวเสาะหากอกปลอกเทินแยกย้าย สองโถมผายชอนอารมณ์ชมสำราญ

๗ ๘ คำ ๗ แมลงภู่ทอง

- (แม่หลด เลียบเดินตามเนินแนวภูผา ชมพฤกษาช่อนชัยสลัยสี่)
- ๑) (ย่างแดงกำคาล่าเขมเขี้ยวขจี ท่วงทีเอนชายหลายกระบวน)
- (กล้วยไม่ซ่ายผ้าผัดาห้อย ช้องนางข้อยยวนอารมณ์เมอลมหวน)
- (เขียวกระแตกกลิ่นตระหลยมาอชวอน ดังเชิญชวนให้ส่ายคลายระวง)

๗ ๘ คำ ๗ แมลงภู่ทอง

หอมหวาน แต่เพลิงเพลิงต้นคานชานไศล ถึงต้นไทรร่วมกว้างข้างลหาน

รากล้านยืนย้อยห้อยยาวยาน เขาวมาลัยโหนดเล่นเป็นชิงช้า
ผลัดกันเกี่ยวไล่จืดเขอนยัตถัน แล้วยัประพินอีกลจนขี้แจ้วจิมข่า
แลร์งเข้ริชชเปรยเย้ยหยันกันไช้รเว ในอุราเคว้าหมองร่วมพ้องกัน

๑ & คำ ๑

(วงศ์คอน) เชนง นักร้ออัน เราเคยคู่ชูลโมสรเกษมสันต์
ปลาดแต่แะไรไยเช่นหมันคั ให้หนวควันสันตทกหัวอกเรา
ไ้อห่งษ์ทองล่องฟ้าเที้ยวหาคู่ นำอตุสเสี้ยววงษ์หลงกระเทว้า
พาไผ่ผินบินพรากทกล้านา ไช้จิบเจ้าจิกขนอย่หนโค
ละพนางเหมราชองข้าเจ้า ให้หิงออยเหงาทุกชทนหมันใหม่
คอกไม้ซ้อชอดววยเทพไท ช่วยคลไหงษ์ทองอย่าล่องเลย
แมนหวนกลีบมารีขนางชกขี้ จะพลัดปลับทองของเสวย
นั้งจะนั่งนิยมนเฝ้าชมเชย พลออยเสวยววยเยื่อเหล็ดถวนเอย

๑ ๘ คำ ๑

(วงศ์คอน เชนง นักร้ออัน เราเคยคู่ชูลโมสรเกษมสันต์)
(ปลาดแต่แะไรไยเช่นหมันคั ให้หนวควันสันตทกหัวอกเรา)
(ไ้อห่งษ์ทองล่องฟ้าเที้ยวหาคู่ นำอตุสเสี้ยววงษ์หลงกระเทว้า)
(พาไผ่ผินบินพรากทกล้านา ให้พิรเวารชิงจ้าวครว้าครวญเอย)

๑ & คำ ๑

ร่าย ๕ ๒
๒๔ มีนาคม ๒๕
นักร้อวัดศิวายชวน นางมือชิ่งพงลำคำไทยหวน
คัล้านวนคิเหลอชิมเหนอสม

จะขยับคอบขอบใจให้ฟังหวาน
ไกวชิงช้าและอย่าช้าด้วยคำคม

เหมือนนำตาลต้องจืดรสนิทสนม
ถึงแก่กับไม้สักเท่าใดไม่ละมือ

๗ ๕ คำ ๗

(มื้อซัง) ^๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕ ^๖ ^๗ ^๘ ^๙ ^{๑๐} ^{๑๑} ^{๑๒} ^{๑๓} ^{๑๔} ^{๑๕} ^{๑๖} ^{๑๗} ^{๑๘} ^{๑๙} ^{๒๐} ^{๒๑} ^{๒๒} ^{๒๓} ^{๒๔} ^{๒๕} ^{๒๖} ^{๒๗} ^{๒๘} ^{๒๙} ^{๓๐} ^{๓๑} ^{๓๒} ^{๓๓} ^{๓๔} ^{๓๕} ^{๓๖} ^{๓๗} ^{๓๘} ^{๓๙} ^{๔๐} ^{๔๑} ^{๔๒} ^{๔๓} ^{๔๔} ^{๔๕} ^{๔๖} ^{๔๗} ^{๔๘} ^{๔๙} ^{๕๐} ^{๕๑} ^{๕๒} ^{๕๓} ^{๕๔} ^{๕๕} ^{๕๖} ^{๕๗} ^{๕๘} ^{๕๙} ^{๖๐} ^{๖๑} ^{๖๒} ^{๖๓} ^{๖๔} ^{๖๕} ^{๖๖} ^{๖๗} ^{๖๘} ^{๖๙} ^{๗๐} ^{๗๑} ^{๗๒} ^{๗๓} ^{๗๔} ^{๗๕} ^{๗๖} ^{๗๗} ^{๗๘} ^{๗๙} ^{๘๐} ^{๘๑} ^{๘๒} ^{๘๓} ^{๘๔} ^{๘๕} ^{๘๖} ^{๘๗} ^{๘๘} ^{๘๙} ^{๙๐} ^{๙๑} ^{๙๒} ^{๙๓} ^{๙๔} ^{๙๕} ^{๙๖} ^{๙๗} ^{๙๘} ^{๙๙} ^{๑๐๐}
(มื้อซัง) ^๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕ ^๖ ^๗ ^๘ ^๙ ^{๑๐} ^{๑๑} ^{๑๒} ^{๑๓} ^{๑๔} ^{๑๕} ^{๑๖} ^{๑๗} ^{๑๘} ^{๑๙} ^{๒๐} ^{๒๑} ^{๒๒} ^{๒๓} ^{๒๔} ^{๒๕} ^{๒๖} ^{๒๗} ^{๒๘} ^{๒๙} ^{๓๐} ^{๓๑} ^{๓๒} ^{๓๓} ^{๓๔} ^{๓๕} ^{๓๖} ^{๓๗} ^{๓๘} ^{๓๙} ^{๔๐} ^{๔๑} ^{๔๒} ^{๔๓} ^{๔๔} ^{๔๕} ^{๔๖} ^{๔๗} ^{๔๘} ^{๔๙} ^{๕๐} ^{๕๑} ^{๕๒} ^{๕๓} ^{๕๔} ^{๕๕} ^{๕๖} ^{๕๗} ^{๕๘} ^{๕๙} ^{๖๐} ^{๖๑} ^{๖๒} ^{๖๓} ^{๖๔} ^{๖๕} ^{๖๖} ^{๖๗} ^{๖๘} ^{๖๙} ^{๗๐} ^{๗๑} ^{๗๒} ^{๗๓} ^{๗๔} ^{๗๕} ^{๗๖} ^{๗๗} ^{๗๘} ^{๗๙} ^{๘๐} ^{๘๑} ^{๘๒} ^{๘๓} ^{๘๔} ^{๘๕} ^{๘๖} ^{๘๗} ^{๘๘} ^{๘๙} ^{๙๐} ^{๙๑} ^{๙๒} ^{๙๓} ^{๙๔} ^{๙๕} ^{๙๖} ^{๙๗} ^{๙๘} ^{๙๙} ^{๑๐๐}
ฝนตกพรำคร่ำครำหน้าจันทาปรีดิ์
ไอ้กวางทองป่องกระจงเฝ้าหลังไหล
นางทรายทองนั้นไม่ปองใจนิยม
ช้อบขมาช้าถวายพระไทรย้อย
เห็นไวไวใครหนอมามองเรียง
เสียงกรากแกรกแหวกกลตามาข้างซ้าย
พระไทรศักดิ์สิทธิ์ยงจิ่งหนาน้อง

แต่ปางก่อนเช่นที่เคยมีฤ
เสียงฮะฮ้อพยพจนชวนอารมณ์
เจ้าจิ้งโศกทุกขังจรคึกไม่สม
จะนำชมเขยอยู่เป็นคู่เคียง
คลงใจหน้อยเด็กให้ม่ายฆ่าหงส์เลี้ยง
พิ้วพิ้วเพียงขอให้กลายเป็นทรายทอง
แลลม้ายเหมือนชนาหน้าเคำหมอง
มีเชื้อขามามองล่องดูเขย

๗ ๘ คำ ๗

(มื้อซัง) (^๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕ ^๖ ^๗ ^๘ ^๙ ^{๑๐} ^{๑๑} ^{๑๒} ^{๑๓} ^{๑๔} ^{๑๕} ^{๑๖} ^{๑๗} ^{๑๘} ^{๑๙} ^{๒๐} ^{๒๑} ^{๒๒} ^{๒๓} ^{๒๔} ^{๒๕} ^{๒๖} ^{๒๗} ^{๒๘} ^{๒๙} ^{๓๐} ^{๓๑} ^{๓๒} ^{๓๓} ^{๓๔} ^{๓๕} ^{๓๖} ^{๓๗} ^{๓๘} ^{๓๙} ^{๔๐} ^{๔๑} ^{๔๒} ^{๔๓} ^{๔๔} ^{๔๕} ^{๔๖} ^{๔๗} ^{๔๘} ^{๔๙} ^{๕๐} ^{๕๑} ^{๕๒} ^{๕๓} ^{๕๔} ^{๕๕} ^{๕๖} ^{๕๗} ^{๕๘} ^{๕๙} ^{๖๐} ^{๖๑} ^{๖๒} ^{๖๓} ^{๖๔} ^{๖๕} ^{๖๖} ^{๖๗} ^{๖๘} ^{๖๙} ^{๗๐} ^{๗๑} ^{๗๒} ^{๗๓} ^{๗๔} ^{๗๕} ^{๗๖} ^{๗๗} ^{๗๘} ^{๗๙} ^{๘๐} ^{๘๑} ^{๘๒} ^{๘๓} ^{๘๔} ^{๘๕} ^{๘๖} ^{๘๗} ^{๘๘} ^{๘๙} ^{๙๐} ^{๙๑} ^{๙๒} ^{๙๓} ^{๙๔} ^{๙๕} ^{๙๖} ^{๙๗} ^{๙๘} ^{๙๙} ^{๑๐๐}
(ฝนตกพรำคร่ำครำหน้าจันทาปรีดิ์
(ไอ้กวางทองป่องกระจงเฝ้าหลังไหล
(นางทรายทองนั้นไม่ปองใจนิยม

แต่ปางก่อนเช่นที่เคยมีฤ
เสียงฮะฮ้อพยพจนชวนอารมณ์
เจ้าจิ้งโศกทุกขังจรคึกไม่สม
เชิญมาชมสมสู่เป็นคู่เคียง

๗ ๘ คำ ๗

^๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕ ^๖ ^๗ ^๘ ^๙ ^{๑๐} ^{๑๑} ^{๑๒} ^{๑๓} ^{๑๔} ^{๑๕} ^{๑๖} ^{๑๗} ^{๑๘} ^{๑๙} ^{๒๐} ^{๒๑} ^{๒๒} ^{๒๓} ^{๒๔} ^{๒๕} ^{๒๖} ^{๒๗} ^{๒๘} ^{๒๙} ^{๓๐} ^{๓๑} ^{๓๒} ^{๓๓} ^{๓๔} ^{๓๕} ^{๓๖} ^{๓๗} ^{๓๘} ^{๓๙} ^{๔๐} ^{๔๑} ^{๔๒} ^{๔๓} ^{๔๔} ^{๔๕} ^{๔๖} ^{๔๗} ^{๔๘} ^{๔๙} ^{๕๐} ^{๕๑} ^{๕๒} ^{๕๓} ^{๕๔} ^{๕๕} ^{๕๖} ^{๕๗} ^{๕๘} ^{๕๙} ^{๖๐} ^{๖๑} ^{๖๒} ^{๖๓} ^{๖๔} ^{๖๕} ^{๖๖} ^{๖๗} ^{๖๘} ^{๖๙} ^{๗๐} ^{๗๑} ^{๗๒} ^{๗๓} ^{๗๔} ^{๗๕} ^{๗๖} ^{๗๗} ^{๗๘} ^{๗๙} ^{๘๐} ^{๘๑} ^{๘๒} ^{๘๓} ^{๘๔} ^{๘๕} ^{๘๖} ^{๘๗} ^{๘๘} ^{๘๙} ^{๙๐} ^{๙๑} ^{๙๒} ^{๙๓} ^{๙๔} ^{๙๕} ^{๙๖} ^{๙๗} ^{๙๘} ^{๙๙} ^{๑๐๐}
^๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕ ^๖ ^๗ ^๘ ^๙ ^{๑๐} ^{๑๑} ^{๑๒} ^{๑๓} ^{๑๔} ^{๑๕} ^{๑๖} ^{๑๗} ^{๑๘} ^{๑๙} ^{๒๐} ^{๒๑} ^{๒๒} ^{๒๓} ^{๒๔} ^{๒๕} ^{๒๖} ^{๒๗} ^{๒๘} ^{๒๙} ^{๓๐} ^{๓๑} ^{๓๒} ^{๓๓} ^{๓๔} ^{๓๕} ^{๓๖} ^{๓๗} ^{๓๘} ^{๓๙} ^{๔๐} ^{๔๑} ^{๔๒} ^{๔๓} ^{๔๔} ^{๔๕} ^{๔๖} ^{๔๗} ^{๔๘} ^{๔๙} ^{๕๐} ^{๕๑} ^{๕๒} ^{๕๓} ^{๕๔} ^{๕๕} ^{๕๖} ^{๕๗} ^{๕๘} ^{๕๙} ^{๖๐} ^{๖๑} ^{๖๒} ^{๖๓} ^{๖๔} ^{๖๕} ^{๖๖} ^{๖๗} ^{๖๘} ^{๖๙} ^{๗๐} ^{๗๑} ^{๗๒} ^{๗๓} ^{๗๔} ^{๗๕} ^{๗๖} ^{๗๗} ^{๗๘} ^{๗๙} ^{๘๐} ^{๘๑} ^{๘๒} ^{๘๓} ^{๘๔} ^{๘๕} ^{๘๖} ^{๘๗} ^{๘๘} ^{๘๙} ^{๙๐} ^{๙๑} ^{๙๒} ^{๙๓} ^{๙๔} ^{๙๕} ^{๙๖} ^{๙๗} ^{๙๘} ^{๙๙} ^{๑๐๐}
รับสาวเท่าก้าวเข้าไ้ไม่ระอวัง

ชนาคันคนคนขยับ
เอียงหลังคิยคียบพวง
ยินดีคนกันกว่าพยสยสมหวัง
เห็นสองนางกำลังไล่ จิ้งช้า

๗ ๘ คำ ๗

๑ ติถาระทุ่มนอก พิศโลมประโลมลานสวาทิ งามปลาเกล้งเล่หฺรู่ปลา
 จริตงอนออันอันทั้งกายา ทั้งกินวารว่ร้อนอ่อนเอวองค์
 ซิงซำโยนโอนกายคล้ายไผผิน ขยัขยินเหมือนนกวิหคหงษ์
 เสี่ยวสวาทิวาจิตรพิศงวองง คลั่งหลงแลนางไม่วางตา

๑ & คำ ๑

๑ รำย เมื่อนั้น สองนางนกรั่มข่มในหน้า
 ๑ เห็นชเนนาคลึงไปไม่เจรวา ทำมารยาเหมือนหงษ์พงจะรั
 นางวังคองวังซอณซ่มไม่แฝง มือซังแลรังทำซิงหนางขู่
 เจ้านใครไฉนกล้ามาลอบขู่ ทำจู่ลุ่มเหงไม่เกรงใจ

๑ & คำ ๑

๑ ใจขวัญอ่อน เมื่อนั้น ชเนนาคระหนกจิตรคิดทวนไหว
 ๑ นังพินจพิศสองทวามไวย ก็จำได้ว่าเคยพยประสยกัน
 ๑ ึ่งวอนว่าซาขอไทยะถคพิ เมือตะกเคิดมจิตรคิดกระศึลย
 ๑ ไม่เอือมอาจประมาทจิตรมีศัคัญ ซำหมายมั่นว่าเหมือนพทเคารพ

๑ & คำ ๑

๑ รำย เมื่อนั้น นางมือซังยังเอนอยู่หระหรบ
 ๑ นคัยฎานันถ้อยคำทำนอบนบ ไม่รัคคยแลวจงแลรงแกลึงคเยา
 ๑ จะเห็นแต่ลำหับหลยตาคิต คนอนคิตว่ากระสิือเจียวฎาเจ้า
 ๑ สงสารหน้าผาคลาคำเค่นเงา ยังจะเฝ้าครวญคว่ำไปทำไม

ชมพลาพาไปไกลณโยชน
เนอเข้าปากเสื่อจะเหลือไว้
ถึงตามไปไต่มาที่หน้าหมาง
แม่นหาใหม่คงจะได้ที่งาม

๑ ๘ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น

เอาคำต้อตอบคำจ้านรจก
แต่แค่นใจแม่นมิไต่ตามล้างผลาญ
ที่จะหาให้ใหม่ได้การดู

จะถึงโลกตามคบบงไปถึงไหน
จงคิดใคร่ครวญถ้อยว่าความ
คงเหลือกลางคาวหลงจงพงห้าม
ถ้าทำตามคิดจะช่วยด้วยเมตตา

ชเนางพงซ่งนาหนา
ซงกรณานองรับนบพระคุณ
จะเคอศคาลวุ่นวายไม่หายคุณ
พอสิ้นวุ่นวายใจไม่ละวาง

๑ ๘ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น

เห็นจะเสวีจสมคิตไม่จิตรจาง
ไต่ รุจกมกเจบพิไร
เผ่าชยัลลือลือไม่ต้อตา

นางมอซงพงถอยค้อยกระจาง
จึงเรียกนางวังคองให้หล่อนมา
จะได้ฟังพากันไปวันน่า
จะมารยาไปถึงไหนจะใครรู้

๑ ๘ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น

บนกรมชมช้อยยผาช
นางมอซงซ้าเคอนเหลือเขอนบค
ผันแปรแลข่าเลอองเยอองกราย

นางวังคองแลชม่ายอายชดส์
โถมครอิตเออนไม่เคลอนคลาย
ไล่จริตเคอองคองนงอนใจหาย
มายนอายแลบหลังบงพนาง

๑ ๘ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น 2565

จึงว่ามารุจกกันใจพลง

นางมอซงสันตคโมชิตชวาง
เหมือนท่าทางไว้ให้เตยนไม่เวียนวก

ร่ำ ครั้นเวลาสายฉันหึ่งเย็นพยับ กอดประทัยปลดปล่อยโลมโลมฉาย
จนจิตรวอาษาประหวั่นพรุ่นกาย พึ่งจะกล่อมฤๅสายให้ไสรยา

๑ ๒ คำ ๑

พัดชา ดวงเนตร หัวเวียงวันเวศหว่างภษา
จะเสาะไฉนผู้เจ้าลำภาพหงา ไม่พึงหาเห็นลักขยานักเคย
จะควรรค้อยแต่ควงปะยงทีพยับ ฮันดอยลึบมวลลของแล่นอิงเขย
เคราะห์ของพศกระไรจงไต่เขย แล่นเสยขทุกเวลานาทีเขย

๑ ๔ คำ ๑

ลีลากระทุ่ม ดวงสวาทิ งามศิริวิลาศเฉลิมศรี
อาจนโอินจิตรชวยชาตรี ให้สิ้นรักชิวเพราะหวังชม
แมนมาทพลาตมิชไม่เหม็ดนหมาย ควรวางวายที่ถ่าอยู่คลาศศัสสม
นแล่นาจิตรพทนิยม เกลี่ยวกลมกอดประทัยหลับไปเขย

๑ ๔ คำ ๑ ทระ

ร่ำ ครั้นนอนรบยหลัยสนิท ก็ยังเกิถนิมิตรณไผ่
สัจจันตระหนกตกใจ กอดคำหีบไว้ไม่เคล็ดนคลาย

๑ ๒ คำ ๑

เมื่อนั้น นวลนางลำหีบก็ใจหาย
เห็นชมพลกอดกระหวักตัวกาย ไฉนฉายก็ถามไปทันใด

๑ ๒ คำ ๑

๑๑ เมื่อนั้น

จึงเล่าความผันแปรไป
อันอนันต์แหลมกิ่งขนเม่น
สู้กันในกลางพนา
ไฉนมาคว่ำคายนันค่อไว้
กึกกึกจนชีวิตรวางวาย
ถึงพจะตายวายชีวิต
ทุกซ่แต่ถึงเจ้าลำภาพาล
เล่าพลางอาครุพลเทวศ
แสนโศกโศกกาอาไลย

ชมพลาณกถงนหม่นใหม่
ว่ามีกาศชโยหุ่มหิมา
โศกเค้นไต้ประชีตชีวิตข้า
ยังมีตาโกะศวิลย
คั้นรนเท่าไรไม่ขยาย
ผันนเห็นร้ายเหลือประมาณ
มีเต คีตกลวิชัยตัยสังขาร
สังสารระเปนประการโต
ชลเนตรแตรถึงหลั่งไหล
กอดลำหีบไว้ไม่เคลอนคลาย

๑ ๓๐ คำ ๑ โยค

๑๒ เมื่อนั้น

ฟังคำรำเล่าขรรยาย
จึงว่าถ้าเจ้าอินตวราย
มิขออยู่สู้ โศกซ่งพรากรัก

นวลนางลำหีบโถมฉาย
ใจหายประหวั่นพรั่นนัก
เมื่อยจะตายตามจงประจักษ์
ซบลงเห็นอตักแล้วโศกา

๑ ๔ คำ ๑ โยค

๑๓ ครันค้อยเคลอนคลายวายโศกคล้าย พอดวันเรือแรงแสงกล้า

ชวนกันเสพยาโรโกชนา
แต่มาอยู่คหาก็หลายวัน
จนจะสิ้นเสขียงที่เตรียมไว้

ชมพลาว่าฟังคั้งใน
หาได้ซัดเลือกมันมาเติมไม่
จำจะไปเที่ยวหามาสำรอง

๒๕/๐๖/๒๕๕๕

จึงบอกเล่าหทัยกลยา
ไม่ช้าจะมาเพื่อน้อง

จะไปหาหมื่นอย่าหม่นหมอง
เจ้าจงอยู่ห้องให้สำราญ

๑ ๖ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น

หวาดหวั่นพรันใจพันประมาณ
เจ้าณรายนักษัตรในราตรี
ถึงจะอดอยากลำบากใจ
แมนพ้อไปมีอันตราย
จงเมตตาขออย่าเป็นกังวล

เล่าหทัยกลยาฟังว่าท่าน
นางจึงทักทานห้ามไว้
วันหน้าควรไปไม่
ก็จะเป็นไรไปอย่าร้อนรน
เมื่อยจะตายอยู่ในไพร่สงครักษ์
อยู่ด้วยกันสองคนอย่าควรไต่

๑ ๖ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น

จึงว่าเจ้าอย่าร้อนใจ
ถึงจะมีสัตว์ขู่ประจัน
อันสิ่งสาราสัตว์อย่าคำนง

ชมพลาชมแหม่มแจ่มใส
ทำไม่กับฝนไม่พรันพรัง
สิ่งไม่เกรงมันสักนึกหนึ่ง
ป้ายหน้อยพวงจะกลบมา

๑ ๔ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น

สุดที่จะทานทักษิณวิญญา
๑ ๕ คำ ๑ โยค

นางลำหัดหัดคำคำว่า
นางนัง โศการ่าไร

๐ เมื่อนั้น 2565

ปล่อยเมียบพลางทางเข็ชชชในย

ชมพลาหาสทกสทกันไม่
เจ้าอย่ารำให้ไม่ต้องกราร

นกลูกใจมิได้พานางมาด้วย จะได้ช่วยซัดสมสมมุ่งหมาย
 เหมือนไม่องอาจเช่นชาติชาย นึกอัยชายเย่ถ้าเปลี่ยวไม่เหลือवल
 ๑ ๘ คำ ๑ เช็ด

ร้าย ครนมาถงเชิงชานลานขรรพต เคนเลี้ยววลคตามชายสายกระแสด
 ๑๑ เทยชคหาเผือกนินฉันแฉ่ว ได้เต็มแล้มากมายถ้ายกอง
 คีตจะเขากระเหว่าไปย้าง เสียงค่างรองพิฤกกักก้อง
 คว้ายเลาเข้าไปเคนต้อมมอง ย่างย่องแหวงระแง้แลค
 ๑ ๔ คำ ๑ เพลงฉิ่ง

โกลใจโท เมื่อนน ตาของล่องแค้นใครไม่มีค
 ๑๒ อีเถาถึงกาลมณมีชี่ อ้ายวางซของเสือกจเข้าครวยครอง
 ชวนตาเถาจยชยวเขาข่า วานแกมาช่วยขมนเป็นทลอง
 โรงศาลกไมมทจะพอง รงจใจได้แต่ลองขมน
 ๑ ๔ คำ ๑

เขมรไล่ควาย เคนพลวงทางย่นคุ่มคัม กรรมอัยกรรมกรรมอะไรนั
 ๑๓ ไปแปรรักเสียดสืเท่านั้น มันพากันว่าตายโหงโง้งโค้งคุด
 อัดถอยหนิงห้อยเหมือนคางคก ยังอยากกกรำไปไม่รู้หุค
 อ้ายวางซของส่าระยำทำทตทะรุด กูไม่กตหัวได้ไม่ไ่ช่ชาย
 จะแทงควายขาเคมั้นเกะกะ แล้วกจะตายง่ายอ้ายฉิมหาย
 จะค้อยมนให้คมาคำชควาย จงจะววยแค้นคยดังตยไค
 24/06/2565

อินเพือนเราสองข้างค่างหง่าเหงอก
จะกำหนดเวลาซ่าร่วม

จะเลือกอวอโตให้ควอร์ท
เมื่อต่อทเวาไม่ยคอกคใจ

๑ & คำ ๑

๑ บคินน

เพือนของท่านหน่มกว่าซ่าเท่าโต
เพือนของซ่าว่าจะชกด้วยกำหมัก
ญาไม่สู้สารภาพไม่หยาบคาย

ตาจับขยับจ่ายปากถากถางให้
ญาจะใช้ส้าคราน่าไม่ฮาย
เพราะเงินจิกเหลือคี่ไม่หันหาย
ขอโทษหมายจะรอภัยไม่ของเวร

๑ & คำ ๑

๑ บคินน

อินวางซองของซ่าหมักมวยเงิน
ครีครองตุเสียให้คัพขยับ
ไม่แกลังคยข่มทว่าค่อนแคะ

ตาตอลเอนเต็นว่าเหมือนท่าเขน
จะประเคนศอกส้านกระบานแยะ
จะถูกถับถลาล่มจมแหมะแะ
ธยาหัวเราะแะแะแะคงเห็นกัน

๑ & คำ ๑

๑ บคินน

ขอกเวลาซาณคัจำคักกัน

ตาจับขยับปอดคี่ไม่มีพรัน
แล้วผายฉั่นกลบมาหาเพือนตัว
พม่าใหม่

๑ ๒ คำ ๑

๑ เมอนน

ซีกเลาะเตยะตงกระสันไม่พินพิว
แล้วบ่ายหน่ามายนกลางแปลง
แล้วจทหมักมอองธยอท้าย

สองนิกเลงผีใหญ่มีไช่ซั่ว
เศกสามพัวเขาปอดคี่คลอกกาย
ที่สองแจ่งกำหนดคี่นคี่หมาย
ทั้งสองนายชกคี่อัยไม่ถอยกัน

๑ ประเด็ยวใจไคยักเหอตกชาน ทสองทยานเขากางกัน
เหอนอยขอบหอยไครงเปอนอินอิน ใหน่าเสร์จพลันค้อยันเทา

๑ ๒ คำ ๑ เจริจา

๑ ต่างคนต่างลกชินชกอก หลยหลีกคอบค้อยอด้วยเข้า
เทระถยดองหลังตั้งไม่เขา สองเมาทพรทคอตทน

๑ ๒ คำ ๑ เจ้าเซ่น

๑ เมอนน ชมพลาเทยวมาในไฟรสลท
ถึงมอนแลงทแะจรงทล ใไปพยตาสองคนค้อยกันนัว
จิงเข้าใไปห้ามว่าอย่าหนหัน ทยคค้อยกันลักครู่เก็คยขัว
เพอนสองข้างต่างเข้าช่วยพันพัว รังควาลากนคักหลคพลัน
ชมพลาเข้าใกล้จำไค้แน่ ว่าคาแก่เจ้าฐักคั่น
จิงใไ้ตามเหตผลแต่คนนิน มาค้อยกันทำไมในคองคาน

๑ ๒ คำ ๑

๑ เมอนน สองเมาเหอนอยลมลมสวาน
ช่วยกันคินนวยค้อยูเปอนนาน ทรายเหอนอยอาการจิงค้อยพน

๑ ๒ คำ ๑ เจริจา

๑ เมอนน ตาจองลองเลาพลางทางสอน
เข้าใคากลบมาเมอวานชน เมยเปอนของคณอินทงเรอินชาน
อ้ายวางชองจองทองมาครอยง่า เข้าอ้อยประจำเสี่ยทงยาน
ไม่มีใครจะใไ้เปอนตระลาการ จิงนคมาค้อยันคัวค้อยคัว

๑ ๔ คำ ๑

๑ เมื่อนั้น

ใช้ข้าจะคิดร้ายไม่อาจกลัว
ข้าก็เป็นพ่อม่ายไรแม่เรือน
ครั้นผู้มาทำดาอุยบังแวง
เมื่อนว่ามีเคราะห์การศาลถามข้า
นั้นหาไม่จำใจต้องออกมา

ความวางช่องตอกชกหัว
เพราะนางถึงว่าฉันตายแล้ว
คิดหาเพื่อนปลงศพองให้ฝังแแล้ว
พึงรู้แกว่าแก่ปดหมดยัญญา
จะให้การให้ประจักษ์ไม่กังขา
เพราะเขาทำไม่รับก้อยอาช

๑ ๒ คำ ๑

๑ เมื่อนั้น

ให้ นกขนิทลนหัวควากับยาย
เสียจิตระคิดถึงเวียงของตัว
เรามีต้องค้อยกนักษเเนา
คิดพลางทางพดไกล่เกลย
จะรักใคร่ไปทำไมกับคนกลาง
อันความอายชายหน้ามาค้อรบ
จึงค้นทับคืบใจให้สหาย

ชมพลาพวงคำรั้วชยาย
มาเควงระหรัวยซึ่งผู้คืบเว
แม่นเจ้าผัวเชื้อข่ามาพมเชัก
แต่ผิดเคำกนอยนคทิจตรนาง
ข้าจะขอเสียทั้งสองข้าง
เป็นเบียงอย่างสัตรีทชวร้าย
ก็พอสมอ่ยรายค้ให้หมตหาย
ธยารุ่นวายตาทั้งสองจงตรงความ

๑ ๓ คำ ๑

๑ เมื่อนั้น

ค้อยรบขคืบโกรธที่ลกลาย
ถอยที่คืบกันไม่ชิงโกรธ
ต่างคนอำลาพากัน

สองเฒ่านั่งนั่งฟังคำห้าม
ยอมตามชมพลาว่ากล่าวนั้น
ยมาโทษไม่รังเกียจเคียดฉฉัน
ค้นค้นกลับบ้านสำราญใจ

24/06/2565

๑ ๔ คำ ๑ แยกตกลง

๑๑. เมื่อนั้น

ก็ไปรับลำหับกัลยา
ขยันนางก็เป็นเมีย
จึงไปหาใหม่อย่าใจเขา

ชมพลาตอขไปด้วยใจกล้า
เพราะว่านางสมศรีรักเรา
จะห่วงใยอย่าทำใจเผลอ
เช่นเจ้าท้าวไหนไม่ยากนาน

๑ ๔ คำ ๑

๑๒. เมื่อนั้น

เร่งพิโรธโกรธใจทั้งไฟกาล
มุ่งไปผจญนางมากกลางคืน
ทำการร้ายกาจชาติอัสวี
ก็จะสังหารผลาญชีวิต
อ้ายคนร้ายกาจชาติทรลิกษณ

ชเนาฟังว่าเห็นกลาหาญ
จึงว่าอ้ายเตวหลานช่างพาที
แล้วแก่งข่มขืนกตช
ยังจะมาอวดคิดว่านางรัก
มิให้ตีตบธรณอยู่ให้หนัก
ใครคิดได้ระจักษ์กนิพน

๑ ๒ คำ ๑

๑๓. เมื่อนั้น

ชักขาเตะออกมาร่วงกลาตี
ต่างคนต่างว่านางรัก
มาสู้กันใครตายวายชีวิต

ชมพลาฟังดอขไม่ดอขหนี
มาต่อตักกนดูให้รู้ฤทธิ
ความจริงไม่ประจักษ์แจ้งจิตร
นางคงเป็นสิทธิ์ของผู้ยัง

๑ ๔ คำ ๑

๑๔. เมื่อนั้น

แก่ว้งขาเตะรวมรุกยกจำบัง

ชเนาได้ฟังคงจะคลั่ง
ก็ว่าขยงอนขยงกตชแยง

๑ ๒ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น
วัยรอนข้อยกกันกลางแปลง

ชมพลาท้าวหาญชาญกำแหง
กวัดแกว่งผลัดผันกันไปมา

๑ ๒ คำ ๑ กลองแจก เข็ช

๐ ชำหวน เมื่อนั้น
แต่ละห้อยคอยหาภักศดา
ไม่เห็นคนหลังมายังถ้ำ
นั่งนั่งรำพึงตลึงตโล

นวลนางลำหับเสนาหา
จนเวลาตะวันลงโรโร
จนพลยค้ำนำระมีเหตุไฉน
นางไม่มีคู่ชุลกนาที่

๑ ๔ คำ ๑

๐ รำอ ออย่าเลยจะตามไปกุ
คิดพลางอย่างเอียงจรลั

จะเขยนอย่างเฝ้าอยู่ให้รู้ที่
แลหาสามมัททแห่งไป

๑ ๒ คำ ๑ เพลงเร็ว

๐ ทออบ ค้นตามนำถ้ำลำธาร
นางยังตระหนกตกใจ
ร้องเรียกเท่าไรไม่ขานรับ
เดินพลางอย่างข่องมองเมียง

หาพยพานร้องรอยแห่งไรไม่
ตะโกนกำหวั่นไหวให้สำเนียง
หกรับฟังไปไม่มีเสียง
นางเพียงจะพินาศอนาใจ

๑ ๔ คำ ๑ โอล

๐ รำอ ครันค้อยเส้อมคลายวายโศก
คักคั้นมวคาคลาไคล
เห็นรอยยาทาปรากภูซั้
ค้อยยืนเฝ้าเขาเวทศแตกกล

กัลยาทกษั้ทนม่นใหม่
ลงจากเนินไศลถึงลำธาร
ละระลักลีขยน้ำลำลหวน
เขาวมาลย์ตามรอยจรลั

๑ ๔ คำ ๑

เขาคงพิศวาสไม่ขาดหมาย
ให้พิศตายวายพระวงศ์ยงเยาว์

จงเส้อมสำอางวิโยคโคกเครือ
จะหลับตาลาเจ้าบรรลัยลาญ

๑ ๘ คำ ๑ โยค

ร่าย
๑๐
เมื่อนั้น

ฟังคำอำลาทุกประการ

นางลำหับเยาวยอดสงสาร
เยาวมาลัยจะพินาศขาดใจ

๑ ๒ คำ ๑

ไฉนขาดนที ไฉนว่าชมพลาของเมียเอ๋ย ไฉนเลยมาตั้งตั้งนี้ได้

พ่อเคาจิตรเมียผิดคิดเช่นฝันไป
คงกลัวตายหมายแต่จะหาศข
อินผ่องหญิงจริงอยู่ยอมมากม
พ่อตายฤจะหมายมีผิวใหม่
ว่าเคยสองคงป้องสามไม่ข้ามวัน
รักของน้องป้องแต่ให้แก้เพียง
จะให้พ่อวายชนม์พ้นห่วงใย

ด้วยนกว่าวิไลยเป็นนารี
ถึงยามทุกข์เข้าสักหน้อยก็ถอยหนี
แต่ใจของน้องนี้ไม่เหมือนกัน
ให้กินใจกันเป็นนิจคิดทวาดหัวนี้
รักรักนั้นคงจะจางด้วยหมองใจ
ไม่หลีกเลียงเช็ดขามตามวิไลย
เมื่อเกิดโทษจะได้พยับระสยกัน

๑ ๘ คำ ๑

ร่าย
๑๐
ร่ำพลางนางฉวยยาเทมะ
แทงสอกซอกคอฉับพลัน

จากมือชมพลาที่กำมัน
มอดม้วยชีวิตันทีใด

๑ ๒ คำ ๑ โยค

๑๐
เมื่อนั้น

เสียวจิตรพิศม์แล่นตลอดใน

ชมพลาเร่ตักอกหมกใหม่
โลहितหลังไหลววยปราณ

๑ ๒ คำ ๑ โยค

เขาสดาของ ค่อยร้งยักกับกำสรวตสคคิคร นังพินจนกสังเวชเป็นนั๊กหนา

๑	เขานอกปากชมชมพลา	เขาควรรนยี่ว่าลุกผู้ชาย
	ช้อตวงจงรักไม่หักทรวง	จนจนคืบซี่พสุญสลาย
	ยั้งไม่เกียจกันเห็นแก่กาย	หมายแต่ศขของสตาทวงใจ
	คักขงเป็นผู้รักคนหนึ่ง	ไม่เท่าดังเทียบเทียบเปรียบเขาได้
	ซ้ำเป็นมิก่ช่เหตุเภทโทษ	ให้เขายรวรโดยทั้งสองคน
	แมนมีชีวิตรอยยตรายไค	นกกชนมาเมื่อไรไม่เป็นผล
	คงจะพาวิคคิครวิกล	สคจะทนทรมาณสืบไป

๑ ๘ คำ ๑

๑	คิกพลางหมกมุ่นหันหัน	ควยยาเคะมาพลันหาซ้ำไม่
	แทงตลอดคอกช้ายทลใน	มอคม้วยยรวรโดยเคียงกัน

๑ ๒ คำ ๑ สระหม่า โสค

๑	เมอนั้น	ร่ำแก้วตกใจไหวะทวัน
	อิกทั้งปองสองป่องสคณัน	วังเขาไปพลันทันที
	กชคศพชเนาเจ้าไว้	พากันว่าโรองม
	ข้มประหน่งจะสนสมประค	ทั้งสองศคิครวญคว่ำว่าพรณ

๑ ๔ คำ ๑

๑	วสันตาโอด	มาลวงล่อโลมพาคนอาลัญญ
	ถึงสามศพสขมเวียงเคียงกัน	ล้นทาวรรักทั้งนั้นอนาใจ
	แสนสงสารล้าชยี่ลวอน้อย	บุญใดที่คอยส่งให้
	งามโฉมประโลมโลกย์เลคิวิไลย	ผูกจิตรชายไคคังควา

กรรมไต่ขันตาลสังหารเจ้า
 ไซ้ซ่มพละน่าซ่มผมอมี
 ควรฤาเราสามตามสังหาร
 ตรงต่อรักหัก ไม่เห็นแก่คน
 อนิจาสนาเจ้าเพื่อนเชื้อ
 ช่างอาภัพลัษหลังจงจิครนิก
 อนิจารักกระไรใจจิตเหลือ
 จงรู้ฤทธิรักกรายอย่าหมายเซย

๗ ๓๒

ว่าบ ๐ ว่าพละนางทั้งสองวา
 ๐ นงนงตกลงขงแข่งไป
 แลวจึงตรีตรอกปลุกษากัน
 เวลาพลยค่าเข้าวราตรี
 จะช่วยกันฝังศพทั้งสาม
 แล้วชวนกันชุกหลุมที่ซ่มไม้

๗ ๖

ฝรังคว ๐ ครันเส้วจชงการชุกหลุม
 ๐ ใหนักอนข้างเคียงเรียงวัน
 ซมพลาชวาศพโถมฉาย
 หยคณังพินิจพิศพลาจ
 ช่วยกันชนคินมาถมกลบ
 แล้วชวนกันเก็บคอกไม้

๗ ๖ คำ ๗

ให้พลอยกลืนรักเข้าไปเป็นล
 ๐ นำใจคักล่าหาญทานทน
 ๐ กิ่งตาโกะทยานไม่ย้อข่น
 ๐ ควรนับว่าเป็นคนซ้าความรัก
 ๐ ได้ขุ่นข้องลำเค็ญเพราะรักหนัก
 ๐ ไม่มีส่วนศษสีกหน้อยหนงเลย
 ๐ ไม่แผ่แผอผลาญชีพเล่นเฉยเฉย
 ๐ ศพจะเกยถ่ายกลาตอนาดใจ

คำ ๗

๐ กลอดคล่าวนน้ำตาหลังไหล
 ๐ ๐ ทวยธาไโดยมิใคร่จรวดี
 ๐ จะทิ้งศพไว้นั้นไม่ควรท
 ๐ ๐ จะเป็นเยอเสอัสหลังเวชใจ
 ๐ ตามมมีความเกิดจะทำใ
 ๐ กว้างใหญ่พอเพียงเรียงกัน

คำ ๗

๐ ช่วยกันอุ้มศพขมขมมัน
 ๐ นางลำหยนั้นใหนักอนกลาง
 ๐ ๐ ซนาเบองช้ายเคียงข้าง
 ๐ ๐ ไม่เลื่อมส่างโคกเคร้าเหงาใจ
 ๐ ๐ มีคศพมิให้เสอศัยไ
 ๐ มาเรยรายไว้ด้วยความรัก

๗ ๖ คำ ๗

นางหงษ์

ร่ำ เสร็จแล้วกล่าวคำอำลา
จะจำจากไปฮาไลยนัก

โคกเค็รว่าโคกกาเพียงอกหัก
บ่ายภักตร์ยุคข้าคลาไคล

ฯ ๒ คำ ฯ โสภ

ไอ้ลาว เกินพลาทางคึกค่านัง
สามราพากันมาในไพร

ถวิลถ้องน้องแล้วร้องไห้
ญาจะกลับไปแล้วสองเรา

ประยงทรงกลดเมฆยดบัง

ศกตั้งช่วยวิโยคโคกเค็รว่า

มองเขม้นเห็นเม็งรังจะเวา

นึกว่าเงาน้องยาเจ้ามาตาม

นกกแซ่งแซวแจ้วมาเวลาดก

สคังนึกว่าน้องร้องทักถาม

อนิจาปานันสีกกยาม

ให้วบหววมโรยแรงแข่งใจจร

พี่พร้องน้องพรำว่าหา

เปลี่ยวเปลี่ยวิญญาสท้อนถอน

บุกชฎุตคยาพนาคร

พอเรือแสงทินกรกริบคลา

ฯ ๘ คำ ฯ โสภ เฑิด

ร่ำ ครนรุ่งวางสว่างแสงสุริย์ไส
แจ้งการมารตรบิธา

ก็อย่างย่องเข้าไปในเคหา
ตามเหตุมีมาทุกสิ่งอัน

ฯ ๒ คำ ฯ

แมลงวันทอง เมื่อนั้น
ขึ้นอกครวญครำรำพรรณ

สองเงาจะฟังบุตรศคโคกคัลย์
ลูกทั้งสองนั้นไม่สมประที

ฯ ๒ คำ ฯ โสภ

ร่ำ บรรดาพวกเงาที่ทขิไคล์
บอกต่อกันไปไม่ช้าที

ต่างคนตกใจของม
รู้ทั่วทั้งทณคำขล

พากันรยมาหามากหลาย
 คองขบชอยเงาะทังสองคน
 อิกทังเฒ่าชาวนผู้เสียงแห่ง
 จะใคร่รู้เรื่องราวข่าวล้าคัญ

๑ ๖ คำ ๑ เช็ด

๑ ครั้นถึงจึงชวนกันเข้าไป
 ถามข่าวราวเรื่องเหตุการ

๑ ๒ คำ ๑

๑ เมื่อนั้น
 จึงเล่าแถลงแจ้งคดี
 ลูกข้าตามไปประชุมปลา
 ชมปลาเสียดหินเว่น
 นางลำหิ้นนั้นประทับประคองอยู่
 ชมปลาก็อปลอชวอควาย
 ทังนเป็นคนเพราะคนคด
 ชายชอเสียดเค้าเพราะเมามัว

๑ ๘ คำ ๑

๑ เมื่อนั้น
 เห็นว่าน่าจะผูกใจ

๑ ๒ คำ ๑

มีนายญาเงาะนั้นเข่นต้น
 คินกันเคินขามางงัน
 แจ้งว่าชมปลาพลอยอาลัญ
 ก็พากันมายังบ้านยอปาน

นั่งแน่นอยู่ในลานบ้าน
 ตามชิงมันตาลเก็กม

ยอปานมานะทังสองศรี
 ว่าเหตุนี้มันจะควรเข่น
 โกรชาติค้อก่อเขี้ยว
 ชเนาตามไปเห็นล้ายากกาย
 แล้วจู้ดแต่งคอกคนสลาย
 ลูกข้าก็ตายเพราะแทงตัว
 ประมอญหิมคความจริงหญิงมันชั่ว
 จงเร่งกลัวเร่งไกลใจสัตว์

เงาะยังพงคำถวนถี่
 จะว่ากล่าวให้ตั้งถวนคักความ

มอญแปลง ๐ คึกแล้วจึงมีวาจา

เราจะว่าเป็นกลางทางทั้งสาม

อันลำห้วยกับขนาเราไม่รู้

กลียวิธคายไปข้างฝ่ายนายชมพลา

ครั้นผู้ใหญ่จติให้โคผิตัก

ถึงผิตวายก็โตคายวายช้วน

ฝ่ายขนาเด่าก็คายเพราะหมายผิต

พวกเรายังอย่าคิดของจิตรจง

น้แนศูราท่านทั้งสาม

พิเควระหิตตามเหตุผลแต่ต้นมา

ว่าเป็นครู้รักใคร่ได้สยหน้า

นำจะโต้ลอมลักรักใคร่กัน

จึงจูล่ลักรไปในไพรลัดหน้

ใช้โทษทัณฑ์ถึงทศยุคติลง

คลังคลังมคิกรักใคร่จนไหลหลง

เร่งเข็ล้องข่ลงอาชฎาให้ชาวพันธุ

๗ ๘ คำ ๗

๐ เมื่อนั้น

ถ้อยที่หายเหือดเคือคิตกาลกัน

สามบิดาเห็นจิงตกลิ่งสรรพ

สามแม่จายข่ล้วย่นพิพราย

๗ ๒ คำ ๗

(สามแม่) แยกลพบรูสามชั้น

โโยลูกเราสามราเลียงมายาก

ยามจะพรากเหมือนพาดลยแปลมเคือหวาย

(ทั้งหมต) แยกลพบรูสองชั้น

นำสังสารสามแม่ล้วนแก่กาย

เลียงลูกคล้ายผ่งนกกตกกฟอง

(สามแม่) แยกลพบรูสามชั้น

ถนอมมากมิให้พรากไปหนไหน

มาเหมือนใช้กระบทยแตกแยกเป็นสอง

(ทั้งหมต) แยกลพบรูสองชั้น

สังสารลำนาคาอาชฎานั่นอง

เหมือนวางรองชารามาแต่ถาวร

(สามแม่) แกลลพบรูสามชั้น แม่เลี้ยงมาหวังว่าจะฝากวาง
มาชากกลางเหมือนต้นไม้ ใครประหาร

(ทั้งหมด) แกลลพบรูสองชั้น สงสารนักความรักมาชากวาน
เหมือนเตี้ยก้านขั้วสกลไม่หมดโดย

(สามแม่) แกลลพบรูสามชั้น โอ้แดนแม่จะมีแต่ร้อนว่า
เหมือนเพลิงเผาถวกลนต้นไม้ใหม่

(ทั้งหมด) แกลลพบรูสองชั้น สงสารจริงยังดั้นย่นพิว
เหมือนเศษไฟส้มขอนรร้อนนาน

(สามแม่) แกลลพบรูสามชั้น แม่จะเปนเช่นต้นไม้ตายเพราะลูก
เห็นก็ถูกควรถัดด้วยสังขาร

(ทั้งหมด) แกลลพบรูสองชั้น สงสารแท้เห็นไม่รอดคงวอดข่าวาด
เหมือนไฟผลาญไพรพนาศเหลือคัตวอน

๑ ๓๐ คำ ๑

ราช เมื่อนั้น สามยथाผาณสนอนอน
จิตจะดับจตรเศวาทเวารอน จึงฝันพอนพรวณาด้วยฮาโดย

๑ ๒ คำ ๑

(ชาวน) แกลลขามคึก โอ้ โอ้สมพลาอย่างกล้าเหลือ
เข้าแย่งเหยื่อจากปากพยัคฆ์ใหญ่

(ทั้งหมด) ใจเขาเค็ดใจเขาเค็ดน่าเค็ดใจ
เราฟังไท้เคยเห็นคนเช่นนั้น

- (ชารุน) ยังรักหญิงยิ่งกว่ากายจนหายห่วง
กลับเป็นห่วงหวังแต่ความสุขของโฉมศรี
ขอรุให้รักชเนาว่าเขาคี
ถึงผิดก็ยังไม่เห็นเป็นคนตรง
- (ทั้งหมด) ใจเขาแต่ก็ใจเขาแต่ก็ไม่เข็ดขาม
จนถึงยามสิ้นชีวิตรนำพิศวง
- (ทองยิบ) โอ้ลำหับคยชีวิตจรจมนั่นคง
ไม่พะวงแต่ความสุขสนุกสหาย
- (ทั้งหมด) ใจนางแต่ก็ใจนางแต่ก็ไม่เข็ดขาม
ช่างตอบความคียิ่งหญิงทั้งหลาย
- (ทองยิบ) ใจแต่พุดลวงล่อพ้อห้วงคล้าย
ฆ่าตัวตายมิให้มีตรศิตประวิง
ไม่กลัวความมรณาช่างกล้าเหลือ
คยแปลกเขอชาติเช่นที่เข่นหญิง
- (ทั้งหมด) ใจนางแต่ก็ใจนางแต่ก็ถึงเพ็ชรจริง
ใครท้วงคิงก็ค้องเห็นว่าเป็นพาล
- (ขอนาน) อนิจาชเนาว่าเซลาฤ
ทแท้ ชอแสนฉลาดทั้งอาจหาญ
- (ทั้งหมด) ใจเขาแต่ก็ใจเขาแต่ก็เข็ดสันคาน
จับชมพลาแล้วไม่เผลอญเมื่อเผลอตัว

มาชวนกันบุกเข้าถวายเป็น
ให้พวกข้าพเจ้าโอบใจโลภณ

ราชนาช่วยระงับคดียุติผล
ทั่วทุกคนสามัคคีมีไชยเทอญ

๑ ๕ คำ ๑

สิงโตเล่นหาง

๑

มาจะกล่าวยกไป

ถึงผู้รังพิทลุงเป็นใหญ่

ตั้งแต่ได้ว่าขานการทั่วไป

มีใจโอบอ้อมอารี

ทวีไทรในการปกครอง

ไปตรวจทุกบ้านช่องท้องที่

จนถึงขลุ่ยแคนบูรี

อันมีพวกเงาะเลมาะไพร

คอยระงับจับโจรผู้ร้าย

มิให้ทำอันตรายกำเริบได้

ราษฎรสุขเกษมเปรมใจ

สรรพเสริญทั่วไปทั้งภารา

๑ ๖ คำ ๑

๑

วันหนึ่งออกนั่งที่ว่าการ

ข้าหลวงพนักงานพร้อมหน้า

ตรวจชำระราชการนานา

พอได้เห็นความฉิบหาย

สั่งมาแต่เมืองสงขลา

จะใคร่แจ้งกิจจาเหตุผล

จับมคนอัยตบัตตล

สักตบหนึ่งสี่อานทันใด

๑ ๘ คำ ๑

เอกบท

๑

ในลักษณะนั้นว่ามทองตรา

พระราชสั่งให้

แสวงหาลพพวกเงาะไพร

จะมีใครล่มีคักคัก

เลือกให้ใคร่ข่มกเหมาะ

ตามเพศพวกเงาะฉวฉฉ

24/06/2565

คุณลาภลาภเลาทั่ววงที่

อย่าให้มีขี้ขี้ขี้ขี้ขี้ขี้ขี้

ให้หลวงผู้รังทั้งใจ
ถ้าสยบค่าน่าจะมีรางวัล

หาถวายให้ใต้จังกวตขันธ์
แม่นไต่แม่นมันจงบอกไป

๗ ๖ คำ ๗

๑๐ ครันอ่านเสร็จสิ้นในสาส์น
เตรียมตระพาหนะพร้อมไว้
ให้ห้าของต่างต่างอย่างเงาะชอย
อีกเสบียงอาหารมากมี

ผู้รั้งราชการหาข้าไม่
แต่ในเวลาราชาภิ
หมายมอຍจำนวนถนัด
พอรุ่งวางสร้างศรีจรัญชร

๗ ๔ คำ ๗

๑๑ ยัตนิน
พากันมาจัดทนายคน

ทนายรับคำสั่งฟังสดอน
วิบริชนสำเร็จเสร็จพลัน

๗ ๒ คำ ๗

๑๒ สรีษาเรื่องรองสองแสง
สรวมเสื่อหมวกยศระยัยพรพธ
ข่าวไพร่ติดตามหลามหลัง
นำน่านันตำรวจกฐ

ผู้รั้งแต่งกายคิมสัน
จรรวัดมาชนกญุช
ห้ามทั้งเสบียงฟักหมอน
พากันสัณญจรวีไป

๗ ๔ คำ ๗ เช็ด

๑๓ เค้นทางหว่างทุ่งวังเขา
หยกทวดถ้ำทันโต
ข่าวไพร่เข้าใจเดินทาง
ผูกเชือกกระยางกางซัก

ล่องลำนเนาถึงชายป่าใหญ่
สั่งให้ปลงช้างลงพัก
ช่วยกันกางเต็นต์เสายก
โยงหลักรั้วทรวกวดตั้ง

พวกทนายคนสนิทคดีอ่าน
พวกท้าวศรีวิวัฒน์ของกินง

ผูกเปลสายบ้านโยงชิง
ข้างนั่งชิงเห็นเห็นอ้อยเมือขยลา

๑ ๒ คำ ๑ เจริง

๐ บัคนัน

แจ้งว่าผู้รังการา
ต่างคนยืนตีปรีดา
ชอกมาค้ำนขวิพลาถ

พวกผู้ใหญ่บ้านทั่วหน้า
ชลกมาตรวจการด้านทาง
จัดหากล้วยอ้อยหลายอย่าง
แจ้งการต่างต่างทุกสิ่งอื่น

๑ ๔ คำ ๑ เจริง

๐ เมื่อนัน

จึงข่อกษาหารอคนทั้งนัน
ขันนมีพระราชประสงค์
พาไปชบเลี้ยงในเวียงไชย

ผู้รังพงคำเกษมสันต์
จะคิดอ่านผ่อนผันนันใด
ตรงลูกเงาะป่าจะใคร่ได้
แต่อย่าให้เป็นที่เดือดร้อน

๑ ๔ คำ ๑

๐ บัคนัน

ว่าพรวเงาะเหล่าชาวตอน
เชอกรายลงกว่าแต่ก่อนหย่อนตนแดน
ทั้งได้ลาภสการนานา
ซึ่งจะคิดเกลี้ยกล่อมเอาไปนัน
เงาะฉายเรียกว่ายังตั้งไว้

นายสินธุ์สนของคำซำฉันผ่อน
ตั้งแต่ไปเมืองนครกลัยมา
ด้วยได้เห็นได้เฝ้าเจ้าหน้า
เพียงพอข่ราดนาล้วนพึงใจ
เห็นจะพอผ่อนผันให้เชอได้
ให้เป็นหัวหน้าดูแล

จะไปตามตัวมารู้ว่าเกลียดใกล้
ข้าจะไปช่วยกันฉันแปร

เห็นคงจะหาโตโย่นแน่
สัดแท้แต่จะให้โตมา

๑ ๘ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น

ชนทมสมถวิลจินดา

คือผ้าแดงลดยคมคพิข

จอยเสียมเคืองมดเหล็กไม้

ผู้รังพึงคำขี้ใหญ่ว่า

จิตของนานาที่พึงใจ

คล้ายหลังกระจกเล็กใหญ่

จะไต่ไปแจกจ่ายให้ขืน

๑ ๔ คำ ๑

๐ บัดนั้น

ข้าลาพากันออกไปปล้น

นายสินนุ้ยชนทมหลุดรวย

หมายมั่นเผลาะบ้านเงารยัง

๑ ๒ คำ ๑ เชือก

๐ ครนถงจิงชนไปบนทัญ

สินนุ้ยแฉลงแ่งให้พึง

เงารญาบมารัชชัญให้หนึ่ง

โดยทังผู้รังสั่งมา

๑ ๒ คำ ๑

๐ เมื่อนั้น

นั่งนั่งทวารหัตถิครวา

คล้ายเกิดเหตุเภทพาลเป็นกรรร้าย

อ้ายคนึงพ่อแม่มันไม่มี

อยู่แต่เท็กสองขวาน่าสังสาร

อ้ายคนึงยังเล็กแมนพาไป

เงารยังพึงคำทว่าว่า

เห็นว่าเป็นเวลาเหมาะที่

พวงเงารทังหลายจะย้ายที่

ทังพชายกั้นค้อยกลัวไภย

อ้ายคินการงานพอใช้ไต่

จะออกอยากยากใจในอริญ

รูปร่างพอใช้ ไค้ชานาค
จึงว่าอันจะหาเช่นว่านั้น
แต่พวกเงาเรานั้นชอบ โนรา
แม้นมีนมาข้าจะแกล้งหน่วงไว้

ทั้งฉลาดท่วงทีคมสัน
คงจะได้ไ้แม้นมีนมิเป็นโร
ขอให้หามาเล่นจงได้
ส่งตัวให้ไ้ได้คังใจจง

๑ ๓๐ คำ ๑

๑๑ ยศัน

กำหนดคนตีหมายมันคง

สิ้นนัยชนชมสมประสงค์
แล้วตรงมายังผู้รั้งราชการ

๑ ๒ คำ ๑ เเศ็ด

๑๒ ครันตงจึงกราบเวียนความ

เห็นไม่สู้เดืออรอนรำคาญ
ฟังเป็นกำพราไม่ชานัก
อาไ้รอยอัยทวยพชาย

ตามทีเงาเรายังว่าชาน
ด้วยเดือคนั้นมารดาบิดาตาย
สิ้นผู้ปกครองทั้งหลาย
จะนำไปถวายเป็นสุมคว

๑ ๔ คำ ๑

๑๓ เมอนัน

จึงสั่งทนายพลันวันจวน
เร่งหาโนราชนมา
พาหนะอันใดผิดเคือง

ผู้รั้งได้ฟังก็แยมสรวล
ให้รีบด่วนคนหลัง ยังกวางเมอง
เลือกทีโรงคฤหาเลอง
อย่ากลัวเปลืองจ้างให้ไ้รีบมา

๑ ๔ คำ ๑

๑๔ ยศัน

มิไ้ได้ นิ่งนอนใจไ้คลคลา

ทนายรัยคำเห็นอเทยา
มิช้ากถึงกลางเมอง

๑ ๒ คำ ๑ เเศ็ด

๑ ครั้นถึงจึงไปขอหา
ช่วยขณรัชการบัณฑิตรองน้องเนือง
ทิวลครผ่อนบอกพวกตาเลื้อ
มายอมให้ ซัดหอหัวร้องน

โนรามณะมอฏาเลื่อง
หีบเครื่องลั้งเทริคของลำคัญ
เฮอเพื่อทงมวณูล้วนขยั้น
พากันตรงไยพนาลี้

๑ ๔ คำ ๑ เชือก

๑ ครั้นถึงจึงไปหาไครย
ค้างอยู่ในเวลารাত্রี

ที่ขานผู้ใหญ่เกษมศรี
พรุ่งนี้จึงจะได้ลงมือ

๑ ๒ คำ ๑

๑ เมื่อนั้น
เรียกพวกพ้องมาพูดหารือ
จึงให้บ่าวร้องพวกศกกลอย
จะมีโนราโรงลำคัญ

เงาะยังผู้ใหญ่ใจซื่อ
ค้างออออกเห็นด้วยจะช่วยกัน
ใหญ่่น้อยทัวบัพนาสันท
ให้ฝ่ายผันมาคุด่ายวัน

๑ ๔ คำ ๑ เจริง

๑ แดพอบอกนัตยัตใจ
เด่นโลกโตคมาด้วยยินดี
แต่อ้ายจอกอ้ายแคไม่แน่จิตร
ลอบหลยตัวไปในไพรวัง
กับอ้ายคินได้ ยินข่าวมา
ก็ใจคงจะโตคโลกลอย

พวกศกกลอยน้อยใหญ่อึ้งม
เค็มที่น้ำทขเงาะยัง
กลัวเขาจับผิดเรื่องหลัง
เหลือแต่คณังนั้งน้อย
สองรามได้ รั้ความถ้อย
ชวนกันหยอหยอหยอวัยมา

๑ ๖ คำ ๑ เชือก

๐ ยัตนั้น

กู่โนวาร์นรมย์ส่มป่อง
พวกขั้้นนอกออกสนุกลกขณน
ข้างท่าม้าชอยเต้นเป็นวงกง

พวกคกกอยน้อยใหญ่ทั้งผอง
นังยองยอองมองเขมน้อยเป่นอง
โจชนนกรอ้อยพลอยชัตสัง
ไหลหลงเพลิดเพลินเจริญใจ

๗ ๔ คำ ๗ เจรจา

๐ เมื่อนั้น

หีบเอาสิ่งของที่กของไว้
ฝ่ายนางชิลี้อยผู้ลกสาร
ออกมาเลียงเงาะเงาะน้อยน้อย

เงาะยังซังเช่นหัวน้ำใหญ่
มาแจกให้เงาะบ้าที่มากคอบ
หามะพร้าวเข้าปลากด้วยช้อย
พวกนั้นกินอ้อยสำรวญ

๗ ๔ คำ ๗ เจรจา

๐ ครั้นเวลาสุรียาเย็นพยับ

เผาเผือกเผวมันตามสันตาน
พวกเต็กเต็กโต๋ของกินสันวิตก
กู่โนวาสนุกมากมาย
ตกพลยค่าเข้ากัทาวอนอน
ลงพิงพายรายอ้วยยัตคัล

ต่างคนต่างกลบไปบ้าน
เป็นอาหารกินอ้อยพวย
หลายทอดหลายยกอมเหลอหลาย
นังสยายไม่ยัดเยียดเยียดคน
คูลเม็งลครไม่เป็นผล
ก็เอนหัวลงกรนหลับไป

๗ ๖ คำ ๗

๐ เมื่อนั้น

พุกเรียกสินนัยเข้ามาใน

อ้ายยังยลชอยอชฉฉวาไศรบ
อ้อมคณังสั่งให้ทงนัทร่า

๗ ๒ คำ ๗

๑๑. บัณฑิต

ให้ข่าวร้ายคนึงแยกคลา

๑ ๒ คำ ๑ เช็ด

สิ้นนัยบัณฑิตเป็นนักษา
ขมมาวิตถาทสานกัน

๑๒. เมื่อนั้น

นั่งตลงของอยู่เป็นครู่พัก

พอรู้สึกนกกกล้วนจนตัวแขง

กันกระแตกเพคณประทะเข้าทานไว้

ถยถลึงตงตงไม่ยงหยต

โมโหเหะหะศตชค

๑ ๖ คำ ๑ เช็ด

คนึงคนนอนคกใจหนัก
ไม่ยงระจักษ์ว่าอยู่แห่งใด
คืนเต็มแรงคนอิมทนไม่ไหว
สามสี่คนเข้าไปช่วยกันยค
ช่วยกันฉกเหลวยงสยคตคต
ยล้ากันนอศคตมาส่งเตนต

๑๓. เมื่อนั้น

ขนแก้วอเกษกมิลมเข่นเข่น

คิใจออกไปรับเข้ามา

เห็นจะสมที่ประสังคังจำเพาะ

หียบเสอผ่ามาแต่งตัวให้ใหม่

จัดของกินมาให้จากในครัว

๑ ๖ คำ ๑

ผู้ร้งนั่งอ่านหนังสือเล่น
เงยหน้าขึ้นเห็นปลาลูกเงาะ
ชมว่ารูปร่างช่างเหมาะเจาะ
พดประเหลาะเอาใจให้หายกล้ว
หาเพื่อนเล่นให้ชวนย้มหัว
คุมตัวกักไว้ใช้ปลอยโยน

๑๔. แยกศุหรัศ

ล่วงเวลายามค่ำคตคคก

พวกท้อยรักษาพากันโจน

เข้าปลอยพาดันหลังยังเตนตไค

ทำนอนหงายเท้าจุ่มหิงกยัน

๑ ๖ คำ ๑

คนึงนั่งถงทยชยโยเอน
เตนเคียวโตนแคยโลมีโครทัน
ควรวนแกลั้งใส่ไคไลให้ชยชัน
นำคานันเหลหลังพรงพวาย

แต่เฝ้าหอยปลอยเท่าไรก็ไม่
พุดเพื่อพุดพินเพื่อนเหมือนจะตาย
ให้หว่าทหวนพริ้นตัวกลัวไปหมด
จนเหนื่อยอ่อนนอนมัวหัวเอนอิง

เหมือนเป็นลมชักจริงน่าใจหาย
เห็นคนรายร้อยจ้องร้องว่าลึง
จะปลอยปลดเปลื้องเท่าไรก็ไม่
เกล็ดอกกลังกลอดกลัดลัดลัดไป

๗ ๘ คำ ๗ ตรี

๑ ครั้นเวลารุ่งรางสว่างฟ้า
ให้ ไทรมลงตรงขึ้นไปผิวยาว
เต็กนอชยกลวนกระไรไม่เคยเห็น
พอดึงหลังนั่งจ้องเฝ้ามองเมียง

ผู้รังเรียกช่างมาหาช่างไม่
สั่งให้สิ่งคนนั่งมานั่งเคียง
หัวอกเต็กตาพองร้องสอเสียด
เค็นโยกเขียงกลัดตกตระหนกใจ

๗ ๙ คำ ๗ ตรี

มอญร้องให้ พอเคยหน่อชค้อยสยายหายหว่าทเลี้ยว คนึงเหลียวหลังกลืนสอนให้
๑ เสียกายทขันธ์วันแต่จะไกล
ห้วงเถอนถ้ำลำธารธารในไศล
เคยเข้านกจับปลามาจวนเจือ
โอดนถานจานบ่าจะลาแล้ว
ผู้รังปลอยคนึงนอชค้อยกลากถน

แสนอวไฉยวงษ์ว่านว่านเครือ
เพื่อนไม้ไผ่คู่ชีวิตคิดถึงเหลือ
จะนั่งเขยอนว่าทุกคำคน
นาคาแตรดังโกลโกลโกล
แล้วชวนชนชวมพนมวน

๗ ๑๐ คำ ๗ ตรี

ชมลงใน ออกชายไพรแลไปสู่ศัสายเนตร เห็นขอยเขตรมิใด มีตกถักกัน
๑ น้ำลำปากคค้อมอ้อมเวียนครัน
ถาคหาสวรรค์ตรงนั้นแน่
เห็นคนนั่งยังเหงาเศร้าอร่า

เขาลกน้นอกทลปรุ ไปรุ่งตา
เดินเร็วแท้หน่อชหนองงพานสลา
หทัยเสียดผ้าหมวกใหม่ให้ใส่ล่อง

แต่ผลก็เปลี่ยนเวียนไปเป็นหลายอย่าง เห็น ส้อมสังฆชอยเหงาทะเคราหมอง
ซี้ซ้างผ่านบ้านสวนชวนเยียมมอง นังย่มย่องเพลิดเพลินเจริญใจ

๑ ๖ คำ ๑ เชือก

๑๐ ครันตงจวนคว่นตงจากคชสาร พาคันงเข้าบ้านหาซ้าไม้
สังทนายทังนันทนโค เราจะให้ทำขวัญในวัน
จิตขายครันมแมแล้วเรียกหา แต่ขรรคาผู้ใหญ่ใกล้ ทัน
มาช่วยกันไหว้องทังซังคี ออย่าให้ทนราตรีเร่งเตรียมการ

๑ ๕ คำ ๑

๑๑ ยักันน นายค่านับรัชวรหาร
เร่งรัดเต็มทีคาลิตาลาน มีพินนานพร้อมกันตั้งขัญษา

๑ ๒ คำ ๑

๑๒ เมื่อนน ผู้รังภิรมยทรรษา
จึงเรียกคนงนออกมา ให้นังนำขายครันมแม
ผู้ทำขวัญนงตรงบายศรี นอกนให้นังเรียงเป่นแถว
ครันพร้อมล้ำเร่งเสร็จแล้ว สั่งให้จุกแวนแก้วแว่วไว

๑ ๕ คำ ๑

๑๓ ยักันน คาเฒ่าผู้รักรใหญ่
รัชเทียบชนวนคิกไฟ มาจุกเทียบไชยฉัยปลัน
แล้วนังประนมมือหลับคา โอมน่านคาถาว่าทำขวัญ
จยลาฉ้องลันเป่นตัวคัญ ให้ลันนังไปถวันสามครา

๑ ๕ คำ ๑ ว่าทำขวัญ

มหาฤกษ์ แล้วคืบเทียนไชย โยคควัน กระแจะจุดเงินพันเจ็ดหมื่น
 ๑๑ เจิมสองให้หลังแลอุรา ต่ายชอกกลางมาผูกข้อมือ
 เสริ้งแล้วอานวยอวยพร เจริญศุขสถาวรธำตงคอบ
 ให้ทาศิมศเลื่องภา บอภษธระขื่อนามสืบไป

๑ ๔ คำ ๑ มหาไชย

๑๒ ราช เสริ้งการทำขวัญนายคั้ง ผีร้องยมแย้มแจ่มใส
 ส่งทนายไปปล้นทันใด ให้แต่งโรงละครพวงนี้
 เขาว่าลครคนชรา มาแต่กรุงเทพอยทัน
 หามาให้เล่นเห็นจะดี เรืองราวเขาที่เกยวักเงาะ
 จีบเมื่อทั้งหกไปหาปลา เงาะถอยครูปมาพอเหมาะเงาะ
 เขาว่าร้องรำลำเพวระ ออกมาเฉพาะพียงเวลา

๑ ๖ คำ ๑

๑๓ ๑๒ บคินนี้ ทนายรับคำเห็นอเกษา
 รัชไปจัดการตามบัญญัติ ไข่ว่าหาลครพร้อมไว้

๑ ๒ คำ ๑ เสมอ

๑๔ ๑๒ ครั้นเวลาสายแสงสุริยา ลครมาลงโรงหาซั้ไม้
 จีบขตามกำหนดทันใด เล่นตั้นกระไรล้วนตัวแปน

๑ ๒ คำ ๑ เล่นลคร

๑ พระนิพนธ์เงาะขาวว่าตามเค้า คณึงเล่าแต่งต่อล้อมันเล่น
ใช้ภาษาเงาะขาวว่ายากเย็น แต่พอเห็นเงื่อนเงาเข้าใจกัน
ทำแปดวันครั้นมาถึงวันศุกร สิ้นสนกไม่มีท้อซ้อขึ้น
วันที่สองของเดือนกุมภาพันธ์ ศกรอวยชัยสืบสมันจบหมดเอะ

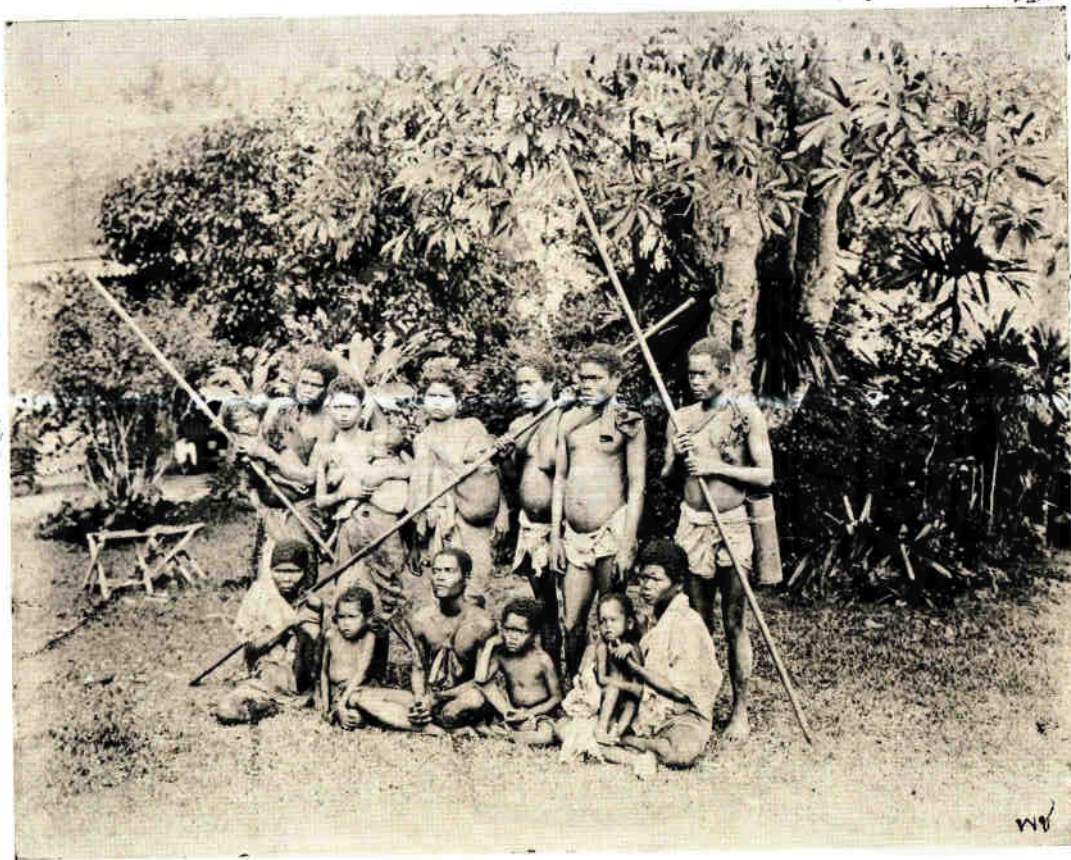
จบ	บทประพันธ์ผู้แต่ง	กล่าวกลอน
เรื่อง	หลาการเล่นละคร	ก็ไต่
เงาะ	ก็อวยเกิดในตอน	แทนพิท ลึงนช
ขาว	เป่นเรอนยากไร้	ย้อมรั้ววิกเป่น

24/06/2565

รูปชายคนึงเงาหมหาดเล็ก

24/06/2565

รูปเงาชาย หญิง พวกนายคน้ง

24/06/2565

รูปนายคณัฏแต่งตัวเป็นเจ้าเงาะ

รูปนางคนึงแต่งเต็มยศตามเสด็จ